

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E Government
Transport Inclusive Education
Development
Information And Cultural Space
Health Care
Economic Activity
Security
Infrastructure
International Cooperation
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Balanced Production
Energy Saving
Law And Order

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

М. Б. Кушнарєва, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук, О. М. Бойко, мол. наук. співр.,
Л. І. Кукоба, мол. наук. співр., М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2020 р.

Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

© Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 2020

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Випуск 25

(огляд матеріалів ЗМІ за 14 – 27 травня 2021 р.)

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ.....	5
Чергова спроба визначення корінних народів України: краще пізно, ніж ніколи.....	5
Огляд зарубіжних ЗМІ.....	12
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»	14
Офіційна інформація.....	14
Подолання наслідків пандемії COVID-19	18
Міжнародна підтримка України.....	21
Євроінтеграційний курс України.....	27
Дерегуляція та розвиток підприємництва	29
Децентралізація та реформа державного управління.....	29
Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності	29
Програма розвитку українського експорту.....	31
Митна політика.....	33
Ринок землі та стан аграрної галузі	33
Стан оборонної сфери	36
Зміцнення національної безпеки.....	37
Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю	41
Судова реформа	42
Оновлення влади та антикорупційна реформа.....	42
Інфраструктура і транспорт.....	42
Програма популяризації України в світі	43
Політика цифрової трансформації	47
Реформа освіти та науки.....	51
Реформа системи охорони здоров'я	52
«Велике будівництво»	53
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	61
Новини з соціальних мереж.....	68
Експертний погляд.....	74
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи...93	
Офіційна інформація.....	93
Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України	94
Проекти з відновлення регіону.....	96
Опікування населенням тимчасово окупованих територій	98
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	101
Новини з соціальних мереж.....	106
Експертний погляд.....	111
Прогнози.....	117
Інфографіка	119

Головні новини

Протягом тижнів з 14 по 27 травня 2021 року сталися такі найголовніші події:

[Президент України Володимир Зеленський привітав українців з Днем Європи.](#)

Він наголосив: «Україна – це Європа. І ми – європейці. Ми – центр і серце Європи. За географією, духом, цінностями й прагненнями».

[Президент України Володимир Зеленський вшанував жертв геноциду кримськотатарського народу.](#)

У своєму зверненні він зазначив: «Сьогодні Україна вшановує всіх жертв геноциду кримськотатарського народу. Сьогодні кожен з нас розділяє разом з вами цей біль».

[Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про основні засади молодіжної політики».](#)

Документ визначає, що молодь – це люди віком від 14 до 35 років, та запроваджує дієві механізми залучення молоді до процесу вироблення й ухвалення рішень на національному та місцевому рівнях.

[Президент Володимир Зеленський підписав закон про внесення змін до Земельного кодексу та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин.](#)

Глава держави зазначив, що цей документ остаточно повертає громадам право розпоряджатися своїми землями а також чітко закріплює, що купувати та продавати землю можуть виключно українці.

[Росія продовжує зберігати уздовж кордону з Україною та в тимчасово окупованому Криму до 100 тис. військовослужбовців, близько 1300 танків та 3700 броньованих машин, а також до 1300 артилерійських і 380 ракетних систем.](#)

Про це заявив Постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні Євгеній Цимбалюк під час онлайн-засідання Постійної ради ОБСЄ.

[Уряд затвердив Порядок розподілу коштів держбюджету, спрямованих на заходи з вакцинації населення та запобігання коронавірусу.](#)

Обсяг фінансування за відповідною бюджетною програмою становить 3 млрд гривень.

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Марія Кушнарьова, наук. співр.
Фонду Президентів України

Чергова спроба визначення корінних народів України: краще пізно, ніж ніколи

18 травня 2021 року Президент України Володимир Зеленський зареєстрував законопроект №5506 «Про корінні народи України». Президент позначив проєкт як невідкладний і висловив упевненість у тому, що «у стислі терміни депутати розглянуть і закріплять статус корінних народів України, зокрема, кримських татар» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Представники експертного середовища відреагували позитивно. Зокрема, юридична спільнота висловила думку, що «необхідність існування такого закону випливає з положень пункту 3 частини першої статті 92 Конституції України, відповідно до якого права корінних народів і національних меншин мають визначатися виключно законами України. У зв'язку з цим у спеціальному законі про права корінних народів України має бути визначено поняття корінного народу України, встановлені засади його правового статусу» ([Юридична газета](#)).

Історик і політолог Олександр Палій зазначає, що закон не становить жодних ризиків, а навпаки має на меті зберегти корінні народи від зникнення та надати їм усі можливості для розвитку та збереження власної культури ([Слово і Діло](#)).

Очікувано появу законопроекту привітали представники кримськотатарського народу. Голова Кримськотатарського Ресурсного Центру, голова управління з правових питань та закордонних справ Меджлісу кримськотатарського народу Ескендер Барієв вважає, що реєстрація законопроекту – це важливий крок. Адже кримські татари багато років домагалися, щоб їх в Україні визнали корінним народом. «Але на жаль, до сих пір не врегульоване це питання саме в законодавчому плані. Я вважаю, що для України, яка знаходиться в стані війни, дуже важливо врегулювати це питання. Це важливо і в іміджевому плані, і для того, щоб дати посил для кримських татар про те, що їхнє майбутнє, і реалізація їх колективних прав може бути тільки в незалежній правовій демократичній і європейській державі під назвою Україна. Це буде важливим посилом для боротьби людей за Україну» ([Кримськотатарський ресурсний центр](#)).

Народний депутат України Рустем Умеров вважає, що «Законопроект дасть можливість зберегти культуру, побут, спадщину корінного народу. (...) Ми (кримські татари, – ред.) більше не будемо рахуватися нерезидентами. У нас, дай Боже, не буде більше проблем із банківськими послугами, зі

спадщиною майна і з оподаткуванням. Тут ми всі ці питання змінюємо на користь громадян» ([Укрінформ](#)).

Членкиня Меджлісу кримськотатарського народу Гаяна Юксель зауважує: «Якщо цей закон буде ухвалено — а я дуже сподіваюся, що він найближчим часом буде ухвалений Верховною Радою України та набере повну силу, — це істотно полегшить роботу нашого національного руху і можливість сприяти розвитку корінного народу Криму й працювати безпосередньо з українською державою» ([Канал Дом](#)).

Але у представників широкого загалу українців невідкладність «закріплення статусу корінних народів», ймовірно, викликає нерозуміння або, в кращому випадку, питання. Здавалося би, в Україні тепер багато болючих проблем, які очевидні для всіх і вимагають розв'язання, а тут чомусь Президент подає проєкт про корінні народи...

Світ зацікавився корінними народами антропологічно ще у другій половині XIX ст., а на рівень міжнародно-правовий ця проблема вийшла у другій половині XX ст. Тоді кілька міжнародних організацій, зокрема, Міжнародна організація праці та Світовий банк розробили документи, в яких йшлося про особливості статусу корінних народів. Насамперед йшлося про малочисельні народи, що проживають на територіях Канади, США, Австралії та Нової Зеландії, а також в інших країнах. Представників таких народів тепер у світі налічують близько 370 млн., і вони дуже різні за чисельністю, від масаї, яких понад 2 млн., до гадза, яких менше ніж 1,5 тис.

У 2007 році ООН прийняла Декларацію про права корінних народів. Декларацію підтримали 143 держави; чотири держави — Канада, США, Нова Зеландія і Австралія — проголосували проти її схвалення, а 11 країн — утрималися. Серед тих, що утрималися, — чотири колишні республіки СРСР: Азербайджан, Грузія, Російська Федерація і Україна. Приводом для позиції проти чи утримання, ймовірно, було те, що Декларація визнає право цих народів на самовизначення (ст. 3). Мабуть, мотиви, якими керувалося тогочасне керівництво України, були ті самі. Принаймні, експерт Інституту демократії імені Пилипа Орлика Наталія Беліцер пояснює тодішню позицію України тим, що в ті часи «СБУ Криму (...) постійно повідомляло до Києва про нібито існуючі сепаратистські настрої серед кримських татар, зокрема, говорили про Положення Курултаю від червня 1991 року, в якому йдеться про самовизначення. З огляду на це, керівництво країни не наважилося законодавчо закріпити статус кримськотатарського народу» ([Інститут демократії ім. Пилипа Орлика](#)).

Відтоді багато що змінилося. Нова Зеландія, Канада й Австралія офіційно заявили в ООН про зміну своєї позиції та підтримали Декларацію. 22 травня 2014 року українська делегація зробила офіційну заяву від імені уряду України і просила вважати її державою, що офіційно підтримала Декларацію про права корінних народів.

Дата цієї заяви є симптоматичною. Україна «раптом» згадала про корінні народи, коли на території цих корінних народів почали хазяйнувати російські війська.

Ймовірно, справа в тому, що Стаття 30 згаданої Декларації ООН містить норму про те, що «Військова діяльність на землях або територіях корінних народів не проводиться, за винятком випадків, коли її проведення виправдано наявністю відповідних державних інтересів або щодо неї є іншим чином вільно висловлена згода або прохання зі сторони відповідних корінних народів» ([Верховна Рада України](#)). Отже, якби кримські татари були визнані корінним народом, Росія не мала би права проводити на території Криму бойові дії без згоди кримських татар як корінного народу. Причому, як зауважує Наталія Беліцер, «йдеться не про якусь абстрактну згоду, висловлену якимись окремими лідерами або громадськими організаціями, а саме про представницькі органи корінного народу. Як ми знаємо, саме у кримських татар такі представницькі органи, обрані демократичним шляхом, практично всім народом і громадянами України, які належать до кримськотатарського народу, існують ще з 1991 року. Тому, є дієвий механізм і конкретна можливість отримати згоду або незгоду на все, що відбувалося в Криму в 2014 році. Якби тоді статус кримських татар був закріплений як статус корінного народу, то сьогодні ситуація з правами кримських татар була би врегульована» ([Інститут демократії ім. Пилипа Орлика](#)).

Можна зробити висновок, що українська влада вирішила використати ті можливості, які вона прогавила сім років тому. А «гавила» вона ці можливості понад двадцять років, адже законопроект В.Зеленського – це вже шоста спроба української держави визначити статус кримськотатарського народу.

Перша спроба відбулась ще 1999 року, коли до Верховної Ради було внесено проєкт № 4041 Закону «Про статус кримськотатарського народу». Ініціатором проєкту була група народних депутатів на чолі з Романом Безсмертним. Проєкт було подано 10 вересня 1999 року, але до сесійної зали він не потрапив. 13 вересня 2001 року проєкт позначено як такий, що «в порядок денний не включено», «відхилено і знято з розгляду» ([Верховна Рада України](#)).

Друга спроба відбулась у 2003 році – це проєкт № 4098 Закону «Про статус кримськотатарського народу». Після тривалих мандрів органом вищої законодавчої влади України, що почалися від реєстрації 3 вересня 2003 року, станом на 30 червня 2005 року проєкт було позначено як такий, що «опрацьовується в комітеті» ([Верховна Рада України](#)).

Ініціатором третьої спроби став Геннадій Москаль, який 13 березня 2014 року подав проєкт № 4433 Закону «Про статус кримськотатарського народу». Втім, 27 листопада 2014 року «проєкт відкликано» та «знято з розгляду» ([Верховна Рада України](#)).

Вчетверте питання статусу кримськотатарського народу порушив проєкт № 4501 Закону «Про права корінних народів України», поданий з ініціативи групи депутатів (на сайті Верховної Ради зазначені Карпунцов В., Продан О., Павленко Р., Кутовий Т., Геращенко І. ([Верховна Рада України](#)) але в тексті проєкту першим вказаний Віталій Кличко) 20 березня 2014 року, тобто майже одночасно з проєктом Г.Москаля.

24 березня проєкт обговорили на Комітеті ВР з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин та дійшли висновку, що «положення зазначеного законопроекту носять декларативний характер і значною мірою дублюють Декларацію ООН про права корінних народів», рекомендувавши «повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання».

25 березня і 11 квітня, тобто менше ніж за місяць від подання, проєкт обговорювався і на пленарних засіданнях ВР, але 27 листопада того самого року «проєкт відкликано» та «знято з розгляду».

П'ятою, передостанньою (станом на сьогодні), спробою став ще один, ініційований групою депутатів на чолі з М. Джемільєвим, проєкт № 6315 Закону «Про статус кримськотатарського народу в Україні». Проєкт подано 7 квітня 2017 року, і розглянуто лише на Комітеті з питань європейської інтеграції 21 червня 2017 року. Прикметно, що інші сім комітетів ВР (у тому числі з з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин), цей проєкт на засіданнях не розглядали, а 29 серпня 2019 року «проєкт відкликано» та «знято з розгляду» ([Верховна Рада України](#)).

Усі згадані проєкти мають спільну рису: вони визначають кримськотатарський народ як корінний. Але у перших двох варіантах не подано визначення корінного народу. Третій варіант Г.Москаля таке визначення містить, але воно є надто розпливчастим, як для юридичного документу: «Корінний народ — народи, які проживають у багатоетнічних суспільствах незалежних країн і є нащадками тих, хто населяв країну або географічну область, частиною якої є дана країна, споконвіку, у період її завоювання або колонізації або в період встановлення наявних державних кордонів» (Ст.1).

Мало не до кожного слова, починаючи від «споконвіку», можна поставити безліч питань, що уможливило безліч інтерпретацій, отже, безліч варіантів судових рішень розглядів імовірних судових справ.

Проєкт В.Кличка відрізняється від попередніх тим, що у ньому йдеться не лише про кримськотатарський народ, а й про караїмів та кримчаків, які теж визначаються як корінні народи. Ст. 1 проєкту пропонує власну версію ~~інший~~ ~~варіант~~ визначення корінного народу: «Корінний народ України – автохтонна етнічна спільнота, яка компактно проживає та етногенез якої відбувся на території в межах лінії державного кордону України, яка становить етнічну меншість у складі населення України і не має власного державного утворення за межами України».

Натомість у проєкті М.Джемілева 2017 року знову йдеться винятково про кримськотатарський народ. Це очевидно вже з назви, а також впливає із визначення (Ст.1): «Корінний кримськотатарський народ – цілісний етнос, який сформувався на території Кримського півострова, зберіг і прагне передати майбутнім поколінням свою колективну етнокультурну ідентичність, є носієм самобутньої мови і культури, має традиційні соціальні, культурні і політичні інститути, сформував розвинену систему власних органів самоврядування, самоусвідомлює себе корінним народом України і не має власної чи етнічно спорідненої держави за межами України».

Очевидно, що, з огляду на відсутність у караїмів та кримчаків, через їхню малочисельність, «розвиненої системи власних органів самоврядування», вони, якщо керуватися запропонованим визначенням, корінними народами вважатися не можуть, на відміну від кримських татар, які мають Курултай та Меджліс. Курултай та Меджліс у цьому проєкті отримали термінологічні визначення, а Меджліс набув статусу юридичної особи (Ст.1).

Отже, статус кримськотатарського народу в Україні намагалися визначити упродовж понад двадцяти років три різні Президенти України – Л.Кучма, В.Ющенко, П.Порошенко. 18 травня 2021 року до них долучився В.Зеленський.

(Слово і Діло)

Проект, ініційований В.Зеленським, намагається у досить незрозумілий спосіб задовольнити «всіх». Зокрема, ст.1 визначає корінний народ як автохтонну етнічну спільноту, «яка сформувалася на території України, є носієм самобутньої мови і культури, має традиційні, соціальні, культурні або представницькі органи, самоусвідомлює себе корінним народом України, становить етнічну меншість у складі її населення і не має власного державного утворення за межами України» (Ст.1). Тобто кримчаки та караїми, з огляду на наведене вище зауваження та запропоноване визначення (що має багато спільного з проектом 2017 року), корінними народами не є, але водночас Ст.2 визначає їх як корінні народи.

Курултай та Меджліс окремо в тексті цього законопроекту не згадані, але у Ст. 8, п.1 йдеться про правовий статус представницьких органів, зокрема там зазначено, що «представницькі органи набувають та втрачають права та обов'язки, передбачені цим та іншими законами України, після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про закріплення їх правового статусу чи його позбавлення».

Безперечно, недоліки поданого законопроекту зауважуватимуть експерти-правники і це має спричинити процес удосконалення документу для того, щоб розставити крапки над усіма «і». Як зауважив народний депутат та голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров, у 2017 році обговорення проекту-попередника наштовхнулося на те, що тодішні депутати «потонули у теоретичних питаннях, а саме – хто в Україні є титульною нацією, корінними народами або національними меншинами. Стало зрозумілим, що потрібно приймати рамковий закон, в якому, в першу чергу, слід закріпити відповідну термінологію» ([BBC Україна](#)). Оскільки «національні меншини» та «корінний народ» – це не просто терміни, а поняття, які передбачають певний статус, отже, певні права, які держава має гарантувати, за теперішніх умов для України – це дуже важлива справа.

З іншого боку, як наголосила учасниця групи з розроблення проекту 2017 року Н.Беліцер, визначення кримськотатарського народу (а також кримчаків і караїмів, як у проекті В.Зеленського) як корінних «значно посилює позиції України щодо незаконної анексії Криму, хоча і ретроспективно. Адже це територія корінного народу, де нічого не можна робити без його згоди. Після прийняття цього закону на рівні ООН, яка дуже дбає про ці питання, а також на рівні ОБСЄ (Європейського парламенту) (...) з'являться нові надійні аргументи доводити незаконність дій Росії в Криму» ([Інститут демократії ім. Пилипа Орлика](#)).

Цілком можливо. Втім, з огляду на те, що, за інформацією Постійного форуму ООН з питань корінних народів, «зважаючи на різноманіття корінних народів, офіційне визначення “корінних” народів не прийнято жодною структурою в системі ООН» ([United Nations Permanent Forum on Indigenous People](#)), виходить, що українське визначення станом на сьогодні, залишається винятково українським та не має аналогів у міжнародному законодавстві. А це означає, що критерій про відсутність державного утворення, котрий є

ключовим (як запобіжник спробам інших народів, що мають державне утворення, претендувати на визнання їх корінним народом України), попри його очевидність і логічність, не може бути аргументом у міжнародно-правових справах.

Окрім того, слід пам'ятати, що Росія не приєдналася до Декларації 2007 року. З огляду на специфіку виконання цією країною норм міжнародного права, сподіватися, що навіть міжнародне визнання факту порушення прав кримськотатарського народу, як корінного, може спричинити якісь помітні зміни у статусі Криму, м'яко кажучи, наївно. Хіба що можемо спробувати зніціювати докорінні зміни у юрисдикції Стокгольмського арбітражу і розглядати справу там – його рішення Росія поки що виконує...

Однак ці аргументи не заважають визнати, що прийняття Закону «Про корінні народи України» може суттєво поліпшити становище кримськотатарського народу в Україні. Життя і добробут близько 250 тисяч кримських татар, які є частиною української політичної нації, – це вже багато. А для понад 500 караїмів та менш ніж 500 кримчаків це може бути життєво необхідним. Тому варто спробувати.

Огляд зарубіжних ЗМІ

([Atlantic Council](#))

Понад десять років Росію звинувачували у використанні пострадянського сусідства як полігону для своїх кібероперацій. Кібератаки варіюються від виведення цифрових послуг Естонії з дієвого стану до закриття грузинських ЗМІ та відключення електромереж України.

Перша знакова подія відбулася в 2007 році, коли Естонія зазнала масштабних кібератак на урядові та фінансові установи країни. Напад стався після суперечки з Москвою через плани перенести пам'ятник учасникам Другої світової війни. Як одне з найбільш оцифрованих у світі суспільств, Естонія була привабливою мішенню для кібервійни. Нещодавно уряд Естонії розпочав програму електронного врядування для сприяння прозорості. Під час кібератаки тисячі веб-сайтів Естонії були переповнені.

Масштаби цієї кібератаки були широко визнані революційними. «Естонія стала першою країною у світі, на яку спрямовано скоординовану міжнародну кібератаку», – сказав д-р Ярно Лімнелл, професор з кібербезпеки в Університеті Аалто у Фінляндії.

Ці події змусили Захід переглянути свою кібер-стратегію та визнати, що кіберзагрози можуть бути питанням національної безпеки. Кібератаки на Естонію спонукали НАТО створити Кооперативний центр передового досвіду з кіберзахисту – установу, орієнтовану на кіберзахист. НАТО також встановила офіційну політику кібербезпеки та оборони.

Кібератака на Естонію 2007 року була визнана успішною, оскільки Москва уникнула будь-яких негативних наслідків через панівне тоді обмежене розуміння того, як міжнародне право може застосовуватись до кібердіяльності такого характеру.

Потім Кремль почав розробляти свої стратегії кібервійни на крок далі. Що станеться, якщо поєднати наземне вторгнення з кібератакою? Це питання було випробуване під час російсько-грузинської війни в 2008 році, коли кібератаки відключали грузинські ЗМІ в міру просування російських військових.

Хоча кібератаки на Грузію «були значною мірою символічними», – писав д-р Джеймс Льюїс, старший віце-президент Центру стратегічних та міжнародних досліджень, «цікавою частиною була тісна оперативна координація між хакерами та російськими військовими».

З 2014 року Росія розвивала свої кібернавички в Україні в рамках тривалої гібридної війни Кремля проти країни. Українські чиновники стверджують, що за останні роки кібератаки стали майже щоденним явищем для країни. У грудні 2015 року одна особливо ефективна кібератака залишила тисячі українців без енергії на кілька годин серед морозних температур.

Росія розпочала одну особливо складну та шкідливу атаку на Україну в 2017 році, коли хакери увірвалися в тисячі українських мереж, саботувавши

широко використовуване програмне забезпечення. Напад «вивів з ладу 10 відсотків комп'ютерів в Україні та спричинив фінансові витрати, що становлять 0,5 відсотка ВВП України», заявив Пірет Пернік, науковий співробітник Міжнародного центру оборони та безпеки. Ці кібератаки на Україну призвели до «значних економічних втрат для країни та пошкодження її цифрової та критичної інфраструктури», додав Пернік.

Естонські, грузинські та українські випадки ілюструють, як Росія змогла стабільно розширювати та вдосконалювати свої кібернетичні можливості через низку кампаній проти своїх сусідів. Багато тактик, вперше побачених на пострадянському просторі, згодом проявилися в останніх кібератаках на США, які також були пов'язані з Росією.

Кібератаки 2020 і 2021 років демонструють, що Сполучені Штати ще не готові відповідати таким загрозам. Далі будуть, безумовно, наступні атаки. Оскільки політики США прагнуть посилити кібербезпеку країни, мало би сенс посилити існуюче співробітництво в галузі кібербезпеки з Україною та іншими колишніми радянськими республіками, які вже більше десяти років слугують полігоном для випробувань кібервійни.

[\(Cineuropa\)](#)

В рамках спеціального конкурсу Berlinale Summer Special, який триватиме з 9 по 20 червня, відбулось оголошення переможців у категоріях «Покоління Kplus» та «Покоління 14plus» на 71-му Берлінському кінофестивалі. Під час літньої спеціальної програми громадськість також матиме можливість побачити прем'єри фільмів-переможців.

Починаючи з покоління 14plus, молодіжне журі, до складу якого входять Розалі Ізабелла Луїза Борковські, Лаура Громанн та Мілан Вахюді, у номінації «Найкращий фільм» нагородило «Кришталевим ведмедем» стрічку «Стоп-Земля» української режисерки Катерини Горностай. На думку журі, «фільм переконливо висвітлює різноманітні важливі теми, які приваблюють нас як молодих людей. Платонічна любов, дивацтво, солідарність та психологічний стрес посилюють ефект фільму як справжньої історії про дорослішання».

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»

Офіційна інформація

Президент Володимир Зеленський з нагоди святкування Дня Європи заявив, що Україна обов'язково буде в Європейському Союзі ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Україна – це Європа. І ми – європейці. Ми – центр і серце Європи. За географією, духом, цінностями й прагненнями. Ми довели це на Майдані й доводимо щодня, змінюючи нашу державу, будуючи незалежність і наше майбутнє, захищаючи східний кордон Європи. Україна обов'язково буде в Європейському Союзі.

Президент Володимир Зеленський нагадав, що сьогодні вся Україна вшановує жертв геноциду кримськотатарського народу ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні Україна вшановує всіх жертв геноциду кримськотатарського народу. Сьогодні кожен з нас розділяє разом з вами цей біль. А отже, сьогодні кримських татар в Україні стає щонайменше 40 мільйонів. І як одна країна та сім'я ми кажемо сьогодні не «вони», а «ми».

І найголовніше. Ми не пробачимо, що 70 років потому ми були змушені знову покинути свій дім через російську анексію. А тих із нас, хто залишився, окупаційна влада переслідує, утискає та ув'язнює.

Вічна пам'ять усім жертвам геноциду кримськотатарського народу! (...)

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про основні засади молодіжної політики» ([Укрінформ](#)).

Документ визначає, що молодь – це люди віком від 14 до 35 років, та запроваджує дієві механізми залучення молоді до процесу вироблення й ухвалення рішень на національному рівні – через Національну раду з питань молоді при Кабінеті Міністрів України, на місцевому – через молодіжні ради та радників з питань молоді.

Закон також урегулює питання діяльності Українського молодіжного фонду (...).

Президент Володимир Зеленський підписав закон про внесення змін до Земельного кодексу та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин ([Укрінформ](#)).

Підписання закону відбулося під час виступу на форумі «Україна 30. Земля».

Глава держави зазначив, що цей документ прибирає у «кабінетного чиновника» функцію оформляти право на землю, а також остаточно повертає громадам право розпоряджатися своїми землями.

Президент наголосив, що підписаний закон чітко закріплює, що купувати та продавати землю можуть виключно українці.

На сайті Верховної Ради оприлюднено текст проєкту закону №5506 «Про корінні народи України», ініційованого Президентом України Володимиром Зеленським. Згідно з ним, корінними народами України є кримські татари, караїми та кримчаки ([Укрінформ](#)).

Згідно із законопроектом, поняття «корінний народ України» визначається, як «автохтонна етнічна спільнота, яка сформувалася на території України, є носієм самобутньої мови і культури, має традиційні, соціальні, культурні або представницькі органи, самоусвідомлює себе корінним народом України, становить етнічну меншість у складі її населення і не має власного державного утворення за межами України» (...).

Проектом акта гарантуються культурні, освітні, мовні та інформаційні права корінних народів України, а також права корінних народів України на сталий розвиток.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба заявив, що рішення України припинити авіасполучення з Білоруссю зумовлене не лише політичними міркуваннями, а й безпековими ([Укрінформ](#)).

За словами глави українського МЗС, влада Білорусі «перетнула чергову червону лінію у ставленні не лише до своїх громадян, а й до громадян інших країн та до міжнародного права».

Міністр закордонних справ додав, що ця заборона означає, що літакам не можна буде літати з аеропортів України в аеропорт Білорусі, а українським авіакомпаніям – здійснювати транзит через повітряний простір Білорусі.

Він також зазначив, що подібне рішення ухвалили і країни Європейського Союзу. Тож Білорусь буде недоотримувати транзитні кошти від авіакомпаній.

Масштабного відведення російських військ від українського кордону не відбулося, тому загроза вторгнення з боку РФ зберігається ([Укрінформ](#)).

Про це заявив міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба в інтерв'ю DW.

За час дії мораторію на продаж сільськогосподарської землі в Україні було вкрадено державних земель площею у два Кримських півострови ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час виступу на форумі «Україна 30. Земля».

Він пояснив, що це був сірий тіньовий ринок, де землю «легко купували, дуже легко продавали, збирали врожай і заробляли мільйони без сплати будь-яких податків, офіційного працевлаштування і соціальних гарантій для людей» (...).

Президент Володимир Зеленський провів пресконференцію на державному підприємстві «Антонов» ([Укрінформ](#)).

(...) На пресконференцію акредитувалося понад сто ЗМІ та близько двохсот журналістів.

Модерує захід керівник департаменту інформаційної політики Офісу глави держави Ірина Победоносцева.

Росія продовжує зберігати уздовж кордону з Україною та в тимчасово окупованому Криму до 100 тис. військовослужбовців, близько 1300 танків та 3700 броньованих машин, а також до 1300 артилерійських і 380 ракетних систем ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні Євгеній Цимбалюк під час онлайн-засідання Постійної ради ОБСЄ.

Крім того, російські окупаційні війська на сході України, які є повністю інтегрованими в російську систему військового управління, нараховують понад 35 тис. осіб, у тому числі близько 3 тис. кадрових військовослужбовців ЗС РФ.

Український посол наголосив, що нарощування Росією військ біля кордону з Україною, поруч з іншими кроками, свідчить про «незмінний намір Росії підживлювати далі розпочатий нею збройний конфлікт з Україною».

Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроект 4284 «Про дерадянізацію законодавства України» ([Укрінформ](#)).

Метою проєкту Закону України «Про дерадянізацію законодавства України» є відрядянення актів законодавства України, як шляхом внесення відповідних змін до існуючих законів, так і визнанням такими, що не застосовуються на території України деяких нормативно-правових актів (або їх положень) органів державної влади і управління Союзу РСР і Української РСР (Української СРР), які, формально зберігаючи свою чинність, не здійснюють регулюючого впливу або, навпаки, є такими, що донині регулюють певне коло суспільних відносин, хоча і застосовувана

термінологія в них та підходи до предметного врегулювання є застарілими, неактуальними й концептуально несумісними із законодавством України.

Реалізація законопроекту також передбачає розроблення та затвердження міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, зокрема, обов'язок Кабінету Міністрів України в установлені строки розробити та внести на розгляд Верховної Ради проекти Житлового кодексу, Трудового кодексу та Адміністративного деліктного кодексу України.

Законопроектом передбачається внесення змін до Кодексу законів про працю України, Житлового кодексу Української РСР (...).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль обговорив перебіг реформ в Україні з послами ЄС, США та Великої Британії ([Урядовий портал](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Минулого тижня Верховна Рада проголосувала у першому читанні законопроекти, які необхідні для отримання макрофінансової допомоги й траншу МВФ. Наразі триває підготовка змін до другого читання. Розраховуємо, що невдовзі вони будуть ухвалені в цілому.

Важливо тримати зв'язок з нашими партнерами в питаннях реалізації всіх реформ, зокрема антикорупційної, судової, корпоративної, запровадження ринку газу та електроенергії.

Законопроект щодо відповідальності за недостовірне декларування статків був поданий Президентом України і ухвалений в першому читанні минулого місяця. Також, у першому читанні схвалений законопроект, який стосується діяльності Вищої ради правосуддя.

Під час зустрічі сторони обговорили, зокрема, реформу корпоративного управління та роботу ринку газу. Денис Шмигаль запевнив голів дипломатичних представництв, що впровадження ринку газу в Україні незворотне

18 травня 2021 року, відбулася зустріч Міністра фінансів Сергія Марченка з Регіональним директором Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України Арупом Банерджі ([Урядовий портал](#)).

Під час зустрічі сторони обговорили додаткове фінансування на боротьбу з пандемією, позику на політику розвитку у сфері економічного відновлення, угоду щодо удосконалення вищої освіти в Україні та інші проекти, які реалізуються за кредитні кошти Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР).

Станом на 1 квітня 2021 р. на стадії реалізації знаходиться 12 інвестиційних проектів та 1 системний проект на суму 3 188,04 млн доларів, вибірка коштів за якими склала 1 751, 84 млн доларів. Вибірка коштів в рамках портфелю МБРР порівняно із іншими МФО є найбільшою. У порівнянні з 2017 роком вибірка коштів позик МБРР (106,33 млн доларів) збільшилась у 6,5 рази та у 2020 році склала 693,55 млн доларів.

У ході зустрічі учасники обговорили стан виконання Україною умов «Позики на політику розвитку у сфері економічного відновлення» (DPL). Однією з вимог для отримання позики є ухвалення законопроекту №2195, який запустить процес продажу земельних ділянок і здачу їх в оренду. Такий законопроект сьогодні було ухвалено на засіданні Верховної Ради.

(...) Також сторони поспілкувалися про розробку нової стратегії Світового банку Country Partnership Strategy, яка має на меті досягнення країною стійкого економічного відновлення та зростання. Аруп Банерджи зазначив, що в стратегію України варто включити розвиток транспортної системи, енергетичної та аграрної сфер.

Міністр фінансів Сергій Марченко:

Постійний та системний перегляд стану впровадження проектів сприяє підвищенню ефективності співпраці України з МБРР та ефективнішому використанню коштів, які надає Світовий банк. Я впевнений, що таке партнерство буде продовжуватися і надалі задля проведення дієвих реформ у нашій країні.

Міністерство культури та інформаційної політики спільно з партнерами на базі Освітнього хабу Києва презентували мультимедійний курс «Сучасна українська мова» ([Укрінформ](#)).

Міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко:

Курс розроблено за технологією, що дозволяє бути максимально залученим у процес. Сторітелінг, квести, тести та інші формати допомагають краще засвоїти правила. При цьому підтримуючи інтерес та запам'ятовуючи основи і складні моменти за трьома модулями: правопису, ділової мови і самої мови та мовлення. До того ж, блоки доступні в онлайн. Тож проходити їх, за бажанням, можна і вдень, і вночі.

Розраховую на попит як серед українців, що мешкають в Україні, так і серед представників української діаспори. А також іноземців, які мають бажання оволодіти українською мовою. Адже так чудово, коли вулицями рідної країни дедалі більше чути рідну мову.

Подолання наслідків пандемії COVID-19

Уряд затвердив Порядок розподілу коштів держбюджету, спрямованих на заходи з вакцинації населення та запобігання коронавірусу ([Урядовий портал](#)).

Урядом прийнято постанову про затвердження Порядку розподілу бюджетних призначень на заходи, пов'язані з вакцинацією населення і запобіганням поширенню хвороби COVID-19.

Обсяг фінансування за відповідною бюджетною програмою становить 3 млрд гривень.

Відповідно до зазначеного Порядку визначається механізм подання звернень про розподіл бюджетних призначень, відповідальність головних розпорядників за цільове та ефективне використання бюджетних коштів, а також проведення моніторингу інформації про використання цих коштів та подання відповідних матеріалів Уряду та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету тощо.

Прем'єр-міністр прозвітував про виконання Кабінетом Міністрів постанови Верховної Ради від 20.10.2020 «Про заходи протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) та захисту всіх систем життєдіяльності країни від негативних наслідків пандемії та нових біологічних загроз» ([Урядовий портал](#)).

Уряд наразі має прямі контракти та домовленості з виробниками на 34 мільйони доз вакцини, ще 8 мільйонів доз має надійти за ініціативою COVAX. Зокрема, Україна має домовленості на поставку 20 мільйонів доз вакцини від компанії Pfizer-BioNTech, 10 мільйонів доз – від Novavax, понад 10 мільйонів доз – від AstraZeneca/Oxford та майже 2 мільйони доз від компанії Sinovac Biotech.

План залишається в силі – вакцинувати більшість дорослого населення України до кінця року.

Як відзначив Глава Уряду, у постанові визначено, що 40 % населення мають бути вакциновані за кошти держбюджету. Він наголосив, що всіх, хто захоче вакцинуватись – вакцинують безкоштовно.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Дякуємо народним депутатам за виділення достатньої кількості коштів – 10 млрд грн із державного бюджету. Є угода зі Світовим банком на 90 млн доларів, з яких частина буде витрачена на закупівлю вакцин. Ще 50 млн євро отримаємо від Європейського інвестиційного банку для того, аби провести вакцинацію.

Виплати державної допомоги в розмірі 8 тисяч гривень ФОПам і працівникам малих підприємств, діяльність яких постраждала від запровадження карантинних обмежень у квітні, здійснені за третинною заявкою із загальних 360 тисяч ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль зазначив, що держава спрямувала підприємцям 1 млрд грн, і найближчим часом буде виплачено ще 400 млн грн.

Міністерство охорони здоров'я та Міжнародний банк реконструкції та розвитку (Світовий банк) уклали угоду про початок в Україні проекту «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні», яка передбачає виділення Україні позики у розмірі 90 млн дол ([Укрінформ](#)).

Угоду підписали міністр охорони здоров'я Максим Степанов та директор Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України Аруп Банерджі.

В Україні 300 лікарень надають стаціонарну допомогу пацієнтам із коронавірусною хворобою, майже 90% ліжкомісць забезпечені киснем ([Укрінформ](#)).

Про це розповів Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час звіту у Верховній Раді про виконання урядом постанови ВР від 20 жовтня 2020 року щодо заходів протидії поширенню коронавірусної хвороби COVID-19.

Він нагадав, що загалом в Україні розгорнуто майже 76 тисяч ліжок для хворих на COVID, із яких 68 тисяч, тобто близько 90%, забезпечені безперервною подачею кисню.

На Закарпатті запускають дві кисневі станції в медзакладах, що лікують хворих із коронавірусом — в Обласній клінічній лікарні ім. А.Новака та Мукачівській центральній районній лікарні ([Укрінформ](#)).

Модульну кисневу станцію в Обласній клінічній лікарні ім. А.Новака підключать 19 травня, завдяки цьому вдасться додатково забезпечити киснем 35 ліжок. У Мукачівській центральній районній лікарні таку станцію підключать найближчими днями, її потужність розрахована на 37 ліжок.

До Всеукраїнського контакт-центру щодо протидії COVID-19 вже звернулися майже 520 тис. громадян ([Укрінформ](#)).

Про це Прем'єр-міністр Денис Шмигаль сказав під час години запитань до уряду у Верховній Раді, звітуючи про виконання постанови ВР щодо заходів протидії поширенню коронавірусної хвороби COVID-19.

Він додав, що у контакт-центрі можна отримати всю необхідну інформацію та записатись у чергу на вакцинацію. Також у центрі працюють і фахівці Фонду соцстрахування.

Надбавки лікарям, які працюють із хворими на коронавірус, держава сплачує у повному обсязі, а сім'ям медиків, які померли внаслідок COVID-19, виконуючи свої обов'язки, держава сплатила вже майже 200 млн грн ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Встановлені лікарняні надбавки сплачуються у повному обсязі. Це говорять на місцях, я сам мав змогу переконатись під час своїх робочих поїздок. Середня зарплата лікаря в одній із лікарень – приблизно 18 тис. грн... Урядом також визначено порядок фінансування страхових виплат у випадку смерті медичних працівників, і цей процес був суттєво спрощений. Загалом фондом соціального страхування призначено виплат одноразової допомоги родинам загиблих від COVID-19 медпрацівників майже на 200 млн грн.

Україна залишається у жовтій зоні епідемічної небезпеки поширення коронавірусної інфекції ([Укрінформ](#)).

При цьому, станом на ранок 27 травня, у Києві, Закарпатській, Полтавській та Хмельницькій областях захворюваність на грип та ГРВІ становить менше 50% від епідпорогу. Також у Києві та Вінницькій, Луганській, Одеській областях коефіцієнт виявлення випадків коронавірусної хвороби нижчий за 5% (...).

Президент України Володимир Зеленський та Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн провели телефонну розмову, під час якої обговорили низку питань та домовились активізувати зусилля для забезпечення України вакцинами проти COVID-19 ([Укрінформ](#)).

Зокрема зазначається, що сторони обговорили зусилля України та ЄС у боротьбі з коронавірусом та його соціальні й економічні наслідки, реформи, що тривають в Україні, та співпрацю з метою подолання постійних дестабілізаційних дій Росії. В усіх цих сферах ЄС продовжує надавати Україні потужну підтримку.

Глава Української держави та Президент Єврокомісії обмінялися думками щодо ситуації на сході України та підтвердили прихильність повному виконанню Мінських домовленостей та нормандському формату, а також рішучу підтримку з боку ЄС незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України (...).

Міжнародна підтримка України

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо заявив про солідарність з народом України та висловив привітання з Днем вишиванки ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо:

Сьогодні по всій країні ми вшановуємо українську культуру та традиції й висловлюємо солідарність з українськими канадцами й народом України. Бажаю усім щасливого дня вишиванки!

Латвійська Республіка, як країна ЄС та член НАТО, завжди готова допомагати Україні ([Укрінформ](#)).

Про це 19 травня на брифінгу в Авдіївці заявила Спікер Сейму Латвійської Республіки Інара Мурнієце, яка вже не перший раз відвідує Донеччину.

Вона зазначила, що Збройні сили Латвії вже допомагають Україні і ще могли б допомагати латвійські міста-побратими.

Спікер Сейму також під час перебування в Авдіївці наголосила, що вражена тими умовами, в яких живуть люди на лінії розмежування. Вона підкреслила, що це справжні патріоти, які люблять Україну (...).

Сполучені Штати не тільки підтвердили готовність долучитися до ініціативи «Кримська платформа», а й закликають інші країни, зокрема G7, об'єднати зусилля для тиску на РФ ([Укрінформ](#)).

Про це сказала у Вашингтоні посол України в США Оксана Маркарова.

За її словами, уже багато країн дали згоду на участь в інавгураційному засіданні в Києві. Вона підкреслила, що позиція Вашингтона на підтримку української ініціативи «є надзвичайно важливою», оскільки США – не тільки головний стратегічний партнер України в питаннях політики й безпеки і не просто союзник, а справжній друг.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба і прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас ключову увагу під час зустрічі приділили протидії російській агресії та саміту Кримської платформи ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Ключовими темами нашої зустрічі в Києві з Прем'єр-міністеркою Естонії Каєю Каллас є протидія Україні російській агресії, що триває, майбутній саміт Кримської платформи, способи зміцнення партнерства між Україною та Естонією, стимулювання торгівлі та економічної співпраці.

Заступник міністра закордонних справ України Василь Боднар обговорив з державним секретарем МЗС Португалії Аною Закаріаш підготовку до проведення саміту «Кримської платформи» ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра закордонних справ України Василь Боднар:

З держсекретарем МЗС Португалії А.Закаріаш обговорили перспективи розвитку двостороннього діалогу, безпекову ситуацію на ТОТ та кордоні України з РФ, підготовку до проведення Кримської платформи. Окремою темою відеозустрічі стала взаємодія з Португалією під час головування «2021PortugalEU».

Велика Британія сподівається на співпрацю з Україною в процесі розробки міжнародної «Кримської платформи», яка покликана сприяти деокупації півострова ([Укрінформ](#)).

Про це повідомила парламентський заступник державного секретаря Великої Британії з питань європейського сусідства і Північної і Південної Америки Венді Мортон у Твіттері.

Сподіваємося на співпрацю з Україною в процесі розробки міжнародної «Кримської платформи» у відповідь на анексію Росією регіону. Мали добру розмову з першою заступницею міністра закордонних справ України Еміне Джапаровою про цю найважливішу галузь сьогодні. Велика Британія не визнає незаконну анексію Росії. Крим – це Україна».

Заступник керівника Офісу Президента Ігор Жовква та державний секретар міністерства закордонних справ Естонії Йонатан Всеів обговорили безпекову ситуацію на сході України ([Укрінформ](#)).

Ключовою темою зустрічі була безпекова ситуація на Донбасі, зокрема нещодавнє збільшення кількості порушень режиму припинення вогню, зростання кількості загиблих і поранених українських військовослужбовців, а також нарощення Росією військового контингенту вздовж українсько-російського кордону (...).

Держсекретар США Ентоні Блінкен назвав Москву загрозою для Європи через нарощування російських військ біля українського кордону ([Укрінформ](#)).

Про це він заявив на спільному брифінгу з міністром закордонних справ Данії Йеппе Кофодом.

За його словами, Сполучені Штати вважають, що Росія також становить загрозу для європейської енергетичної безпеки через будівництво газопроводу «Північний потік-2».

Світовий конгрес українців (СКУ) та Союз українців у Великій Британії (СУБ) звернулися з офіційним листом до прем'єр-міністра Сполученого Королівства Бориса Джонсона напередодні запланованого саміту країн G7 з проханням надати Україні представництво на запланованому саміті ([Укрінформ](#)).

Україна неодноразово демонструвала намір вирішити конфлікт на сході дипломатичним та політичним шляхом, такий крок дозволить забезпечити належну та чесну дискусію щодо нинішньої безпекової ситуації у Європі.

Скупчення російських військ на кордоні України і в Криму стало однією з тем переговорів держсекретаря США Ентоні Блінкена та глави МЗС Росії Сергія Лаврова ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться в офіційному повідомленні, оприлюдненому Держдепартаментом США за результатами зустрічі Блінкена й Лаврова.

Як зазначається, глава Держдепу США також «підтвердив рішучість президента Байдена» захищати громадян США й твердо діяти на захист американських інтересів у відповідь на дії РФ, які завдають шкоди Америці або її союзникам (...).

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас переконана, що безпека України – це безпека Європи ([Укрінформ](#)).

18 травня прем'єр-міністр Естонської Республіки Кая Каллас, Надзвичайний та Повноважний посол Естонії в Україні Каймо Кууск відвідали район проведення ООС. В ході поїздки на Луганщину вони ознайомилися з роботою та інфраструктурою КПВВ «Станиця Луганська», який планується модернізувати.

Каллас наголосила, що Естонія підтримує суверенітет та територіальну цілісність України в контексті тривалої збройної агресії РФ.

Вона поінформувала представників ЗМІ, що Естонія підтримує декілька проєктів, спрямованих на підвищення добробуту школярів і забезпечення рівних можливостей у сфері освіти на території Донецької та Луганської областей. Це зокрема, забезпечення інтернетом двох сіл і надання гуманітарної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Росія має негайно припинити свої агресивні дії, які вона чинить проти України й інших держав регіону ([Укрінформ](#)).

Про це в Оттаві заявив міністр закордонних справ Канади Марк Гарно з нагоди дня пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу.

Він наголосив, що примусова депортація радянською владою кримських татар із землі їх предків «служить сумним, але потужним нагадуванням про несправедливість, яка триває досі».

Негативний розвиток подій в Україні, який може спричинити російська агресія, матиме дуже великі наслідки для Європейського Союзу та країн-партнерів ([Укрінформ](#)).

Таке переконання висловив віцепрем'єр-міністр, міністр оборони Латвії Артис Пабрікс у ході Берлінської безпекової конференції (Berlin Security Conference).

Він зазначив, що балтійські країни, коли йдеться про Україну, про нарощування російських військ поблизу українського кордону «драматичними темпами», хотіли б бачити, що великі держави ЄС були б «100-відсотково в одному ключі з Вашингтоном». Натомість те, що спостерігалось останнім часом у європейських ЗМІ, – це розмови про необхідність нарощування діалогу з Росією, що «обидві сторони» мають заспокоїтися (...).

Міністри закордонних справ країн «Люблінського трикутника» – України, Литви та Польщі – вважають, що дії Росії в українському Криму є неприйнятними у сучасному світі та вимагають відповідної реакції міжнародного співтовариства ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться у спільній заяві міністрів, присвяченій 77-м роковинам депортації кримських татар з Криму.

Як наголошується, Київ, Вільнюс та Варшава докладатимуть усіх зусиль для поширення історичних фактів та забезпечення їх належної міжнародної оцінки на сучасному етапі.

Міністри «Люблінського трикутника» переконані, що їхні спільні зусилля та міжнародна солідарність сприятимуть звільненню Криму від російської окупації, відновленню прав і свобод кримськотатарського народу в українському Криму.

Посольство Сполучених Штатів у роковини депортації кримськотатарського народу 1944 року засуджує обмеження нинішньою окупаційною владою свободи зібрань у Криму ([Укрінформ](#)).

Про це заявив перший секретар посольства США в Україні Майкл Крідлер у відеозверненні, опублікованому посольством США у Фейсбучі.

Американський дипломат акцентував, що з 2014 року окупаційна влада розгорнула кампанію насильства, залякування й тортур стосовно всіх, хто виступає проти окупації, включаючи представників етнічних і релігійних меншин.

Латвія створила депутатську групу Міжнародної Кримської платформи для підтримки України у питаннях деокупації Криму ([Укрінформ](#)).

Про це повідомила перша заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова у Фейсбучі.

Вона подякувала Латвії за підтримку, особливо виділивши голову комітету у закордонних справах Ріхарда Колса.

Інформація щодо лідерів країн, які візьмуть участь в першому саміті «Кримської платформи», поки не буде розголошуватися ([Укрінформ](#)).

Перша заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова:

Ми вирішили, що ми не будемо цю інформацію робити публічною. Тому що ми вже бачимо цинічну заяву Російської Федерації про те, що «Кримська платформа» — це загроза їх територіальній цілісності. Спочатку відбувається окупація нашої території, а тепер нам розповідають, що це загроза їх територіальній цілісності.

Для нас ключове, щоб це була присутність на найвищому рівні, тобто, це лідери, це перші особи держав (...).

Президент Володимир Зеленський заявив, що багато держав нині вже підтвердили свою участь у форматі Кримської платформи, та розраховує на збільшення переліку учасників ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Для активного захисту прав кримчан з боку України та міжнародної спільноти ми створили формат Кримська платформа. Її перший саміт відбудеться вже 23 серпня. Я дякую багатьом державам, які вже підтвердили свою участь, і впевнений, що їхній перелік буде ще більшим.

Президент Володимир Зеленський обговорив зі спікеркою Сейму Латвійської Республіки Інарою Мурнієце ситуацію на сході України та в окупованому Криму ([Укрінформ](#)).

Президент Володимир Зеленський:

Хочу подякувати вам та вашим колегам за те, що відвідаєте Донбас. Вдячний за підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, за те, що не підтримуєте окупацію Криму.

Канада рішуче засуджує незаконну анексію Росією Криму та інші агресивні дії РФ проти України ([Укрінформ](#)).

Про це йшлося під час зустрічі між міністрами закордонних справ Канади Марком Гарно та Росії Сергієм Лавровим.

Гарно також висловив «давні занепокоєння Канади стосовно інших дестабілізуючих дій Росії та погіршення ситуації із дотриманням прав людини». «Він наголосив, що повага до опозиції, незалежних ЗМІ, дисидентів та громадянського суспільства є основоположною складовою свободи й демократії. Міністр ще раз закликав до звільнення Олексія Навального.

Міністр закордонних справ Канади Марк Гарно і державний секретар США Ентоні Блінкен обговорили агресивні дії Російської Федерації проти України ([Укрінформ](#)).

Міністр Гарно й держсекретар Блінкен обговорили виклики, які створює Росія та її шкідливі дії, зокрема масштабні військові маневри, проведені без попереднього погодження поблизу України, а також незаконну анексію Криму.

Дипломати також обговорили ескалацію насильства на Близькому Сході та недружні дії Китаю.

Усі держави-члени НАТО готові допомогти Україні підтримувати власну безпеку ([Укрінформ](#)).

Про це заявила заступник генерального секретаря НАТО з публічної дипломатії Байба Браже під час виступу на онлайн-конференції, організованій Інститутом Гадсона у Вашингтоні.

Вона додала, що НАТО багато навчилося та вдосконалило у своїй роботі з часу початку російської агресії проти України у 2014-му році (...).

Генсек НАТО Єнс Столтенберг під час візиту до Парижа обговорив із президентом Франції Емануелем Макроном ситуацію в Україні та агресивну поведінку Російської Федерації ([Укрінформ](#)).

У заяві генеральний секретар Альянсу наголосив на тому, що НАТО пильнує, оскільки поведінка Росії щодо України є лише частиною загальної тенденції її агресивних дій. Водночас, за словами Столтенберга, Альянс дотримується двоєдиного підходу щодо Росії, який включає оборону союзників та діалог з Москвою.

Стратегічне партнерство України і Туреччини є ключовим для безпеки та процвітання Чорноморського регіону ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Завжди радий розмові з моїм хорошим другом Мевлютом Чавушоглу. Анкара твердо підтримує суверенітет і територіальну цілісність України, а також ініціативу Кримської платформи.

Євроінтеграційний курс України

Міністри закордонних справ України, Грузії та Молдови Дмитро Кулеба, Давід Залкаліані та Ауреліу Чоккой підписали меморандум про створення Асоційованого тріо задля спільної успішної євроінтеграції трьох країн ([Укрінформ](#)).

Церемонія підписання меморандуму відбулась під час спільного візиту глав зовнішньополітичних відомств Молдови та Грузії до Києва.

Кулеба нагадав, що Україна, Грузія і Молдова мають особливий статус асоційованих партнерів у відносинах з ЄС і зробили свій вибір на користь майбутнього членства в ЄС.

Міністр закордонних справ Грузії Давід Залкаліані своєю чергою повідомив, що на базі меморандуму зовнішньополітичні відомства трьох країн визначають конкретні кроки і працюватимуть разом, щоб підсилити політичний діалог з ЄС, а також економічну і секторальну інтеграцію з Європейським Союзом.

В.о. прем'єр-міністра, міністр закордонних справ та європейської інтеграції Республіки Молдова Ауреліу Чоккой зазначив, що підписання меморандуму є логічним продовженням розпочатої раніше співпраці.

18 травня Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина провела зустріч у штаб-квартирі НАТО з Беттіною Каденбах, помічником Генсекретаря НАТО з політичних та безпекових питань ([Урядовий портал](#)).

Головною темою зустрічі стали очікування України від прийдешнього саміту країн-членів НАТО, запланованого на 14 червня 2021 року, та оновлення стратегії Альянсу.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина:

Прийдешній саміт НАТО стане вирішальним для політики НАТО у наступні 10 років. Ми очікуємо, що українське питання та безпекові занепокоєння нашої країни будуть адекватно відображені в підсумкових документах Альянсу, які презентують на саміті. Для нас дуже важливо, щоб підготовка Плану дій щодо членства для України нарешті отримала свій формалізований старт. У контексті постійної загрози нових хвиль агресії з боку Російської Федерації, такий крок Альянсу став би яскравим свідченням того, що весь західний демократичний світ зберігає відданість цінностям на південно-східному фланзі НАТО. Зі свого боку, Україна як ніколи єдина і на політичному, і на суспільному рівні щодо підтримки вступу до НАТО.

**Помічник Генсекретаря НАТО з політичних та безпекових питань
Беттіна Каденбах:**

Україна прагне і може стати стратегічним партнером НАТО в Чорному морі. Ми доклали багато зусиль для того, аби Альянс і його окремі країни-члени пріоритизували безпеку в Чорному морі у своїх політиках. Йдеться і про посилення Військово-морських сил України, і про спільний моніторинг безпекової ситуації в Чорному морі, обмін розвідданими, а також посилення кібербезпеки.

Окрема увага у ході зустрічі була приділена питанням реалізації потенціалу України в рамках статусу Партнера НАТО з розширеними можливостями, зокрема розширення участі України в місіях і операціях під проводом НАТО.

Президент України Володимир Зеленський обговорив з віцепрем'єр-міністром, міністром закордонних справ Грузії Давідом Залкаліані, який перебуває в нашій державі з офіційним візитом, шляхи активізації політичного діалогу та діяльності українсько-грузинської Стратегічної ради високого рівня ([Укрінформ](#)).

Зеленський подякував Грузії за незмінну підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, додавши, що наша держава також завжди підтримувала суверенітет і територіальну цілісність Грузії.

Співрозмовники обговорили шляхи активізації двостороннього політичного діалогу та діяльності українсько-грузинської Стратегічної ради високого рівня.

Естонія стала четвертою державою Європейського Союзу, яка задекларувала намір підтримати Україну в набутті повноправного членства в ЄС ([Укрінформ](#)).

Про це заявив заступник керівника ОП Ігор Жовква, коментуючи підписання Президентом Володимиром Зеленським і прем'єр-міністром Естонської Республіки Каєю Каллас Спільної заяви щодо пріоритетних напрямів двосторонньої співпраці.

Раніше аналогічні документи підписали офіційні представники Литви, Латвії та Польщі.

За його словами, у Спільній заяві, яку підписали Зеленський і Каллас, Естонія засвідчила підтримку територіальної цілісності та суверенітету України, а також важливість співпраці у сферах, які становлять спільний інтерес, зокрема у діджиталізації.

Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Естонської Республіки Кая Каллас підписали Спільну заяву щодо пріоритетних напрямів двосторонньої співпраці, в якій окремо зафіксована готовність Естонії підтримати майбутній вступ України до Євросоюзу ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський також подякував Естонії за постійну допомогу в медичній реабілітації українських військовослужбовців та за виділення фінансової допомоги в розмірі 500 тис. євро на гуманітарні цілі в Донецькій та Луганській областях.

Президент відзначив готовність естонської сторони долучитися до співпраці у межах саміту Кримської платформи у Києві 23 серпня 2021 року

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Доступні кредити 5–7–9 %: за тиждень 524 кредитних угоди на 1,4 млрд грн ([Урядовий портал](#)).

Від моменту старту Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %» уповноважені банки видали 16434 кредити на загальну суму в 42,2 млрд грн.

З них: 17,448 млрд грн були видані в якості рефінансування попередньо отриманих кредитів; 5,622 млрд грн підприємці отримали на інвестиційні цілі; 19,129 млрд грн у якості антикризових кредитів.

За минулий тиждень уповноважені банки видали 524 кредити на загальну суму 1,4 млрд грн.

Децентралізація та реформа державного управління

Програма «U-LEAD з Європою» ознайомлює українські громади з підходами для підвищення якості освіти у місцевих закладах ([Укрінформ](#)).

Про це під час онлайн-форуму «Доступ до освіти у територіальних громадах за часів обмежень COVID-19» сказав керівник відділу багаторівневого управління Програми «U-LEAD з Європою» Сорен Гербст.

Гербст додав, що з березня 2020 року через карантинні заходи українські громади зіткнулися з необхідністю організувати дистанційне навчання і впоралися з цим викликом з урахуванням власних можливостей.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

24 травня відбулася зустріч Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала з німецькими парламентарями ([Урядовий портал](#)).

На зустрічі були присутні федеральний голова партії «Союз90/Зелені» Роберт Габек, депутат Європейського Парламенту Віола Фон Крамон-Таубадель, депутати Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина Овід Нуріпур та Мануель Заррацін.

ФРН посідає перше місце серед торговельних партнерів України в ЄС. Він додав, що Україна прагне надалі використовувати спільний потенціал

для розширення напрямків співробітництва та зміцнення двосторонніх відносин.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Україна зацікавлена в розширенні співробітництва з Німеччиною в енергетичній сфері.

Ми вже маємо суттєві напрацювання на цьому напрямі. У серпні минулого року Україна та Німеччина підписали спільну заяву про налагодження Енергетичного партнерства. Вона передбачає поглиблену взаємодію у сферах відновлювальної енергетики, енергоефективності, декарбонізації і зміни клімату, водневої економіки, трансформації вугільних регіонів.

Цього року ми започатковуємо два пілотних проекти на шахтах. Ця реформа допоможе створити нові робочі місця та сприятиме декарбонізації. Україна твердо стоїть на засадах Європейського зеленого курсу.

В Україні 15 травня набув чинності Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сертифікації оператора системи передачі» ([Укрінформ](#)).

Законом передбачено здійснення сертифікації оператора системи передачі електричної енергії у відповідності з вимогами Третього енергопакету Європейського Союзу.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, спростила процедуру укладення договору про постачання електроенергії ([Укрінформ](#)).

Відповідну постанову «Про затвердження змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» було ухвалено на регулятора.

Цими змінами регулятор має на меті запобігти використанню операторами систем розподілу свого домінуючого становища.

Крім того, зміни спростять процедуру укладення договору про постачання електричної енергії після отримання споживачем послуги з приєднання, а також конкретизують перелік документів, необхідного для укладення цього договору (...).

Міністр енергетики Герман Галущенко направив звернення до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо обмеження імпорту електричної енергії з держав, які не є членами Енергетичного Співтовариства ([Укрінформ](#)).

Ключовою вимогою під час приєднання енергосистеми України до ENTSO-E є забезпечення достатності власних генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію. Залучення імпорту електроенергії погіршує фінансово-економічний стан виробників електричної енергії і, відповідно, якість та повноту виконання затверджених Міненерго

графіків ремонтів генеруючого обладнання електростанцій та теплоелектроцентралей.

За підсумками 2021 року частка теплових електростанцій (ТЕС) у виробництві електроенергії в Україні зменшиться з 27,2% до 25,6% ([Укрінформ](#)).

(...) Серед основних зменшення частки теплової генерації – стрімке зростання відновлюваної енергетики. У міністерстві зауважують, що останнім часом в Україні спостерігається стійка тенденція до скорочення виробництва електричної енергії на пиловугільних енергоблоках теплових електростанцій та зростання частки вуглецево-нейтральної «зеленої» електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел.

В українській енергосистемі вже були зафіксовані випадки, коли за добу з відновлюваних джерел (включно із великими ГЕС) було вироблено більше електричної енергії, ніж усіма тепловими електростанціями і теплоелектроцентралями України разом узятими. Так, з початку травня частка електричної енергії, виробленої атомною генерацією, становить 58,7%, ГЕС та ГАЕС – 10,2%, ВДЕ – 9,1%, ТЕС та ТЕЦ – 20,5%, що відповідає лише п'ятій частині всієї виробленої електроенергії.

Програма розвитку українського експорту

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Експорт української продукції за перші 4 місяці цього року зріс на майже 20 % ([Урядовий портал](#)).

26 травня затвердив порядок використання коштів для будівництва інспекційних постів на кордоні. Ця програма спрямована на покращення доступу українських малих та середніх аграріїв на світові ринки.

Бюджет проекту на 2021 рік становить майже 75 млн грн. Кошти, зокрема, будуть спрямовані на створення електронної системи, яка буде містити вимоги до безпечності харчових продуктів і вимоги ринків експорту.

Це означає, що будь-який український фермер зможе зайти на відповідний сайт і там подивитися вимоги до своєї продукції на будь-якому іноземному ринку, куди він планує постачати свої товари.

Експорт української продукції за перші 4 місяці цього року зріс на майже 20 %, або на 3 млрд доларів у порівнянні з 2020 роком.

За останній час відкрито 8 нових ринків, зокрема в країні Африки та Південної Америки. Підтримка наших експортерів дає свій результат і вона буде посилена, зокрема через активну роботу Експортно-кредитного агентства.

За січень-березень 2021 року порівняно з аналогічним періодом 2020 року імпорту товарів збільшився на 11,0%, до 15,02 млрд дол., експорт – на 12,0%, до 13,71 млрд дол ([Укрінформ](#)).

Експорт товарів з України за січень-березень 2021 року становив 13,71 млрд дол., що на 12,0% більше, ніж за аналогічний період 2020 року. Зовнішньоторговельні операції у I кварталі 2021 року проводились із партнерами із 208 країни світу.

Найбільше товарів за січень-березень 2021 року Україна експортувала до Китаю (на 1,94 млрд дол.; на 56,7% більше, ніж за січень-березень 2020 року), Польщі (на 1,06 млрд дол.; на 26,8% більше) та Туреччини (на 879,4 млн дол.; на 31,0% більше).

Більш за все у січні-березні 2021 року Україна продала на зовнішніх ринках чорних металів (на 2,66 млрд дол.; на 29,4% більше, ніж за січень-березень 2020 року); зернових (на 2,16 млрд дол.; на 17,6% менше); жирів та олій тваринного або рослинного походження (на 1,58 млрд дол.; на 9,8% більше).

Президент України Володимир Зеленський підписав закон щодо продовження дії експортного мита на брухт чорних металів ([Укрінформ](#)).

Цей документ продовжує на п'ять років – до 15 вересня 2026 року - термін дії ставки вивізного (експортного) мита 58 євро за тонну на відходи та брухт чорних металів.

Таким чином створюються умови для недопущення дефіциту брухту чорних металів в Україні, що сприятиме безперебійній роботі вітчизняної металургійної промисловості, збереженню робочих місць та збільшенню податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Україна із 1 липня 2020 року (початок 2020/2021 маркетингового року; МР) по 14 травня 2021 року експортувала понад 40 млн тонн зернових та зернобобових культур; це на 12,2 млн тонн менше, ніж було експортовано на цю дату в 2019/2020 МР ([Укрінформ](#)).

Зокрема, було експортовано 15,381 млн тонн пшениці (на 4,144 млн тонн менше, ніж на 14 травня 2020 року); 19,821 млн тонн кукурудзи (на 7,448 млн тонн менше); 4,131 млн тонн ячменю (на 643 тис. тонн менше); 2,0 тис. тонн жита (на 6,2 тис. тонн менше).

Також за вказаний період відправлено на експорт 107,1 тис. тонн пшеничного борошна (на 195,9 тис. тонн менше).

Українська зернова асоціація і Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів ухвалили 21 травня Меморандум про узгодженість дій при експорті зерна до Китайської Народної Республіки ([Укрінформ](#)).

Президент УЗА Микола Горбачьов:

Китай за останні роки став одним з головних покупців українського зерна. На нашу думку вкрай важливо спільно реагувати на виклики на світовому ринку та спільними зусиллями підвищувати якість та безпечність

українського зерна для покращення його конкурентоздатності та затребуваності в наших торговельних партнерів (...).

Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів отримала звіт про результати аудиту та пропозиції щодо подальшого експорту української продукції до ЄС, який проводився з 1 по 12 березня цього року Європейською Комісією ([Укрінформ](#)).

Серед українських підприємств, що мають право експорту до ЄС продукції для споживання людиною, є 25 виробників молока та молочної продукції.

Голова Держпродспоживслужби Владислава Магалецька зауважила, що успішне проходження аудиту підтверджує дієвість системи державного контролю.

Митна політика

Митниці Державної митної служби України у січні-квітні 2021 року виявили понад 4,6 тис. порушень митних правил на суму майже 1,1 млрд грн ([Укрінформ](#)).

Вартість предметів правопорушень митних правил за чотири місяці 2021 року на 53% більша, ніж за аналогічний період минулого року.

Безпосередньо митницями розглянуто 1292 справи про порушення митних правил, накладено штрафів на суму 54,2 млн грн.

За результатами розгляду справ судами накладено стягнень (конфіскація товарів та штрафи) на суму майже 415 млн грн, і цей показник майже в два рази більше за аналогічний показник 2020 року.

Ринок землі та стан аграрної галузі

18 травня Верховна Рада України на черговому засіданні прийняла законопроект № 2195 «Про електронні земельні аукціони», який є реальним проривом з точки зору доступності, прозорості, відкритості і сервісу в земельних відносинах ([Урядовий портал](#)).

Міністр аграрної політики та продовольства України Роман Лещенко:

Законопроект № 2195 принципово змінює порядок продажу та передачі в користування земельних ділянок державної та комунальної власності й запроваджує систему електронних аукціонів.

Тепер усі аукціони відбуватимуться онлайн в режимі реального часу. Вони будуть прозорими і кожен бажаючий громадянин України зможе взяти в них участь з будь-якого куточку світу. Державна й комунальна земля,

підкреслюю, не сільськогосподарського призначення, продаватиметься й передаватиметься в оренду винятково на аукціоні. Що стосується с/г землі, то тут, наголошу, власник землі сам вирішує продати свою землю через аукціон чи ні. Держава його до цього ніяк не змушує. Він це вирішує тільки сам. Нова система назавжди викоринить схеми, які роками існували у сфері продажу земель державної та комунальної власності.

Ключовий фактор, яким керується законопроект № 2195 – це також діджиталізація і автоматизація галузі, публічна електронна система про земельні ділянки.

Окрім цього законопроектом № 2195 передбачено: організатори зобов'язані проводити торги в електронній торговій системі; будь-які незаконні контакти між організаторами й учасниками унеможливлені; громадськість має змогу контролювати хід електронних аукціонів у режимі реального часу (онлайн); розмір гарантійних внесків для учасників торгів збільшено; площа кожної ділянки державної чи комунальної власності, яка виставлятиметься на електронні торги, не перевищуватиме 20 га.

Міністр аграрної політики та продовольства Роман Лещенко:
Президент України підписав закон №2194 про земельну децентралізацію
([Урядовий портал](#)).

На Всеукраїнському форумі «Україна.30. Земля» Президент України Володимир Зеленський підписав закон № 2194 про земельну децентралізацію.

Цей рік увійде в історію нашої держави. Українська земля після десятків років поневірянь отримує свободу і свого справжнього господаря. Відтепер законними творцями земельних відносин стають громади. Вони – власники та розпорядники своїх земель. 8 довгих років Верховна Рада не могла прийняти цей закон. Тому для мене це перемога, за яку доводилося останні 1,5 року боротися, незважаючи на всі перешкоди. Сьогодні закон підписаний Президентом України і набуває чинності.

Закон надає кожному громадянину та суспільству загалом спроможність контролювати дії влади, скасовує корупційну складову.

Документ передбачає низку положень з дерегуляції сфери землеустрою.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Земельна реформа – це перемога землевласників, бізнесу та громад ([Урядовий портал](#)).

Перш за все, від реформи виграють українські землевласники. Приблизно 7 мільйонів українців мають у власності земельні ділянки. Останні 20 років землевласники не могли законно продати свої землі, а також не отримували справедливую вартість оренди, яка в Україні є в декілька разів нижчою, ніж в країнах Європи.

Саме тому, коли ми говоримо про відкриття ринку землі, мова йде перш за все про відновлення справедливості. Відкриття ринку землі

спричинить зростання ціни на землю щонайменше вдвічі протягом перших 3-5 років.

Запуск ринку землі є також вигідним для українського бізнесу. Сьогодні продуктивність сільського господарства в нашій країні є однією із найнижчих в Європі, і відсутність цивілізованого обігу сільськогосподарських земель – одна з головних причин.

Високомаржинальні культури та довгі інвестиції в сільському господарстві складають незначну частку саме через те, що мораторій блокував таку можливість. Після запуску обігу земель у виробників з'явиться можливість планувати свою діяльність на роки й десятиліття вперед, і не боятись інвестувати.

При цьому дрібні та середні фермери отримають першочергове право викупу землі у разі, якщо землевласник вирішить продати свій пай.

Держава забезпечує агровиробникам доступ до дешевих фінансових ресурсів, необхідних для придбання земельних ділянок.

Частина програм вже працює, а ще частина буде запуснена після прийняття Парламентом закону про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві.

Ринок землі – це також і земельна децентралізація. Він зауважив, що за роки незалежності майже 5 мільйонів гектарів землі були виведені у приватну власність через різні схеми.

Це ціна відсутності повноцінного ринку землі. Саме тому земельна децентралізація – один із основних компонентів земельної реформи.

Тепер територіальні громади зможуть розпоряджатися своїми землями, і це дозволить залучати в населені пункти стратегічних інвесторів, збільшувати податкові надходження, створювати нові робочі місця тощо.

Будь-яка оренда буде проходити виключно через прозорі електронні аукціони, що дозволить уникнути корупційних ризиків. Громади отримали повноваження самостійно організувати аукціони та отримувати максимальні надходження до своїх бюджетів. Потенціал збільшення надходжень до місцевих бюджетів від ефективного управління земельними ресурсами, переданими громадам, становить до 12 мільярдів гривень.

Європейська Комісія, яка допомагає Україні у процесах земельної реформи, вітає відкриття ринку землі, що відбудеться в Україні з 1 липня поточного року, і висловлює намір продовжувати надавати допомогу у всіх вимірах та подальших кроках земельної реформи ([Укрінформ](#)).

Про це у понеділок під час прямого включення з Брюсселю та виступу на форумі «Україна 30. Земля» заявила представниця Єврокомісії, заступник керівника Генерального директорату ЄК з питань сусідства і розширення Катерина Матернова.

Вона зауважила, що Єврокомісія продовжує підтримувати земельну реформу в Україні, та у цьому контексті має тісну співпрацю із міжнародними партнерами, такими як Світовий банк.

Вона нагадала, що протягом минулих двох тижнів Верховна Рада ухвалила два критично важливих закони щодо земельної реформи, один з яких був підписаний сьогодні під час відкриття форуму. Ще один закон, який також має невдовзі запрацювати, стосується надання кредитних гарантій, і має відкрити фермерам доступ до фінансової підтримки.

Стан оборонної сфери

Неподалік адмінмежі з тимчасово окупованим Кримом підрозділи реактивної артилерії відпрацювали розгортання на вогневих позиціях і наведення на цілі умовного противника реактивних систем залпового вогню «Ураган» ([Укрінформ](#)).

Командувач Об'єднаних сил генерал-лейтенант Сергій Наєв заявив, що польові тренування зі злагодженості розрахунків РСЗВ «Ураган» пройшли в умовах, максимально наближених до бойових.

За його словами, військовослужбовці відпрацювали навчальні вправи зі знищення морських десантів, бронетехніки та замаскованих пунктів управління умовного противника.

Реактивники також виконали вправи з дистанційного мінування вихідних районів імовірного наступу умовного противника.

Президент увів у дію рішення РНБО від 14 травня про пропозиції до Бюджетної декларації на 2022-2024 роки за статтями, пов'язаними із забезпеченням національної безпеки й оборони ([Укрінформ](#)).

Контроль за виконанням рішення РНБО Зеленський поклав на її секретаря Олексія Данілова.

Згідно з рішенням РНБО Кабінету Міністрів доручено передбачити у Бюджетній декларації на 2022-2024 роки видатки на забезпечення національної безпеки й оборони України в обсязі не менше 5% від запланованого обсягу валового внутрішнього продукту для сектору безпеки й оборони (...).

Україна докладає зусиль для поглиблення взаємодії з НАТО з метою зміцнення безпеки на тлі нових викликів у Чорноморському регіоні, що відіграє стратегічно важливу роль для всього євроатлантичного простору ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час онлайн-конференції щодо реформ в Україні, організованій Німецьким фондом Маршалла в США.

Він підкреслив, що в Києві націлені на співпрацю, щоби посилити можливості Військово-морських сил, поліпшити ситуаційну обізнаність у

регіоні, розширити обмін інформацією, зміцнити спроможності у сфері кіберзахисту (...).

Артилерійські підрозділи, що виконують бойові завдання неподалік адміністративної межі з тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим, відпрацювали завдання з протидії морському десанту ([Укрінформ](#)).

Командувач Об'єднаних сил генерал-лейтенант Сергій Наєв:

Воїни-артилеристи тренувалися діяти за умов використання противником високоточних засобів ураження, відточували вміння маскуванню техніки та озброєння, орієнтування на місцевості, а також своєчасного висування на вогневі позиції.

Особлива увага у ході навчань приділялася питанням зміни вогневих позицій з подальшою готовністю до ведення бойової стрільби по визначених цілях.

Міністр оборони України Андрій Таран та його грузинський колега Джуаншер Бурчуладзе підписали план двостороннього співробітництва між військовими відомствами двох країн ([Укрінформ](#)).

Підписання відбулося в ході візиту української делегації на чолі з Андрієм Тараном до Грузії.

Під час двосторонньої зустрічі Таран і Бурчуладзе обмінялися думками про низку актуальних питань, що становлять взаємний інтерес. Зокрема, про безпекову ситуацію на тимчасово окупованих Росією суверенних українських та грузинських територіях. Також глави оборонних відомств звернули увагу на стан справ в Азово-Чорноморському регіоні з огляду на регулярні порушення РФ вільного та безпечного судноплавства (...).

Зміцнення національної безпеки

За координації Служби безпеки України в Одеській області пройшли масштабні антидиверсійні навчання ([Укрінформ](#)).

Метою тренувань стало вдосконалення міжвідомчої взаємодії під час проведення антитерористичної операції на об'єктах підвищеної небезпеки і транспортної інфраструктури.

У СБУ зазначають, що регулярне проведення таких навчань дозволяє суб'єктам боротьби із тероризмом посилити ефективність спільних дій під час проведення відповідних операцій (...).

Кіберфахівці Служби безпеки України у Чернігові припинили діяльність ботоферми, яку адміністрували з Росії ([Укрінформ](#)).

Співробітники спецслужби встановили, що через ботоферму поширювалась фейкова інформація для створення панічних настроїв серед

населення. Зокрема розміщувались повідомлення для дискредитації української влади і заклики до повалення конституційного ладу. Також боти публікували неправдиву інформацію про мінування об'єктів, у тому числі критичної інфраструктури.

Виконавці використовували спеціалізований апаратно-програмний комплекс, через який, зокрема здійснювали транзакції у санкційних електронних платіжних системах.

У Хмельницькій області контррозвідка Служби безпеки України викрила російського агента, який збирав відомості про Збройні сили України ([Укрінформ](#)).

Оперативники спецслужби встановили, що у 2021 році зловмисник переїхав на Хмельниччину, де проживають його близькі родичі. Колишній бойовик діяв під кураторством відомого контррозвідці співробітника російських спецслужб. Агент збирав і передавав замовникам інформацію про військові об'єкти у регіоні. Особливу увагу він приділяв військовим частинам, які задіяні в операції Об'єднаних сил.

Агента затримали під час фотографування колони військової техніки одного з підрозділів ЗСУ для передачі інформації російським спецслужбам.

Побудова загальнонаціональної цифрової телемережі Multiplex MX-7 – це питання інформаційної безпеки країни ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра культури та інформаційної політики Тарас Шевченко:

Побудова загальнонаціональної цифрової багатоканальної телемережі - Multiplex MX-7 – це питання інформаційної безпеки нашої країни. МКІП долучилося до розробки рішення про її створення ще восени минулого року. Ми чітко розуміємо важливість та актуальність її функціонування у контексті протидії зовнішньому негативному інформаційному впливу.

У Черкасах кіберфахівці Служби безпеки України заблокували роботу ботоферми, яка діяла в інтересах гібридної агресії Росії проти України ([Укрінформ](#)).

Досудовим слідством встановлено, що ботоферму «підтримував» житель Черкас у підсобному приміщенні власного приватного підприємства. Він забезпечував використання анонімних IP-адрес, чим гарантував безпеку інтернет-агітаторам.

Слідчі СБУ задокументували, що через ботоферму інтернет-агітатори поширювали дезінформацію про події в ОРДЛО, проросійську пропаганду, спрямовану на штучну дестабілізацію ситуації в державі, повалення конституційного ладу і територіальної цілісності України (...).

Контррозвідники Служби безпеки України на Харківщині викрили і блокували протиправну діяльність міжрегіональної злочинної групи,

учасники якої незаконно постачали великі партії товарів військового призначення до Росії ([Укрінформ](#)).

Співробітники спецслужби встановили, що до складу групи входили жителі Харківської, Київської та Сумської областей. Зловмисники скуповували комплектуючі на вторинному ринку у приватних комерсантів та поза митним контролем, автотранспортом вивозили їх до Росії. Потім посередник перепродавав обладнання авіаційної, танкобудівної та радіоелектронної галузей оборонним підприємствам РФ.

У межах розпочатого слідчими СБУ кримінального провадження попереджено спробу незаконного переправлення учасниками групи до Росії партії військових товарів на загальну суму понад \$100 тисяч (...).

Служба безпеки України у Вінниці викрила і задокументувала масштабну схему виведення коштів «у тінь» і за кордон ([Укрінформ](#)).

Організував обладнання власник однієї з торговельних мереж побутової техніки. За його вказівкою протягом 2019-2021 років підлеглі, всупереч чинного законодавства, зараховували гроші від покупок продукції у магазинах на рахунки кількох «кишенькових» громадських організацій. Потім ділки легалізували їх через декілька десятків підконтрольних ФОПів.

Надалі кошти переводили у готівку, а більшу частину без перевищення лімітів дрібними транзакціями переводили на закордонний рахунок власника мережі. Всі операції проводились з ухиленням від сплати податків (...).

Координаційна група Антитерористичного центру при Управлінні СБУ у Вінницькій області за участю працівників НГУ, Нацполіції, ДСНС і ДПСУ та інших відомств провела планові антитерористичні навчання ([Укрінформ](#)).

Заходи проводились в обласному центрі та прилеглих районах, залучено було близько 1000 осіб особового складу та 100 одиниць спецтехніки.

Як уточнюють у НГУ, головною метою заходу було підвищення рівня міжвідомчої взаємодії та готовності до протидії можливим диверсійним і терористичним загрозами (...).

Служба безпеки України викрила механізм виведення у «тінь» прибутків орендованої Охтирської ТЕЦ на суму понад 40 млн грн, організований менеджментом київської комерційної структури ([Укрінформ](#)).

Співробітники СБУ задокументували, що зловмисники виводили кошти з активів підприємства, одночасно підвищуючи тариф з теплопостачання для населення.

Оперативники спецслужби перевіряють інформацію щодо мети довести орендовану ТЕЦ до банкрутства (...).

Служба безпеки України припинила діяльність злочинної групи, учасники якої виготовляли та реалізовували нафтопродукти сумнівної якості без відповідних дозвільних документів ([Укрінформ](#)).

Ділки «працювали» на території Кіровоградської області, а їхній щомісячний обіг становив понад 1 млн грн.

Оперативники спецслужби встановили, що нелегальний бізнес організував житель Голованівського району разом з двома спільниками. Для виготовлення фальсифікованого пального у промислових масштабах ділки незаконно використовували потужності легального нафтопереробного заводу. Потім необлікований бензин і дизельне пальне вони реалізовували через низку підконтрольних підприємств. Зловмисники збували продукцію під виглядом розчинників та інших похідних нафтопродуктів, які не підлягають акцизному оподаткуванню.

Координаційна група Антитерористичного центру при Управлінні СБУ у Вінницькій області за участю працівників НГУ, Нацполіції, ДСНС і ДПСУ та інших відомств провела планові антитерористичні навчання ([Укрінформ](#)).

(...) Заходи проводились в обласному центрі та прилеглих районах, залучено було близько 1000 осіб особового складу та 100 одиниць спецтехніки.

Як уточнюють у НГУ, головною метою заходу було підвищення рівня міжвідомчої взаємодії та готовності до протидії можливим диверсійним і терористичним загрозами.

За підсумками тренувань, представники Антитерористичного Центру при СБУ провели ретельний аналіз кожного з етапів навчальної спецоперації і надали її учасникам практичні рекомендації щодо підвищення ефективності антитерористичної боротьби.

Служба безпеки України спільно з Державною фіскальною службою викрила схему контрабанди пального в Україну з Республіки Білорусь та Російської Федерації на понад 100 млн грн ([Укрінформ](#)).

Оперативники спецслужби встановили, що зловмисники постачали продукцію на адресу низки комерційних структур.

Для уникнення сплати митних зборів та акцизного податку вони у документації штучно знижували вміст метилового спирту у продукції. Дії організаторів завдали державному бюджету збитки в особливо великих розмірах (...).

На Херсонщині пройшли антитерористичні навчання правоохоронців за участі Нацгвардії, поліції, СБУ, ЗСУ і інших силових відомств ([Укрінформ](#)).

Для встановлення осіб, які можуть умовно здійснити диверсійну та терористичну діяльність, а також з метою виявлення підозрілих предметів,

нацгвардійці здійснювали ізоляційно-обмежувальні заходи на мобільних блокпостах в районі Каховської ГЕС, а також патрулювали прилеглу територію.

Правоохоронці перевіряли документи та оглядали особисті речі громадян, які пересувалися районом проведення навчань, а також тимчасово зупиняли рух транспорту на прилеглих автошляхах.

У Кіберцентрі UA30, який напередодні відкрив Президент Володимир Зеленський, пройшли триденні спільні навчання українських та естонських експертів з кібербезпеки ([Укрінформ](#)).

Про це повідомила експертка проєкту EU4DigitalUA, спеціалістка з кібербезпеки естонської Академії електронного врядування (eGA) Мерле Майгре.

Проходило навчання в рамках проєкту EU4DigitalUA, який зосереджений, зокрема, на розвитку кібербезпеки. Під час нього учасники були присутні на тренінгах, а також «наживо» боролися з атаками хакерів, в ролі яких виступали фахівці естонської спеціалізованої агенції, що займається кіберзахистом.

Іноземні експерти реалізували непередбачувані сценарії та продемонстрували як класичні, так і приховані кібератаки українським фахівцям. Також організатори проєкту вручили командам учасників кубки за участь у навчанні.

Президент Володимир Зеленський ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони від 14 травня щодо окремих заходів із забезпечення інформаційної безпеки ([Укрінформ](#)).

Згідно з рішенням РНБО Кабінету Міністрів доручено розробити та затвердити програму підвищення обороноздатності і безпеки держави в частині матеріально-технічного забезпечення побудови оператором – Концерном радіомовлення, радіозв'язку та телебачення, що перебуває в управлінні Адміністрації Держслужби спецзв'язку, загальнонаціональної цифрової багатоканальної телемережі МХ-7.

Крім того, Національній раді з питань телебачення і радіомовлення рекомендовано вжити заходів, спрямованих на демонополізацію сфери цифрового телебачення та завершення процесу залучення Концерну радіомовлення, радіозв'язку та ТБ до виконання функцій оператора мережі цифрового мовлення (...).

Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю

Президент України Володимир Зеленський підписав Указ «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021

року **«Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»** ([Укрінформ](#)).

Президент Володимир Зеленський 14 травня провів засідання РНБО, на якому було ухвалено рішення про застосування санкцій до представників кримінальних угруповань. Згідно з рішенням РНБО, застосовано обмежувальні заходи до 557 так званих «злочинців у законі», 542 з яких – іноземці, 15 – громадяни України. Також запроваджено санкції щодо 111 громадян іноземних держав, які перебувають на території України та вважаються кримінальними авторитетами.

Також було продовжено дію санкцій щодо певної кількості громадян Росії та України й російських компаній, термін яких спливає у травні (...).

Судова реформа

Заступник голови Постійного представництва Євросоюзу в Україні Ремі Дюфло заявив, що у судовій реформі в Україні очевидний прогрес ([Укрінформ](#)).

Про це він сказав під час дискусії «Антикорупційна реформа: оцінка прогресу та актуальні виклики».

Дюфло також наголосив, що антикорупційні заходи в Україні є важливим елементом моніторингу з боку ЄС.

Оновлення влади та антикорупційна реформа

За 4 місяці цього року Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), отримало майже 12 млн грн чистого доходу, що становить близько 80% від доходу за 2020 рік ([Укрінформ](#)).

Т.в.о. голови АРМА Віталій Сигидин наголосив, що ключове завдання АРМА полягає у збереженні арештованих активів до вироку суду, і саме для того, щоб зберегти активи, відібрані АРМА компанії-управителі витрачають значну частину коштів, які отримують від комерційного використання арештованого майна. Крім того, з початку року депозитний портфель агентства зріс до понад 630 мільйонів гривень (сюди входять арештовані грошові кошти та кошти, отримані від продажу арештованого майна). Нині держава може отримати дохід від арештованих коштів тільки після конфіскації, чого у практиці АРМА не було ще жодного разу.

Інфраструктура і транспорт

Європейський інвестиційний банк у 2020 році інвестував в інфраструктурні та інноваційні проєкти в Україні понад 1 мільярд євро, що більш як на 50% перевищує показники 2019-го ([Укрінформ](#)).

Голова Представництва ЄІБ в Україні Жан-Ерік де Загон:

Ми активізували інвестиції для розв’язання проблем довгострокового соціального та економічного розвитку Східної України та інтеграції регіонів, що постраждали від конфлікту, а також модернізації дорожньої інфраструктури. Підписали кредитну угоду на 340 мільйонів євро, що допоможе відновити соціальну інфраструктуру, покращити комунальні послуги, а також реконструювати адміністративні будівлі в багатьох містах на сході країни. Також залучили 100 мільйонів євро на модернізацію доріг у Луганській області (...).

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) презентувало онлайн-платформу E-ROAD – внутрішню єдину інформаційну систему, яка містить інтерактивну мапу та дозволяє слідкувати за виконанням ремонту та будівництва українських доріг ([Укрінформ](#)).

Директор Департаменту розвитку доріг Укравтодору Андрій Івко зазначив, що в систему E-ROAD, запуск якої відбувся ще в кінці 2020 року, інтегровано Дорожній геокалькулятор, Єдину базу доріг та систему Prozorro, яка дозволяє оперативно слідкувати за тендерами щодо закупівель САД. Поки користуватись нею можуть лише працівники Служб автомобільних доріг та Укравтодору.

Він повідомив, що в Укравтодорі кожного дня користуються платформою E-ROAD, яка допомагає моніторити об’єкти, що знаходяться в роботі та проектуються (...).

Програма популяризації України в світі

Український жіночий хор Akademy Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського здобув гран-прі престижного міжнародного мистецького конкурсу *Racconto di Primavera 2021* ([Укрінформ](#)).

Виступ українського колективу з ліричною композицією «Поки цвіте папороть» з фольк-опери Євгена Станковича вразив журі та продемонстрував всьому світу красу, витонченість і самобутність української народної пісні та ще раз підтвердив найвищий рівень національного хорового виконавства.

У Японії 14 травня відкрили виставку про Україну, яка проходить у рамках заходу «Місяць України» в приміщенні Японського агентства міжнародного співробітництва «Джайка» JICA Plaza ([Укрінформ](#)).

На експозиції представлено фотографії видатних місць різноманітних регіонів України, включно з Кримським півостровом, а також інформацію про історію та традиції корінного населення нашої держави – українців, кримських татар, кримчаків та караїмів. Захід реалізовано Посольством України в Японії у співпраці з «Джайка».

Глобальна Мережа нащадків Голодомору, заснована Світовим конгресом українців під егідою Міжнародного Координаційного Комітету у Справі Голодомору в листопаді 2020 року, оголосила про запуск свого вебсайту та початок реєстрації ([Укрінформ](#)).

Мережа нащадків Голодомору – це перша глобальна спільнота, покликана об'єднати родичів тих, хто вижив під час Голодомору в Україні 1932-33 років.

Мережа збирає і захищає історії родин, які постраждали від Голодомору-геноциду підвищує обізнаність серед нащадків жертв Голодомору про тривалі наслідки переживання геноциду; береже і вшановує пам'ять невинних жертв, а також обстоює правдиві факти про Голодомор на протидію дезінформації.

Очолила Мережу нащадків Голодомору активна громадська діячка Оля Сорока з м. Чикаго (...).

У Посольстві України в Польщі відбулася зустріч заступника міністра закордонних справ України Василя Боднара з Головою Об'єднання українців у Польщі Мирославом Скіркою ([Укрінформ](#)).

Сторони обговорили питання реалізації спільних планів і проєктів щодо поглиблення українсько-польської співпраці та підтримки української громади в Республіці Польща.

Зауважується, що окрему увагу співрозмовники приділили питанням освіти української національної меншини в Польщі.

Українці Японії в рамках світової акції «Вдягни вишиванку і підтримай Україну!» вдев'яте зібралися відсвяткувати цей день ([Укрінформ](#)).

Було вирішено провести День вишиванки на природі з максимальним дотриманням усіх вимог соціального дистанціювання та заходів індивідуальної безпеки.

Участь у заході взяли українці, японські друзі та громадяни інших країн, а також представник Мерії міста Йокогама. Однією з цікавинок програми був конкурс на кращу вишиванку із призами. Українські народні танці, розучування українських пісень, цікава вікторина із домашнім завданням все це залишило неповторне враження в учасників заходу.

Український вокальний ансамбль «Червоні Коралі» взяв участь у щорічному нідерландському хоровому фестивалі, який цього року присвячений Євробаченню ([Укрінформ](#)).

Диригент вокального ансамблю «Червоні Коралі» Наталія Малганова:

Пісня «Шум» звучала на фестивалі голландських хорів. Ми були одним з 52 хорів, що у рамках Євробачення поділилися своєю творчістю, піснями і

це було дуже приємно, що нашу українську пісню чують і насолоджуються нею не лише українці, але й нідерландці.

Нас попросили дати опис, про що пісня, і ми цим поділилися. Переклали текст нідерландською, презентували, розповіли, що це пісня про зв'язок з природою (...).

На україно-турецькому фестивалі «Зірки Туреччини», що проходив у травні у провінції Анталія, відбувся концерт українських дитячих творчих колективів ([Укрінформ](#)).

Понад 100 учасників з різних регіонів України продемонстрували свою любов до української пісні та танцю.

Захід відбувся за підтримки Консульства України в Анталії, мистецької компанії Glow Art, громадської організації «Українська родина» та готелю Magic Sun.

Міністерство науки і освіти Хорватії, вчителі українських класів, кафедра україністики Загребського університету та Українська громада Республіки Хорватія спільно провели семінар про викладання української мови в школах країни ([Укрінформ](#)).

Під час семінару домовлено створити робочу групу з підготовки навчальних програм і дидактичних матеріалів для викладання української мови в хорватських школах.

Створений за підтримки Держкіно фільм «Цей дощ ніколи не скінчиться» став переможцем одного з найбільших у світі фестивалів документального кіно про права людини Jeden svět/One World у Чехії ([Укрінформ](#)).

За словами членів журі, цьогоріч переможця було визначити просто, бо фільм «Цей дощ ніколи не скінчиться» — «це ідеально створена історія, яка одразу полонила їхні серця». Також журі зазначило, що було вражене талантом молододі режисерки та творчої команди фільму (...).

Вулицю, на якій розташоване посольство України у столиці Туреччини, перейменують на вулицю Агатангела Кримського, також в Анкарі відкриють Український парк ([Укрінформ](#)).

Посол України в Туреччині Андрій Сибіга:

Розпочинаємо останній мій тиждень у Туреччині з приємних новин – вулиці Агатангела Кримського в Анкарі бути! Отримали позитивну відповідь турецької сторони на наше звернення щодо перейменування однієї з вулиць столиці на вулицю ім. Агатангела Кримського, 150-річчя з Дня народження якого ми відзначаємо цього року. Відтепер вулиця, на якій знаходиться наше Посольство, буде мати його ім'я. Залишилось завершити лише деякі формальності.

Хочу щиро подякувати турецькій стороні за постійну підтримку та всебічне сприяння і допомогу, яку ми завжди відчуваємо. Отже, наша мета «Більше України в Туреччині» продовжує наповнюватися змістом.

Лідери українських громадських організацій та асоціацій у Франції та посольство України долучилися до урочистостей з нагоди Днів Анни Київської у середньовічному місті Санліс ([Укрінформ](#)).

Традиційні заходи з цієї нагоди пройшли за участі Апостольського Адміністратора Єпархії святого Володимира Великого у Парижі, Владики Гліба Лончини, отця церкви Бориса і Гліба у м. Санліс Юрія Лещинського, Посла України у Франції Вадима Омельченка, а також лідерів українських громадських організацій та асоціацій у Франції.

У Будапешті офіційно запровадили два україномовні аудіогіди найдовших печер Угорщини – Палвелді та Семлегеді, озвучку до яких зробила професійна команда журналістів ([Укрінформ](#)).

Про це повідомила ініціатор і керівник україномовних аудіогідів, членкиня Товариства української культури в Угорщині, Голова видавничої комісії при Товаристві «Нова Хвиля» Уляна Княгинецька.

Вона висловила щиру подяку професійній команді, фахівцям, партнерам у запровадженні двох україномовних аудіогідів, зокрема: Куніш Дьондвер, керівнику групи обслуговування печер – за надання можливості у запровадженні україномовних аудіогідів; Єлизаветі Ладані, голові українського самоврядування Уйпешта – за переклад; Валентині Бойко та Наталії Шевченко – за редагування; Вікторії Сидоренко – за озвучення.

Відбулася перша в історії двосторонніх відносин між Україною та Кувейтом онлайн-конференція «Українська література виходить на книжковий ринок Кувейту» ([Укрінформ](#)).

Віртуальний захід провело посольство за сприяння МЗС України та Українського інституту книги з метою просування української літератури, перекладеної на арабську мову, на кувейтському книжковому ринку.

У результаті заходу, у якому взяло участь понад 50 осіб, було встановлено безпосередній контакт між українськими та кувейтськими зацікавленими сторонами у сфері книговидання – письменниками, перекладачами, представниками найбільших українських та кувейтських видавництв.

Цьогорічний День вишиванки став першою зустріччю української громади в посольстві України у Швейцарії після послаблення пандемічних обмежень ([Укрінформ](#)).

З нагоди міжнародного Дня Вишиванки Посольство разом з Українським Товариством у Швейцарії подарувало вишиванки швейцарським політикам і представникам громадськості й отримало привітання від друзів України.

Український фільм «Мати Апостолів» отримав одразу три нагороди 10-го Нью-Йоркського міжнародного кінофестивалю ([Укрінформ](#)).

Створений за підтримки МКІП у рамках державної програми фінансування фільмів патріотичного спрямування, повнометражний ігровий фільм режисера Зази Буадзе «Мати Апостолів» отримав три нагороди – «Найкращий повнометражний фільм», «Найкраща жіноча роль» / Н. Половинка та «Найкращий сценарій»/ Ратха Макеєнкова та Заза Буадзе від 10-го Нью-Йоркського міжнародного кінофестивалю – International Filmmaker Festival of New York (IFFNY), який відбувся 21-24 травня 2021 року.

Серед майже 900 заявок до участі в конкурсній програмі було відібрано 100 картин із 43 країн світу.

Політика цифрової трансформації

32 тисячі українців вже отримали Дія.Підпис ([Урядовий портал](#)).

За 3 доби із моменту запуску Дія.Підпис послугу отримали 32 тисячі українців. Це електронний підпис у смартфоні, який доступний у застосунку Дія. Його презентувало Мінцифри 17 травня під час Dіia Summit 2.0.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:

Дія.Підпис – найзахищеніший електронний підпис в Україні. Він зберігається у захищеному середовищі і генерується завдяки технології PhotoID. Його можна отримати в застосунку за 7 секунд. Це інноваційний сервіс, завдяки якому можна отримувати держпослуги просто зі смартфона. Без черг, ходіння до банків та написання заяв, як було раніше. За 3 доби вже 32 тисячі українців отримали Дія.Підпис. Найчастіше – в електронному кабінеті Державної податкової служби та на порталі Дія.

Електронний підпис – це один з основних засобів ідентифікації людини. Завдяки Дія.Підпису можна підписувати будь-які документи, отримувати держпослуги просто з телефону.

Мінрегіон: В Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва стали доступними нові онлайн-послуги ([Урядовий портал](#)).

Нові послуги стосуються як приватних і багатоквартирних житлових будинків, так і будівель промислової забудови. Відтак, у режимі онлайн відтепер можна отримати будівельний паспорт забудови земельної ділянки, зареєструвати декларацію про готовність до експлуатації об'єкта, що належить до об'єктів з незначними наслідками СС1, отримати дозвіл на виконання будівельних робіт та сертифікат про прийняття в експлуатацію об'єктів для класу наслідків СС2, СС3 в електронній формі, а також подати

заяви щодо скасування документів про початок підготовчих та будівельних робіт.

Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов:

Збільшення кількості адмінпослуг у Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва – ще один крок назустріч реформі будівельного сектору. Ми націлені на повну автоматизацію процесів будівництва. Це мінімізує людське втручання в більшість процесів, а значить прибирає корупційні ризики.

Нові послуги в Дії: Сплата податків онлайн та подання декларацій у декілька кліків ([Урядовий портал](#)).

Задекларувати доходи, сплатити податки і збори ФОП, переглянути декларації та розрахунки за минулі періоди, – все це тепер можна зробити на порталі та в застосунку Дія. Масштабне оновлення революційних послуг Мінцифри презентувало 17 травня під час Diia Summit 2.0. Податкова в декілька кліків – тепер нова реальність для українських підприємців.

Віце-прем'єр-міністр — Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:

Щоб подати декларацію або сплатити податки, людям доводилося довго розбиратися з даними або ж підключати платний сервіс чи наймати бухгалтера. Ми це змінюємо. Тепер через Дію можна сплатити податки, подати декларацію, подивитись доходи. Це заощадить час, кошти та сили підприємцям. Крім того, будуть пуш-сповіщення, щоб ви не пропустили дедлайн, не платили штрафні санкції і все подавали вчасно.

На крок ближче до режиму «без паперів» – у Верховній Раді зареєстрували законопроект №5495 ([Урядовий портал](#)).

З осені цього року державні органи не матимуть права вимагати паперові документи для надання послуг, якщо ця інформація вже є в реєстрі. 14 травня Верховна Рада зареєструвала законопроект «Про особливості надання електронних публічних послуг», який пришвидшить цифровізацію України. Проект закону підписали 117 депутатів. Це ще один крок до режиму «без паперів».

Зареєстрований законопроект врегулює питання, пов'язані з наданням та отриманням е-послуг. Вводяться терміни, такі як «електронна публічна послуга», «комплексна електронна публічна послуга», «публічна послуга» тощо, а також встановлюються особливості їх надання.

Зокрема, вперше закріплюється поняття «автоматичного режиму надання електронної послуги». Завдяки цьому ми зможемо зробити послуги більш прозорими та усунути людський фактор із процесу прийняття рішень. Мінцифри працює над автоматизацією більшості держпослуг. Наприклад, на порталі Дія уже можна скористатися деякими автоматичними будівельними послугами. А 17 травня на Diia Summit також запускаємо автоматичну

реєстрацію ФОП на порталі Дія без участі держреєстратора. Це буде одна з найзручніших послуг. Поступово усі послуги мають ставати саме такими.

Кількість підприємців в Україні, які відкривають бізнес за допомогою онлайн-сервісів, зросла у десять разів і нині становить 50% ([Укрінформ](#)).

Про це Президент Володимир Зеленський повідомив на Diia Summit Spring 2021 у межах Всеукраїнського форуму «Україна 30. Цифровізація».

Президент підкреслив, що загалом запущено десятки онлайн-послуг, портал і додаток «Дія», яким користуються вже понад 10 млн громадян України (...).

Органи державної влади увійдуть у так званий режим paperless, коли послуги надаватимуться за допомогою цифрових інструментів, із 24 серпня цього року ([Укрінформ](#)).

Заявив Президент Володимир Зеленський на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Цифровізація».

Він запевнив, що буде зроблено «все, аби держава без паперу існувала дійсно не на папері».

Міністерство цифрової трансформації України презентувало нові онлайн-послуги та електронні документи, доступні у застосунку та на порталі «Дія» ([Укрінформ](#)).

Презентація продуктів відбулася 17 травня під час Diia Summit Spring 2021 в рамках Всеукраїнського Форуму «Україна 30. Цифровізація».

З 17 травня через Дію за 10 хвилин можна подати заяви про намір отримати пільгову іпотеку для внутрішньо переміщених осіб — кредит видається на 20 років під 3% річних. Також уже запущена послуга «Малятко для громадян, що проживають на тимчасово окупованих територіях».

Мінцифри з 17 травня розпочинає перший етап електронної демократії в Україні. Зокрема у застосунку «Дія» та на порталі «ВзаємоДія» (частина порталу «Дія») вже можна реєструвати, переглядати та підтримувати електронні петиції тощо.

Разом з новими послугами та документами відомство запустило низку оновлень для застосунку «Дія». Із 17 травня у Дії запрацювали: електронний підпис у смартфоні, завдяки якому можна підписувати будь-які документи з телефону та NFC-авторизації, яка дозволяє зареєструватися у застосунку, приклавши ID-картку до смартфона (...).

Міністерство цифрової трансформації розробило платформу для розгортання державних реєстрів, які будуть обмінюватися даними з іншими реєстрами автоматично, що дозволить державним органам не вимагати паперові документи чи довідки для надання послуг ([Укрінформ](#)).

Про це сказав віцепрем'єр-міністр - міністр цифрової трансформації Михайло Федоров під час виступу на Всеукраїнському форумі «Україна 30.Цифровізація».

Він додав, що платформа вже готова, наразі на ній у пілотному форматі створено один з реєстрів. Віцепрем'єр зазначив, що платформа буде допрацьовуватися протягом року.

Основна мета цифрової трансформації України – зробити життя українців більш зручним ([Укрінформ](#)).

Про це сказав віцепрем'єр-міністр - міністр цифрової трансформації Михайло Федоров під час виступу на Всеукраїнському форумі «Україна 30.Цифровізація».

Він додав, що цифровізація дозволяє усувати корупційні ризики як на побутовому рівні, так і більших масштабів, а також забезпечити громадян незалежно від місця проживання рівним доступом до різноманітних ресурсів.

Міністерство цифрової трансформації запустило національний тест на цифрову грамотність для вчителів ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан:

В рамках національного проекту «Дія. Цифрова освіта» ми допомагаємо вчителям вдосконалити цифрові навички. Саме тому на порталі «Дія. Цифрова освіта» ми запускаємо національний тест на цифрову грамотність - Цифрограм для вчителів, щоб кожний учитель міг зрозуміти, на якому рівні цифрової грамотності він знаходиться (...).

Мінцифри та Міністерство освіти та науки (МОН) презентували мобільний застосунок Всеукраїнської школи онлайн ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан:

89% учнів для дистанційного навчання використовують смартфони, відтепер школярі 5-11 класів можуть навчатися в максимально зручному для себе форматі. Застосунок Всеукраїнська школа онлайн вже доступний для операційної системи Android, яку мають понад 80% користувачів платформи. Додаток можна безкоштовно завантажити з Play Market від Google та AppGallery від Huawei. Незабаром додаток вийде і для користувачів iOS.

Сьогодні це єдина державна платформа, де є всі матеріали з 18 основних предметів для змішаного та дистанційного навчання учнів 5-11 класів. За пів року 180 тисяч активних користувачів зареєструвалися на платформі.

Міністерство цифрової трансформації України спільно з партнерами запускає чатбот СВОЇ для покращення взаємодії місцевої влади і громадян ([Укрінформ](#)).

(...) Наразі чатбот запускається у 21 громаді в 9 областях України. Серед найбільших міст, у яких працюватиме чатбот, - Одеса, Луцьк, Вінниця, Кам'янське, Тернопіль, Хмельницький і Северодонецьк. Чатбот працює у Viber та у Телеграмі. Для того, щоб підключитися до платформи та чатботу, потрібно подати заявку та підписати меморандум. Після цього співробітників органів місцевого самоврядування відповідної громади навчать, як користуватися цими інструментами.

Основна мета запровадження спеціального податкового режиму Дія City – створити максимально комфортні умови для бізнесу в Україні ([Укрінформ](#)).

Про це сказав заступник міністра цифрової трансформації Олександр Борняков під час виступу на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Цифровізація».

У межах проєкту діятиме прозорий правовий режим зі сприятливою податковою системою, яка зберігатиме для ІТ-компаній податкове навантаження на рівні спрощеної системи (додається лише 1,5 % воєнного збору).

У Дія City діятимуть інструменти захисту прав на інтелектуальну власність, які використовуються у світовій практиці, а також додаткові механізми правового захисту від неправомірних дій силовиків.

Реформа освіти та науки

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет: Ефективність дистанційного навчання з кожним моніторингом отримує дедалі вищі позитивні показники ([Урядовий портал](#)).

МОН здійснює постійний моніторинг якості дистанційної освіти. Результати, які ми отримали сьогодні, значно відрізняються від тих, що були в березні-квітні минулого року.

Зокрема, 70 % учнів задоволені організацією дистанційного навчання. Порівняно з минулим роком цей показник зріс на 15 %.

Понад 70 % здобувачів освіти в закладах фахової передвищої та вищої освіти вважають рівень організації освітнього процесу в II семестрі 2020/2021 навчального року «значно кращим».

65 % респондентів позитивно оцінили організацію освітнього процесу, якість надання освітніх послуг закладами, а також результати навчання.

Для нас важливо, що ефективність дистанційного навчання з кожним моніторингом отримує дедалі вищі позитивні показники. Ми продовжуємо вдосконалювати інструменти дистанційної освіти й прагнемо максимального задоволення потреб і педагогів, і здобувачів.

Перспективи розвитку якісної дошкільної освіти – відбулась нарада МОН з представниками Органів Управління освітою ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Про основні аспекти розвитку якісної дошкільної освіти, з-поміж яких – наступність між дошкільням та початковою школою, підвищення професіоналізму педагогів та харчування в дитсадках, йшлося під час наради зі спеціалістами з дошкільної освіти обласних органів управління освітою.

Заступниця Міністра освіти і науки України Вірія Рогова:

Розвиток дошкільної освіти є одним з ключових пріоритетів Міністерства освіти і науки. На початку цього року було затверджено нову редакцію Базового компонента дошкільної освіти, а після цього – типову програму підвищення кваліфікації педагогів щодо його впровадження. (...) Окрім цього, пріоритетом залишається створення нових місць для дошкільнят, особливо у містах, де є їхня нестача. Адже кожна дитина має бути забезпечена якісною дошкільною освітою у близькості до місця проживання.

Понад 120 студентів і аспірантів отримуватимуть академічні стипендії Кабінету Міністрів України ([Міністерство освіти і науки України](#)).

26 травня 2021 року, Уряд ухвалив розпорядження про призначення академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти на II семестр 2020/2021 навчального року та аспірантам на 2021/2022 навчальний рік.

Кандидати на отримання стипендії висувалися закладами вищої освіти за погодженою з органом студентського самоврядування пропозицією вченої ради. Відповідно до наданих пропозицій до розпорядження включено 99 студентів та 22 аспіранти.

Розмір академічної стипендії КМУ для студентів становить 2480 грн, для аспірантів – 7922 грн.

Реформа системи охорони здоров'я

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Фінансування екстреної медичної допомоги суттєво збільшилося ([Урядовий портал](#)).

Очільник Уряду прозвітував про виконання Кабінетом Міністрів постанови Верховної Ради від 20.10.2020 «Про заходи протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) та захисту всіх систем життєдіяльності країни від негативних наслідків пандемії та нових біологічних загроз».

На 2021 рік у держбюджеті передбачено 14 млрд грн на екстрену медицину, тоді як у 2019 році на неї було виділено 6 млрд грн.

Це відчутна різниця у сумах. І ця різниця – це значно збільшені виплати медикам, це сотні нових автомобілів, це відремонтовані приймальні відділення, це нове якісне обладнання. З тим рівнем збільшення бюджету,

який ми запровадили, за 2–3 роки в Україні може бути достойна та забезпечена всім необхідним екстрена медицина.

Глава Уряду також розповів про пункт щодо покращення спроможності медичної системи. Майже 4 млрд грн спрямовано на субвенцію місцевим бюджетам для підтримки регіональних закладів охорони здоров'я.

Понад 10 млрд грн спрямовано на централізоване забезпечення хворих дороговартісними лікарськими засобами та медичними виробами, зокрема закупівлю наборів для проведення ПЛР-досліджень. Більш ніж 3 млрд грн виділено на програму «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями», де передбачені кошти й на доплати, і на тестування.

Крім того, через НСЗУ від початку року вже виплачено лікарям майже 7 млрд грн для боротьби з коронавірусною хворобою.

Віктор Ляшко очолив Міністерство охорони здоров'я України ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

20 травня Верховна Рада України підтримала призначення Віктора Ляшка на посаду Міністра охорони здоров'я. Рішення про призначення підтримали 262 народних депутати.

Після рішення Верховної Ради новий Міністр склав присягу та був представлений колективу Міністерства.

Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко:

Запевняю, що кожна гривня від платників податків буде використана відповідально та з максимальною користю для пацієнта. Люди повинні бути впевнені, що їм нададуть фахову медичну допомогу, а лікарі, що держава гарантує зростання заробітної плати.

«Велике будівництво»

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) за програмою Президента «Велике будівництво» планує відновити за два роки 75 км дороги Н-01 у Черкаській області - від міста Сміла до межі з Київщиною ([Укрінформ](#)).

Днями роботи розпочалися на 10-кілометровій ділянці від села Ситники до межі з Київською областю (км 123+687 – км 133+687). Там фрезерують старе асфальтобетонне покриття та укладають вирівнюючий шар.

За програмою Президента «Велике будівництво» у Лимані на Донеччині активно зводять єдиний подібний в Україні велоспортивний комплекс ([Укрінформ](#)).

Сьогодні продовжується облаштування велотраси ВМХ, яка включає три віражі та чотири прямих. Для формування трамплінів, що матимуть висоту від 40 до 190 см, використовують спеціальний ґрунт – суглинок.

Активно ведеться благоустрій території: станом на середину травня виконано укладання тротуарної плитки близько 300 кв. м із загального обсягу 1200 кв. м.

У місті Стрий на Львівщині у рамках програми «Велике будівництво» завершилася реконструкція приймального відділення центральної районної лікарні ([Укрінформ](#)).

Крім обладнання сучасною медичною технікою, такою як томограф та система УЗД, у лікарні зробили капітальний ремонт: замінили вікна та сантехніку, встановили нові меблі, провели внутрішні оздоблювальні роботи, облаштували приміщення для надання невідкладної допомоги (...).

На Київщині за програмою Президента України Володимира Зеленського «Велике будівництво» в Обухівській центральній районній лікарні завершився капітальний ремонт приймального відділення ([Укрінформ](#)).

За словами очільника Київської ОДА Василя Володіна, наразі на Київщині вже завершили модернізацію восьми приймальних відділень, шість з них вже ввели в експлуатацію. В Обухівській та Іванківській центральні районні лікарні готують документи для подачі в Державну архітектурно-будівельну інспекцію (...).

У Полтавській області за програмою Президента «Велике будівництво» почалися роботи зі зведення нового вантового мосту через Дніпро в місті Кременчук ([Укрінформ](#)).

Будівельники почали випробувальні роботи: 5 палів майбутнього мосту заганяють на глибину 30 метрів, аби перевірити здатність витримувати проєктне навантаження.

Роботи виконує переможець тендеру турецька компанія DOĞUŞ İNŞAAT VE TİCARET A.Ş.

Будівельники встановили 28 колон і продовжують зводити залізобетонний каркас нової будівлі лікувально-діагностичного корпусу обласного онкоцентру в Харкові, який включено до програми Президента «Велике Будівництво» ([Укрінформ](#)).

Станом на сьогодні вже змонтовано та встановлено 28 колон. За графіком починають завезення діафрагмованих плит та починають їх монтаж. Зараз паралельно будівельники переходять до робіт у секції Б, яка також входить у першу чергу, та починають монтаж колон. Паралельно триває процес армування стін та заливка бетону.

На Вінниччині за програмою Президента «Велике будівництво» для приймального відділення лікарні у Могильові-Подільському

придбали комп'ютерний томограф Hitachi SCENARIA View вартістю майже 20 млн грн ([Укрінформ](#)).

64-зрізовий КТ-сканер здатен робити томографію всього тіла з високою контрастною роздільною здатністю. Обстеження буде безкоштовним, за потреби пацієнта зможуть відразу ж госпіталізувати.

Голова Вінницької ОДА Сергій Борзов також заявив, що в кардіоцентрі лікарні запускають в роботу новий ангиограф. Апарат створений для дослідження судин і здатен визначати місця звуження чи закупорювання, наявність внутрішньої кровотечі, розвиток пухлин, аневризм та інших патологій.

Компанія «Автомагістраль-Південь» за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» у межах поточного середнього ремонту Харківської об'їзної дороги розпочала новий етап робіт – армування шарів асфальтобетонного покриття ([Укрінформ](#)).

На локальних ділянках виконується комплекс робіт з посилення слабкої дорожньої основи. На цих відрізках проектом передбачено влаштування шарів із щебенево-піщаної суміші, СФОВ та крупнозернистої асфальтобетонної суміші.

Для підвищення несучої здатності та для запобігання розвитку колій і тріщин на покритті фахівці компанії виконують армування геосітками та георешітками з композитної арматури.

У Полтаві у межах програми Президента «Велике будівництво» зводять спортивно-видовищний комплекс, у якому тренуватимуться спортсмени олімпійської і паролімпійської збірних ([Укрінформ](#)).

Синегубов зазначив, що цей спорткомплекс протягом років залишався довгобудом і шансів його завершити майже не було. Цього року виділили з обласного бюджету 23 млн грн й активізували роботи. 17 травня презентувано та захищено проєкт на засіданні відповідної комісії.

У Київській області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» проводять капітальний ремонт мосту, розташованого на автомобільній дорозі загального користування місцевого значення С101421/Київ-Чоп/-Юрів-Ситняки, який останні роки перебував в аварійному стані ([Укрінформ](#)).

На об'єкті, розташованому на ділянці км 2+000 – км 2+055 дороги загального користування місцевого значення С101421/Київ-Чоп/-Юрів-Ситняки, станом на травень уже провели ремонт опор мосту та заміну прольотних конструкцій (металевих балок), влаштували монолітні залізобетонні перехідні плити, мостові та тротуарні плити, зробили дорожнє покриття та засоби організації дорожнього руху (...).

На Вінниччині в рамках проєкту «Велике будівництво» реконструювали Бершадську окружну лікарню інтенсивного лікування, реалізація проєкту коштувала 52,5 млн грн ([Укрінформ](#)).

За словами голови Вінницької ОДА Сергія Борзова, у ході реконструкції в лікарні з'явилися нова система вентиляції, пожежна сигналізація, відеоспостереження і проведений кисень. В інфекційному блоці збудована окрема система каналізації. Також облаштовано новий блок для карет швидкої допомоги та встановлений генератор подачі електроенергії.

Для місцевої служби екстреної медичної допомоги закуплена апаратура та інвентар вартістю 2,2 млн грн. Бершадська окружна лікарня інтенсивного лікування має ліжковий фонд - 190 цілодобових ліжок (з них «ковідних» - 130).

На Чернігівщині в межах проєкту «Велике будівництво» ремонтується дорога до Ічнянського національного природного парку ([Укрінформ](#)).

Наразі на ділянці «Бобровиця - Свидовець - Новий Биків - Ічня» вже влаштовано 30 км вирівнюючого шару асфальтобетонного покриття. Роботи ведуться двома підрядними організаціями.

У процесі ремонту дорога посилюється та робиться витривалішою до сучасних транспортних навантажень.

За програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» у селі Піща Ковельського Волинської області «з нуля» зводять простору двоповерхову школу ([Укрінформ](#)).

Зараз на об'єкті тривають внутрішні і зовнішні роботи, розпочато облаштування території. Завершити будівництво планується вже цього року.

У 2021 році на реалізацію проєкту виділено 28 млн грн, з них 25 млн грн – кошти державного бюджету, близько 3 млн грн - місцевих бюджетів.

На Вінниччині Бершадська окружна лікарня інтенсивного лікування та Гайсинська ЦРЛ в межах Програми Президента «Велике будівництво» отримали комп'ютерні томографи вартістю 20 млн грн ([Укрінформ](#)).

Комп'ютерні томографи, а також УЗД-апарати надійшли до реконструйованих в ході «Великого будівництва» приймальних відділень десяти опорних медзакладів області. А саме, окружних лікарень інтенсивного лікування та ЦРЛ у містах Козятин, Калинівка, Хмільник, Жмеринка, Могилів-Подільський, Ямпіль, Бершадь, Тульчин і Гайсин, а також на міську лікарню «швидкої допомоги» у Вінниці.

Дорожники за програмою Президента «Велике будівництво» у найближчі дні завершать основні роботи з оновлення дороги Т-13-02 КПІ «Танюшівка» – Старобільськ – Бахмут ([Укрінформ](#)).

Зазначається, що підрядник ТОВ «Автомагістраль-Південь» вже завершив укладання 12 з 14 кілометрів верхнього шару з щебенево-мастикового асфальтобетону (ЩМА) товщиною 5 сантиметрів. Також по всій протяжності ділянки влаштовано посилену основу зі щебенево-піщаної суміші, обробленої цементом, та нижній шар покриття із крупнозернистої асфальтобетонної суміші (...).

У Камінь-Каширській центральній районній лікарні Волинської області завершено реконструкцію частини приміщень під приймальне відділення; роботу виконано за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Загальна кошторисна вартість проекту становить майже 7 млн гривень.

Приймальне відділення Камінь-Каширське має три входи: в'їзд для машин швидкої медичної допомоги, вхід для планових хворих та вхід в окремий бокс для пацієнтів з ознаками інфекційної хвороби.

У відділенні екстреної медичної допомоги облаштовані рецепція, кабінети рентгенодіагностики, лабораторія, оглядова, гінекологічний кабінет та кабінет для інфекційних хворих. Також у відділенні облаштовані палати з кисневими точками (...).

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) у 2021 році за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» завершить ремонт 14,2 км автошляху Р-78 Харків – Зміїв – Балаклія – Гороховатка ([Укрінформ](#)).

На ділянці дороги Р-78 роблять 5,2 км вирівнюючого шару та 11,7 км фінішного. Паралельно тривають роботи із створення додаткових смуг розгону, влаштування з'їздів, профілювання укосів, підсіпання узбіч та встановлення бордюрів.

На Чернігівщині в межах президентського проєкту «Велике будівництво» розпочали ремонт дороги Т-25-03 Вільне – Кролевець, що веде, зокрема, до Мезинського національного природного парку ([Укрінформ](#)).

Наразі розпочаті підготовчі роботи. Шляхом фрезерування знімається старий зношений шар асфальтобетонного покриття.

У Дніпропетровській області, у селі Старі Кодаци, за програмою Президента «Велике будівництво» зводять з нуля двоповерховий дитсадок ([Укрінформ](#)).

Представник підрядника Євген Ключенко:

Дитсадок будуємо за сучасними технологіями. Він із «теплим» фасадом. Стінам додали яскравих деталей. В середині завершуємо прокладати комунікації: воду, електрику, тепло. Монтуємо потужну вентиляцію. Все відповідає стандартам.

а програмою Президента «Велике будівництво» у Краматорську на Донеччині зводять фізкультурно-оздоровчий комплекс з басейнами «H2O-Classic» ([Укрінформ](#)).

Наразі завершено роботи з улаштування зовнішніх інженерних мереж тепло- та водопостачання. Проводяться оздоблювальні роботи, встановлення вентиляційної системи, укладка плитки та монтаж стелі. Зовні залишилось укласти близько 250 кв. м тротуарної плитки, решту благоустрою вже завершили.

Спортивний комплекс включає дві чаші: 25-метровий плавальний басейн на 6 доріжок з глибиною в одній частині до 3,5 метрів, що дозволить проводити заняття з синхронного плавання; друга чаша розміром 12 на 4 метри і глибиною до 1,3 метра – для дітей.

На Прикарпатті, біля Ворохти, облаштовують ще одну ділянку дороги Р-24 в напрямку Кривопільського перевалу ([Укрінформ](#)).

На дорозі Р-24 Татарів – Кам'янець-Подільський тривають планові роботи із поточного середнього ремонту. Зокрема, на км 10-16 від Ворохти в напрямку до межі із Верховинським районом влаштовано верхній шар модифікованого щебенево-мастикового асфальтобетону.

У приймальному відділенні Волинської обласної лікарні, яке було реконструйовано у межах програми Президента «Велике будівництво», встановили потужний комп'ютерний томограф ([Укрінформ](#)).

За словами головного лікаря медзакладу Олександра Дударя, цей томограф – один із найкращих на західній Україні.

Окрім цього, відділення екстреної медичної допомоги Волинської обласної клінічної лікарні матиме устаткування, яке затверджено МОЗ для всіх приймальних відділень (УЗД-апарат, ендоскопічне обладнання, кардіомонітори, дефібрилятори, апарати ШВЛ та лабораторне обладнання).

У Полтавській області у селі Шевченкове на автомобільній дорозі державного значення Н-31 Дніпро-Решетилівка у межах програми Президента «Велике будівництво» споруджують тунель для проїзду сільськогосподарської техніки ([Укрінформ](#)).

Споруджуваний тунель матиме ширину понад 52 м і висоту 5,5 м. Окрім сільськогосподарської техніки, ним рухатиметься й інший транспорт.

Міністерство культури та інформаційної політики опублікувало перелік проєктів з реставрації, консервації, ремонту пам'яток культурної спадщини, зокрема замків, інших фортифікаційних, оборонних, палацово-паркових комплексів, які реалізують цьогоріч в межах програми «Велика реставрація» ([Укрінформ](#)).

Перелік проєктів, рекомендований експертною групою, визначили з урахуванням об'єктивності та повноти інформації, наданої у заявках,

враховуючи розроблену науково-проектну документацію з кошторисом видатків; дотримання принципу територіальності розташування пам'яток культурної спадщини; об'єктів – пам'яток культурної спадщини, на яких уже розпочато роботи з реставрації, консервації, ремонту, а також фінансування на поточний рік.

За програмою Володимира Зеленського «Велике будівництво» паралельно зі створенням Великого транзитного кільця навколо Львова проводиться ремонт траси Т-14-25 Миколаїв – Городок – Жовква – Кам'янка-Бузька – Бібрка ([Укрінформ](#)).

Ремонтом охоплено кілька ділянок автошляху Т-14-25. Зокрема, ремонтно-будівельні роботи активно проводяться на ділянці Жовква – Кам'янка-Бузька. Для якнайшвидшого забезпечення належного проїзду транспорту на цьому відтинку, на об'єкті працює одночасно кілька бригад.

Полтавська область є одним із лідерів програми Президента «Велике будівництво». Торік лише у цій області замінили верхній шар покриття на 236 км доріг державного значення ([Укрінформ](#)).

Нині триває поточний середній та капітальний ремонт 30-кілометрової ділянки дороги Р-11. Дорогу на різних ділянках ремонтують компанії Onir Group Ukraine та РДС. Нижні шари дорожнього одягу вже влаштовано на понад 30 км траси.

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) за програмою Президента «Велике будівництво» ремонтує ділянку автодороги Н-16 на Черкащині, яку востаннє ремонтували 40 років тому ([Укрінформ](#)).

Мостовики підрядної організації розпочали поточний середній ремонт мосту через річку Шполка в селі Богачівка.

У Херсонській області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» стартував ремонт дороги Р-47 Херсон – Нова Каховка – Генічеськ, що пролягає через Північно-Кримський канал і веде до курортів чорноморського і азовського узбережжя, а також до тимчасово окупованого Криму ([Укрінформ](#)).

На перших 12 км дороги Р-47 вже покладено верхній шар щебенево-мастикового асфальтобетону. Загальна товщина конструктиву, посиленого за методом холодної регенерації покриття, становить 34 см.

На цій же дорозі проходить також реконструкція мосту через Північно-Кримський канал завдовжки 111 метрів.

У Близнюківській райлікарні на Харківщині завдяки програмі «Велике будівництво» з'явилися реабілітаційне відділення та відділення паліативної допомоги ([Укрінформ](#)).

В лікарні відновили стаціонарний корпус, тривають роботи у головному корпусі, де облаштували реабілітаційне та паліативне відділення, кабінет комп'ютерної томографії та сучасну лабораторію.

Крім того, для роботи в операційних блоках закупили нові апарати ШВЛ, кисневі концентратори та провели кисневі траси при відновленні палати інтенсивної терапії.

На Київщині за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» відновили всього за кілька тижнів автошлях до Чорнобильської зони – дорогу загального користування місцевого значення О101110 Іванків-Радомишль ([Укрінформ](#)).

Окрім відновлення дорожнього покриття, підрядники також влаштували на об'єкті вирівнюючий шар заввишки 6 см, уклали узбіччя та з'їзди і нанесли розмітку.

Цього року 4 з 15 відібраних за програмою «Велика реставрація» проєктів з Львівщини отримують фінансування. Першочергово гроші виділять на відновлення трьох замків – Жовківського, Підгорецького та Олеського, а також камерної сцени театру ім. Марії Заньковецької ([Укрінформ](#)).

Депутат Львівської міської ради, громадський діяч Ігор Зінкевич:

Жовківський замок на реставрацію у 2021 році отримає 51 млн грн за поданням Мінкульту із загального фонду держбюджету виділять. В той же час, Підгорецький замок у 2021 році – 32 млн грн із загального фонду, а Олеського замку – 45,5 млн грн із спецфонду (...).

На будівництві моста через канал Дніпро-Донбас на автошляху Н-31 виконано основні роботи. Залишилося влаштувати бар'єрне огороження та нанести розмітку ([Укрінформ](#)).

Нещодавно на ньому влаштували гідроізоляцію. Тепер штучна споруда – з двома шарами асфальтобетонного покриття.

Зазначається, що міст має три прогони по 33 м; довжина мосту становить 99,8 м, ширина – 27,14 м.

Аналогічні роботи провели на новозбудованій транспортній розв'язці на перетині магістралі Н-31 з дорогою територіального значення Т -04-12 Кам'янське – Жемчужне (Царичанський район, Дніпропетровська область).

Компанія «Автомагістраль-Південь» за програмою Президента «Велике будівництво» завершує спорудження ділянки траси М-04 від Павлограда у напрямку Донеччини ([Укрінформ](#)).

На об'єкті задіяно 250 працівників та 150 одиниць спецтехніки.

На сьогодні компанія «Автомагістраль-Південь» завершила влаштування посиленої основи та нижнього шару і розпочала влаштування верхнього шару асфальтобетонного покриття.

Крім того, паралельно фахівці компанії проводять роботи з відновлення аварійних мостів, зміцнення узбіч дороги, облаштування автобусних зупинок.

У Ратнівській лікарні Волинської області розпочинає роботу реконструйоване за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» приймальне відділення ([Укрінформ](#)).

На будівельні роботи спрямували 11 млн 493 тис. грн, з яких кошти державного бюджету – 8 млн грн. За ці кошти відділення забезпечено сучасним обладнанням та має всі умови для людей з особливими потребами.

Зокрема, тут функціонують кабінети ендоскопії, функціональної та ультразвукової діагностики, оглядові, пункти прийому громадян та відділення, які необхідні для якісної діагностики пацієнтів. Для цього придбані ендоскопічний апарат, УЗД, відеокOLONоскоп, відеоцистоскоп, відеобронхоскоп (...).

На трасі Харків-Київ-Довжанський біля села Гракове (Чугуївський район Харківщини) будують новий шляхопровід ([Укрінформ](#)).

Також на дорозі М-03 наразі ремонтують пішохідний міст у місті Чугуєві протяжністю 65,5 метра (...).

Одне з головних завдань програми Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» – відкрити для інвестицій як великі міста, так і маленькі районні центри або села ([Укрінформ](#)).

Заступник керівника Офісу Президента, координатор «Великого будівництва» Кирило Тимошенко:

Цього року Україна побачить черговий рекорд – 6 500 км доріг європейської якості і 150 мостів. На ключових об'єктах дорожники працюють у режимі 24/7.

Вперше цього року зроблені реальні кроки для державно-приватного партнерства – йдеться про будівництво доріг Краковець - Броди - Рівне і Стрий - Мукачево.

Крім того, розпочалося масштабне оновлення авіаційної інфраструктури у регіонах. Триває модернізація мережі приміських експресів та швидкісних потягів між найбільшими містами.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

14 травня у Фастівській громаді на Київщині відкрився модернізований Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) ([Децентралізація](#)).

Завдяки комплексній інституційній підтримці Програми ЄС «U-LEAD з Європою» центр інтегрував широкий перелік сервісів і надаватиме 65 тисячам мешканців громади 248 послуг, включно з найнеобхіднішими: соціальні, земельні, послуги ДРАЦС, реєстрація місця проживання, бізнесу та нерухомості.

Програма спільно з громадою облаштували меблями, технікою та програмним забезпеченням 24 робочих місця ЦНАП, включно з місцем для самообслуговування, де мешканці можуть отримувати електронні послуги. Також у ЦНАП встановлена електронна система керування чергою.

Керівник відділу програм зовнішньої допомоги «Належне управління та верховенство права» Представництва ЄС в Україні Ксав'є Камю:

Доступ до державних сервісів у сучасному, цифровому та прозорому форматі є вирішальним для якості життя та привабливості громад. Тому я пишаюся тим, що за підтримки програми U-LEAD, яка фінансується ЄС, у Фастівській громаді відкрився Центр надання адміністративних послуг. Належні ЦНАП, вільні від корупції, сприятимуть зміцненню довіри до місцевої влади та створять позитивне середовище для міцної місцевої демократії, розширення можливостей мешканців та процвітання громад.

Заступниця Голови Місії, Перший Секретар Посольства Швеції в Україні Луїз Морсінг:

Програма «U-LEAD з Європою» — прекрасний приклад плідної співпраці між Україною та ЄС. Програма підтримує створення 484 належних Центрів надання адміністративних послуг по всій Україні та понад 1300 точок доступу до адмінпослуг, які наближають їх до мешканців громад. Ми дякуємо Фастівській громаді за ефективне партнерство та проактивну позицію.

Голова Фастівської громади Михайло Нетяжук:

Завдяки співпраці з Програмою наша громада модернізувала центр надання адміністративних послуг та зробила його сучасним та комфортним, де жителі зможуть отримати послуги якісно та зручно. Я впевнений, що наша громада продемонструє чудові результати і ми продовжимо плідну співпрацю з партнерами.

Помічнянська ОТГ (Кіровоградська обл.) стала власником нового рентгенівського апарату ([Децентралізація](#)).

У громаді розробили План покращення медичних послуг на 2019-2025 роки та опитали представників 451 домогосподарств з 4314 існуючих на території Помічнянської громади, використовуючи при цьому систему DOBRE.Pytannya та рекомендації експертів.

Для вирішення складних завдань робоча група розробила проєкт. Програма USAID DOBRE підтримала впровадження проєкту та закупила сучасний цифровий рентген-апарат. Зі свого боку, громада відремонтувала

кабінет, облаштувала місця для очікування, оновила дентальний рентгенівський пристрій.

Авторка проєкту Тетяна Юрченко:

Ідея проєкту зародилась ще більше року тому, в процесі написання Стратегії розвитку громади. Тоді ми просто хотіли покращити і наблизити медичні послуги до жителів нашої громади. Та зараз ми розуміємо, що це щось набагато більше. Це проєкт, який рятує життя.

Лікар-рентгенолог Степан Соколан:

Ми вже провели діагностику 2400 пацієнтам, інколи на день це може бути і до 60 діагностик. Чесно кажучи, я в захваті від того, що вдалося реалізувати проєкт. Він є безмежно актуальним. Якість знімків неперевершена. Ми тепер на ранніх стадіях можемо виявити пневмонію, розпочати вчасно лікування, не допустивши при цьому нищівних ускладнень.

Директорка міської лікарні Інна Ломашкевич:

Коли техніка районних лікарень не витримувала навантаження від кількості обстежень, жителі сусідніх громад звертались до нас. Ми безвідмовно проводили діагностику. Адже тільки об'єднавшись, ми зможемо перемогти цю страшну пандемію.

17 травня у Баранинській громаді Закарпатської області відкрили новий Центр надання адміністративних послуг ([Децентралізація](#)).

ЦНАП надаватиме понад 10 тисячам мешканців громади більше 170 послуг, включно з послугами соціального характеру, пенсійними послугами, реєстрацією місця проживання, землі, бізнесу та нерухомості. Крім основного офісу, у 4 селах громади створені віддалені робочі місця адміністраторів ЦНАП, які зроблять послуги доступнішими для мешканців віддалених населених пунктів громади.

Нову адміністративну будівлю, в якій розмістився ЦНАП, громада збудувала, залучивши кошти державної субвенції Міністерства соціальної політики України. План-зонування та дизайн-проєкт Центру розробили експерти U-LEAD. Також Програма забезпечила 9 робочих місць ЦНАП та ВРМ сучасними меблями, IT-обладнанням для роботи з клієнтами (...).

Керівник напряму з покращення якості надання послуг Програми «U-LEAD з Європою» Ольга Глазунова:

Якісні та комфортні послуги доступні для всіх – це великий крок на шляху до сервісної держави і належного урядування. Сподіваємось, що у новому ЦНАП можна бути отримати якісні послуги як офлайн, так і звернутись за онлайн послугами, які доступні у «Дії», а також отримати консультації щодо державних послуг. Я впевнена, що мешканці будуть збиратися у громадській приймальні ЦНАП та разом з місцевою владою приймати рішення та творити зміни на краще не лише у сфері адміністративних послуг».

Голова Баранинської громади Юрій Марусяк:

Наша громада отримала чудову можливість створити не тільки новий сучасний ЦНАП, а й комфортну адміністративну будівлю, яка стане єдиним місцем для комунікації мешканців з владою. Це результат спільних зусиль нашої громади, експертів Програми «U-LEAD з Європою», а також Міністерства соціальної політики України. Завдяки новому ЦНАП та чотирьом віддаленим робочим місцям, ми налагодимо справді ефективну систему надання послуг у громаді і зробимо послуги доступнішими та ближчими до мешканців.

Новостворені тергромади потребують методологічної підтримки, бо на їхні плечі впало багато обов'язків та повноважень, а в цьому їм допомагає Програма «U-LEAD з Європою» ([Укрінформ](#)).

Керівниця Львівського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» Галина Хрущак повідомила, що нещодавно вони завершили навчання для громад під назвою «Кроки для керівників». До цього проекту відібрали 150 керівників тергромад з цілої України.

Перевага надавалася новообраним головам, тим, які не були керівниками об'єднаних громад, не мали досвіду управління в такому форматі. Вони відвідали чимало семінарів, консультацій, воркшопів, де мали можливість практично працювати з ситуаціями, які виникають або можуть виникнути в громадах.

Львівський регіональний офіс Програми «U-LEAD з Європою» проводить навчання для територіальних громад із муніципальної співпраці для досягнення масштабніших цілей шляхом об'єднання фінансових ресурсів ([Укрінформ](#)).

Про це під час онлайн-пресбрифінгу «Посилення спроможності громад: діяльність Програми «U-LEAD з Європою» у Львівській області» повідомив радник з питань місцевих фінансів та управління Львівського регіонального офісу «Програми U-LEAD з Європою» Юрій Голинський.

Він зауважив, що коли одна громада неспроможна забезпечити досягнення певних цілей чи виконання повноважень, в неї немає іншого виходу, як співпрацювати з іншими громадами. А також є такі ситуації, коли громада є достатньо спроможною, але недоцільно фінансувати якийсь напрямок роботи лише для себе, пояснив експерт (...).

Благодійний фонд «МХП – Громаді» долучається до реалізації 19 проєктів у 16 ОТГ Вінниччини, які перемогли у конкурсі Вінницької обласної ради «Комфортні громади» ([Укрінформ](#)).

Загальний кошторис цих проєктів – майже 15 млн грн, співфінансування фонду становить 1,18 млн грн.

(...) За словами регіонального керівника із соціальних проєктів БФ «МХП – Громаді» Петра Андрієць, підтримані проєкти пов'язані з розвитком інфраструктури, культурного життя, доступної медицини, спорту та безпеки

в громадах, де присутні підприємства агрохолдингу МХП. Мова йде про проведення та реконструкцію мереж вуличного освітлення, придбання медичного обладнання, ремонт храму, встановлення камер вуличного спостереження для безпеки жителів, благоустрій територій, ремонту будинків культури та спортивних майданчиків, створення центрів дозвілля і навіть поява в одній з громад ЦНАПу.

Програма «U-LEAD з Європою» провела вебінар для представників органів місцевого самоврядування про інструменти аналізу прозорості бюджетів ([Укрінформ](#)).

Участь у вебінарі взяли близько 100 представників органів місцевого самоврядування з шести областей Західної України - Львівської, Волинської, Тернопільської, Закарпатської, Івано-Франківської.

Радник Волинського регіонального офісу Анатолій Матвіюк наголосив, що робота з інструментами відкритих даних допомагає підвищити рівень відповідальності перед громадянами. Відкриті дані у сфері фінансів допомагають громадянам та представникам влади підвищувати ефективність роботи, допомагають в аналітиці, є основою для ухвалення рішень (...).

На Закарпатті майже 2,5 тисячі представників тергромад області взяли участь у семінарах та навчальних програмах Закарпатського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» ([Укрінформ](#)).

Експерти працюють як із головами, депутатами громад, так і зі спеціалістами. Навчання стосується якісного менеджменту, створення стратегій сталого розвитку, аудиту земельного фонду, просторового планування, покращення надання адміністративних, медичних та освітніх послуг у громадах, повідомив під час онлайн-семінару «Діяльність Програми U-LEAD у Закарпатській області» керівник Закарпатського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» Микола Сюсько.

Як наголосив Сюсько, у 2021 році на Закарпатті 64 тергромади перейшли на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, лише сім з них до того перебували на міжбюджетних відносинах з державою (...).

В Закарпатському регіональному офісі «Програми U-LEAD з Європою» обговорили способи підвищення фінансової спроможності громад області ([Укрінформ](#)).

Радник з питань місцевих фінансів та управління Закарпатського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» Михайло Бундзяк:

У 2021-му році на Закарпатті утворилося 64 громади, із цього переліку наразі 56 отримуватимуть базову дотацію, лише 6 громад спрямовуватимуть реверсну дотацію до держбюджету. Це Оноківська, Холмківська, Ужгородська, Чопська, Тячівська та Мукачівська громади. Дві громади на Закарпатті наразі є бездотаційними, вони не отримуватимуть та не перераховуватимуть до бюджету фінансових ресурсів.

Левову частку в структурах власних доходів закарпатських тергромад складає податок від доходів фізичних осіб - це понад 60%. Другий найбільший відсоток серед надходжень до бюджету громад — це єдиний податок (15,4%). Далі йдуть податок за землю, акцизний та інші податки і збори.

Причина низького доходу від податку за землю в закарпатських громадах, серед іншого, і в тому, що більшість громад Закарпаття наразі ще не має облікованими усіх своїх наявних земельних ресурсів (...).

На базі Закарпатського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» відбувся семінар для громад шести областей, присвячений організації завершення навчального року в умовах карантину ([Укрінформ](#)).

Захід був спрямований на підвищення професійної компетентності учасників щодо організованого завершення навчального року в умовах карантинних обмежень.

Експерт з освіти Програми «U-LEAD з Європою» Сергій Дятленко нагадав, що учні четвертих та дев'ятих класів звільнені від проходження державної підсумкової атестації, а учні одинадцятих класів можуть здавати її за бажанням. Також випускники можуть відмовитися від складання ЗНО без пояснень. Водночас громади мають потурбуватися про довозення школярів на ЗНО.

Учасниками заходу стали керівники та заступники керівників органів управління освіти, директори опорних шкіл, керівники Центрів професійного розвитку педагогічних працівників з шести областей Західної України - Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Волинської та Рівненської областей. Загалом участь у семінарі взяли понад 140 осіб.

Українські громади мають розвивати сферу культури, оскільки вона є духовною основою нації ([Укрінформ](#)).

Про це заявив начальник управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської ОДА Володимир Федорак під час інформаційної сесії щодо управління сферою культури в умовах пандемії, яка відбулась на базі Івано-Франківського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою».

Федорак підкреслив, що особливу увагу потрібно звернути у громадах на роботу з молоддю, бо якщо працюють бібліотека та клуб, то відчувається життя. Також він порадив представникам громад активізувати роботу у сфері культури під час пандемії коронавірусу, вивчати кращі практики сусідніх громад, звернути увагу на кадрову політику та курси підвищення кваліфікації працівників, поглибити проектну діяльність. Крім того, Федорак зауважив, що в області функціонує обласна програма ОДА на підтримку найкращих культурних проєктів (...).

Волинський регіональний офіс Програми «U-LEAD з Європою» провів інформаційну сесію для громад з керівництвом Служби у справах дітей області, під час якої наголошувалося на важливості опіки неповнолітніми ([Укрінформ](#)).

Органи місцевого самоврядування розширюють сферу своїх повноважень. На сьогодні вони зобов'язані забезпечувати реалізацію ряду функцій органів опіки і піклування щодо захисту прав дітей.

Посадові особи місцевих рад, які були присутні на заході, отримали практичні поради щодо функціонування служби та мали можливість поставити важливі питання керівництву територіального органу виконавчої влади, який реалізовує державну політику у сфері захисту прав дітей (...).

В Україні оголосили переможців онлайн-конкурсу «Безпечна громада», організованого за підтримки Дніпропетровського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» ([Укрінформ](#)).

За результатами оцінювання журі третє місце посіла Новоселівська громада (Полтавська область), друге місце – Долинська громада (Івано-Франківська область), перше місце здобула Слобожанська громада (Дніпропетровська область). Гран-прі конкурсу виграла Лисецька громада (Івано-Франківська область). Приз «Глядацькі симпатії» отримала Пісочинська селищна рада (Харківська область) (...).

На базі Волинського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» відбувся семінар для представників громад щодо покращення управління проєктами розвитку ([Укрінформ](#)).

У Волинському регіональному офісі, учасниками заходу стали голови 12 громад та їх заступники з шести областей Західної України - Волинської, Рівненської, Закарпатської, Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської.

Захід відбувся, аби надати учасникам базову інформацію про важливість проєктного мислення та організацію процесів з управління проєктним циклом в громаді; мотивувати керівництво громад до стратегічного управління із використанням інструментарію управління проєктами; надати інформацію про можливі джерела фінансування проєктів; заохотити керівництво громад до забезпечення участі профільних спеціалістів у подальших тренінгах з управління проєктним циклом від U-LEAD.

Для громад Луганської області на базі регіонального офісу Програми U-LEAD в режимі онлайн пройшла інформаційна сесія «Органи місцевого самоврядування та медіа. Налагодження продуктивного діалогу» ([Укрінформ](#)).

Керівник Луганського регіонального офісу Програми U-LEAD Ігор Агібалов:

Інтеграція територіальних громад в медіапростір – важлива складова їх успіху та набуття спроможності. Якщо медіапростором користатись ефективно, можна досягти значних успіхів. Ось, приміром, торік Марківська громада з допомогою преси відстояла свій вибір і не дозволила використати адмінресурс проти законно обраного селищного голови. Тому цей майданчик слід використовувати максимально.

Новини з соціальних мереж

[\(Олена Зеленська\)](#)

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Оновленому шкільному меню – бути!

З 1 вересня 2021 року школярі матимуть змогу їсти більш здорові та корисні страви у шкільних їдальнях.

Сьогодні разом з представниками Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство економіки України, Держпродспоживслужба та командою Євген Клопотенко ми презентували напрацювання у реформі шкільного харчування та представили оновлене рекомендоване меню для школярів.

Я щиро рада, що раціон учнів стане більш збалансованим і різноманітним.

Нове меню складається зі 160 страв, які використовуватимуться залежно від кратності харчування для кожного окремого закладу освіти. Це меню включає як традиційні українські страви, так і популярні страви різних кухонь світу. Вперше були включені безглютенові позиції, збільшено кількість фруктів і м'яса у раціоні. Меню розроблялося в межах норм, які рекомендовані фахівцями МОЗ та відповідають політиці World Health Organization Ukraine.

Розпочавши роботу над реформою системи шкільного харчування, ми поставили собі мету зробити так, щоб діти у школах харчувалися корисно та смачно. Якщо 2020 рік ми присвятили оновленню нормативної бази, то в цьому році активно працювали над імплементацією нових норм у школах та розробкою здорового меню для школярів...

[\(Олена Зеленська\)](#)

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Сьогодні разом з Міністерство соціальної політики України, Міністерством охорони здоров'я України, МВС України та Громадський Рух «Соціальна єдність» презентували цифровий сервіс для нечуючих та слабочуючих людей. Він допоможе зруйнувати комунікаційний бар'єр для людей з порушенням слуху.

Пілотні проекти в цьому напрямку мають перші результати. Зокрема:

понад 400 осіб протягом останніх двох місяців звернулися на цілодобову гарячу лінію 1539 та отримали інформацію за допомогою послуги сурдоперекладу щодо питань субсидій від держави, оформлення пенсії, надання матеріальної та фінансової допомоги тощо;

у сервісних центрах МВС Києва, Одеси, Львова, Дніпра, Харкова були встановлені планшети для зв'язку із сурдоперекладачами, і за останні сім місяців там обробили більш як 2 тис. звернень стосовно отримання посвідчення водія, реєстрації та експлуатації транспортного засобу, виготовлення макетів індивідуальних номерних знаків тощо;

завдяки планшету зі спеціальним програмним забезпеченням люди з порушенням слуху можуть спілкуватися з екіпажами поліції Києва при особистому контакті;

у лютому 2021 року була запущена послуга перекладача жестової мови в зонах митного контролю, а саме в аеропортах «Бориспіль», «Київ», в Одесі, Львові та Станиці Луганській. Вже 90 осіб скористалися такою можливістю на КПВВ в Станиці Луганській.

Сьогодні на сайті Міністерства охорони здоров'я запрацював спеціальний віджет – значок «вушко». І тепер інформація, пов'язана з питаннями щодо пандемії COVID-19, а саме: як записатися на вакцинацію, дані щодо лікування та профілактики захворювання, стає доступнішою для людей з порушенням слуху.

Кожне міністерство, кожне відомство й кожна людина, яка поділяє філософію безбар'єрності, може починати з себе. Зі свого боку Офіс Президента України також долучається до руху безбар'єрності. З травня усі звернення Глави держави транслуються також і жестовою мовою.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Україна та Франція підписали 4 рамкові угоди на загальну суму понад 1,3 млрд євро. Дякуємо французькій стороні та Міністру економіки, фінансів та відновлення Французької Республіки Бруно Ле Меру за підтримку й зміцнення наших стратегічних відносин.

Укладені угоди передбачають реалізацію таких проєктів:

постачання 130 електровозів компанією «Альстом» на суму до 900 млн євро;

постачання 370 автодрабин для роботи на висотних будівлях на суму до 300 млн євро;

покращення водопостачання в Луганській області

покращення якості питної води в Києві на суму до 70 млн євро.

Окремо відзначу: всі проєкти передбачають локалізацію на українських підприємствах від 30% та вище, що сприятиме створенню тисяч нових робочих місць. Це цілком відповідає нашій стратегії розвитку національного виробництва.

(Денис Шмигаль)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Нова якість інституцій:

Цього тижня Уряд створив Бюро економічної безпеки. Це буде новий аналітичний орган, який замінить «славнозвісну» податкову міліцію. Початок роботи бюро стане новою сторінкою у відносинах між державою та бізнесом, адже БЕБ — це кінець «маски-шоу», це кінець силовому тиску на бізнес та новий аналітичний підхід до розслідування фінансово-економічних злочинів.

Інвестиції та промисловість:

Розвиток промисловості. Ухвалено постанову, що вантажні вагони, які ввозяться в Україну, не можуть бути поміщені в митний режим тимчасового ввезення і, відповідно, не звільняються від сплати митних платежів. Таке рішення Уряду спрямоване на захист власного виробництва вагонів та оновлення інфраструктури.

Будівництво нових заводів. Чудова новина, що світовий лідер у виробництві спортивного обладнання компанія «HEAD» розпочала будівництво заводу з виробництва лиж у Вінниці. Заплановані інвестиції на більш ніж 2,5 млрд грн.

Зміни в Податковий кодекс:

Уряд пропонує нові справедливі зміни до Податкового кодексу. Новації будуть стосуватися великого та експортно орієнтованого бізнесу. Це дозволить додатково залучити в бюджет щорічно приблизно 60 млрд грн. Ми також закриваємо прогалини, які існували в податковому кодексі та дозволяли не платити податки в Україні тим компаніям, які тут працюють. Крім того, продовжимо закривати лазівки щодо «скруток», маніпуляцій з податковим боргом та тіньовим обігом земель. Податки для ФОПів, МСБ та людей не підвищуються і не будуть підвищуватися.

Підтримка бізнесу:

Нові програми для аграріїв. Затверджено постанову, яка розширює держпідтримку для тваринництва та переробки сільгосппродукції. У 2021 році на програму передбачено 1,15 млрд грн. Зокрема, передбачена дотація за наявні бджолосім'ї; відшкодування вартості племінних тварин, бджолиних пакетів; відшкодування вартості будівництва тваринницьких ферм, спеціальна бюджетна дотація за утримання поголів'я корів, кіз, овець.

Вже понад 15 тисяч бізнесів скористалися програмою пільгових кредитів «5-7-9», а загальний об'єм виданих позик склав більш як 40 млрд грн. Вперше МСБ отримав доступ до такого дешевого ресурсу для підтримки та розвитку власної справи.

Понад 1 млрд грн вже виплатила держава людям та бізнесу, який перебував у «червоних карантинних зонах».

Новини держкомпаній:

Державний «Ощадбанк» оголосив про виплату 833 млн грн дивідендів до держбюджету за 2020 рік. Це найбільша сума дивідендів, яку «Ощадбанк» сплатить державі з моменту свого заснування.

«Укрзалізниця» у квітні отримала 35 млн грн прибутку. Це перший позитивний фінансовий результат компанії за останній рік. Це демонструє позитивні тенденції як в управлінні компанією, так і у відновленні економічної активності.

«Укрпошта» оголосила тендер на будівництво автоматизованого сортувального центру в Київській області, очікувана вартість проекту — 50 млн доларів. За кілька років компанія планує мати 6-7 таких центрів.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд спрощує процедуру отримання субсидії. З травня цього року були запроваджені нові правила щодо отримання допомоги. Сьогодні внесли певні корективи в ці правила.

Нові зміни дозволяють перепризначати субсидії без подання відповідної заяви. За деякими винятками. При цьому верифікація субсидій продовжується. Це справедливо і правильно, аби їх отримували ті, хто їх дійсно потребує.

Нові зміни також торкнуться питання наявності декількох об'єктів житла. Якщо ви власник 3-4 квартир у Києві, то субсидія вам призначена не буде. Якщо у вас є квартира в місті та будинок у селі, то це не завадить вам отримати допомогу. Так само, якщо у вас є ще одне житло на правах спільної власності з іншими людьми, ми збільшуємо розмір депозиту, який впливає на те, чи буде отримана субсидія. Також претендувати на субсидію можна, маючи на депозиті до 100 тисяч гривень.

Від завтра, 20 травня, Уряд більше не регулюватиме ціни на газ для теплокомуненерго. І, відповідно, не зобов'язуватиме «Нафтогаз» продавати блакитне паливо для них за фіксованою ціною.

Проте «Нафтогаз» запевнив Уряд, що готовий забезпечити потреби ТКЕ й ОСББ у природному газі. Відповідні угоди з «Нафтогаз Трейдинг» про комерційні закупівлі газу уклали вже 12 великих підприємств ТКЕ, зокрема з Києва та Харкова.

Тепер всі ТКЕ, більшість з яких належить місцевій владі, будуть укладати контракти із газопостачальними компаніями самостійно.

Це ще один важливий крок до створення повноцінного ринку газу. Це крок, який нарешті дасть можливість місцевій владі взяти відповідальність перед людьми за тарифи на тепло та гарячу воду.

1,7 млрд грн будуть спрямовані на розвиток регіонів. Учора спільна парламентсько-урядова комісія затвердила перші проекти в межах програми соціально-економічного розвитку. Сьогодні Уряд закріплює це рішення розпорядженням.

Кошти насамперед підуть на будівництво шкіл, лікарень, дитячих садочків. Буде закуплене нове обладнання в медичні заклади, новий транспорт, покращуватимуться комунальна інфраструктура та реалізовуватимуться корисні для людей проекти.

Затвердили порядок виплати компенсації реабілітованим особам, які постраждали від репресій комуністичного тоталітарного режиму.

В Україні залишається багато таких людей, і вони вимагають уваги з боку держави. Ухвалений сьогодні документ передбачає порядок виплати компенсації, повернення майна чи відшкодування його вартості реабілітованим особам.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Спростуємо митне оформлення транспортних засобів.

Провів нараду з «Офісом простих рішень та результатів», Міністерством цифрової трансформації та Міністерством фінансів. Проект, який має полегшити процедуру розмитнення автомобілів, отримав мою повну підтримку.

Згідно з пропозиціями, розмитнити авто можна буде просто за допомогою смартфона — через портал та застосунок Дія. Усунення бюрократичних перепон, мінімізація людського фактора й викорінення корупції — стане поштовхом до реформи митниці.

Водночас розмитнення має бути справедливим для кожного. Доручив Міністерству фінансів та Мінцифри опрацювати й подати остаточні пропозиції до зазначеного проєкту.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Земельна реформа — це перемога землевласників, бізнесу та громад. Під час виступу на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Земля» розповів про переваги, які отримують українці після відкриття ринку землі.

[\(Дмитро Гордон\)](#)

Журналіст Дмитро Гордон:

«Прописка – это боль наша самая большая... У нас каждый третий украинец проживает не по месту регистрации, а миллион вообще не имеет регистрации», – отметил министр Федоров в интервью Алесе Бацман.

[\(Дмитро Гордон\)](#)

Журналіст Дмитро Гордон:

Премьер-министр Украины: «С 0:00 26 мая Украина прекращает авиасообщение с Беларусью. Только что на внеочередном заседании правительство поручило Мининфраструктуры, Госавиаслужбе и ГП «Украерорух» принять для этого необходимые меры».

[\(Дмитро Гордон\)](#)

Журналіст Дмитро Гордон:

Перед тем как подписать закон и показать его публике, Зеленский заявил: «Это закон, который забирает у кабинетного чиновника функцию

оформлять право на землю, которую он никогда даже в своей жизни не видел, и окончательно возвращает общинам право распоряжаться своими землями. Закон, который четко закрепляет, что покупать и продавать землю могут исключительно украинцы».

([Дмитро Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

Президент Украины заявил, что законопроект об олигархах «готов на сто процентов, но есть несколько деталей», а также подчеркнул, что «идея и философия» этого проекта принадлежат ему лично.

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Із 1 червня набуває чинності постанова Кабінету Міністрів України, яка спрощує процедуру отримання технічних засобів реабілітації людьми з інвалідністю.

Особам з інвалідністю розширено можливості для подачі документів для отримання технічних та інших засобів реабілітації.

Вони матимуть право подати зазначені документи через:

- центри надання адміністративних послуг;
- структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад;

- електронний кабінет особи з інвалідністю (після його впровадження в промислову експлуатацію).

Крім того, також з 1 червня особи з інвалідністю отримують додаткові гарантії:

- спрощено процедуру укладання договорів на виготовлення та поставку технічних та інших засобів реабілітації, що дозволить зменшити час, необхідний для забезпечення зазначеними виробами;

- запроваджена безстрокова дія направлень на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації для осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших осіб з ампутаційними куксами, вродженими вадами типу ампутаційних кукс або вкорочення кінцівок та інших захворювань;

- доповнено перелік технічних та інших засобів реабілітації, якими забезпечуються особи з інвалідністю, діти з інвалідністю, зокрема такими: світловий сигналізатор або вібросигналізатор «Нічна няня», пристрій для визначення рівня рідини, триколісні велосипеди для дорослих, повзуни;

- розширено перелік засобів, за які буде виплачуватись особам з інвалідністю компенсація за самостійно придбанні вироби, зокрема, додано багатофункціональний плеєр, ортезні вироби із текстильних матеріалів, акумулятори до крісел колісних з електроприводом, наконечники для палиць тактильних;

- запроваджено технічне обслуговування технічних та інших засобів реабілітації шляхом укладання відповідних договорів між особами з інвалідністю та підприємствами.

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Ще більше нових державних послуг у сфері будівництва тепер можна отримати через портал Дія. Вони стосуються як приватних і багатоквартирних житлових будинків, так і будівель промислової забудови. Відтак, у режимі онлайн відтепер можна отримати будівельний паспорт забудови земельної ділянки, зареєструвати декларацію про готовність до експлуатації об'єкта, що належить до об'єктів з незначними наслідками СС1, отримати дозвіл на виконання будівельних робіт та сертифікат про прийняття в експлуатацію об'єктів для класу наслідків СС2, СС3 в електронній формі, а також подати заяви щодо скасування документів про початок підготовчих та будівельних робіт...

В особистому кабінеті на порталі Дія можна відслідковувати статус заяви. Сповіщення про видачу документів або ж відмову в їх отриманні буде надіслано на електронну адресу замовника, а також з'явиться в електронному особистому кабінеті та Реєстрі будівельної діяльності. (...)

Експертний погляд

([Радіо Свобода](#))

Президент України Володимир Зеленський ініціює збільшення чисельності ЗСУ на 11 тисяч військовослужбовців. Нині вона законодавчо закріплена на рівні 250 тисяч.

Військовий експерт Олег Жданов:

Я так розумію, що Офіс президента Зеленського трохи хвилюється і намагається «порішати» питання з територіальною обороною, бо явно наших 250 тисяч Збройних сил недостатньо, якщо буде повномасштабна війна з Росією. Якщо це буде, то ми не зможемо втримати оборону. А за рахунок територіальної оборони ми можемо зробити швейцарський варіант – втягнути їх у позиційну партизанську війну. І вони просто не витримають економічно.

Якби ЗСУ суттєво модернізували, радикально оновили озброєння, техніку, то навіть за меншої чисельності війська його ефективність, порівняно з нинішнім станом, значно зросла б. Приклад – армія Ізраїлю, яка дуже успішно воює не кількістю, а якістю. Йдеться про рівень бійців та сучасне озброєння. А стосовно ЗСУ поки що «маємо те, що маємо».

Усупереч «переможним реляціям влади» (як попередньої, так і нинішньої) про збільшення витрат держави на армію, вдається насправді тільки триматися на плаву.

Влада маніпулює (щодо витрат на армію – ред.). У тому сенсі, що є понад 5 відсотків на оборону. А насправді Збройні сили України максимум отримували в ці останні роки – 2,7 відсотка. Цих 2,7 відсотка вистачає нагодувати, одягнути і утримувати Збройні сили. На жаль, головний критерій наявного бюджету – головне, щоб українська армія з голоду не померла. А ще вистачає частково ремонтувати техніку в поточному ремонті, витратити боєприпаси і щось закуповувати з техніки нового, але у малих об'ємах. Ось на що цього вистачає. І відсутня військова політика в середині держави, розумієте? На сьогодні офіційно немає навіть воєнної доктрини. Стару скасували, нову не написали (у березні цього року президент Володимир Зеленський затвердив Стратегію воєнної безпеки України – ред.). Чітко не сформульовано – ми займаємося обороною держави чи ведемо наступальну політику? І взагалі сказати, мала чи велика чисельність ЗСУ? Може, якби наші 210 тисяч вояків були озброєні такою технікою, як Армія оборони Ізраїлю, то, може, і Росія тремтіла б перед нами, розумієте?

Генерал запасу, колишній заступник начальника Генштабу Збройних сил України Ігор Романенко:

За найбільш оптимістичними оцінками, лише до 20 відсотків наявного озброєння української армії є сучасним. А у противника – російської армії – в різних родах військ частка сучасного озброєння сягає 75 відсотків. Путін, як його не оцінювати політично, у військовому плані дбав про забезпечення сучасним озброєнням. А Україна з її ресурсом розвиває навчені мобільні Збройні сили. Однак з урахуванням нестачі сучасного озброєння треба покривати цей недолік збільшенням чисельності війська. Що і відбувається. Бо і верховний головнокомандувач Зеленський, і командувач ЗСУ Хомчак керуються цими об'єктивними законами (втримання військового паритету – ред.).

[\(Радіо Свобода\)](#)

Канцлерка Німеччини Ангела Меркель:

Ми будемо обговорювати зі США «Північний потік-2» знову, я це вітаю, тому що критично ставлюсь до екстериторіальних санкцій, незалежно від того, де вони застосовуються. Я вважаю, що це сумнівний інструмент.

І ми маємо дуже чітко визначити, про що ми говоримо: чи ми говоримо про енергетичну залежність від РФ, чи про енергетичні зв'язки, які у нас вже є з Росією, які також існували і під час «холодної війни». Чи ми говоримо про «Північний потік-2» як про інструмент, який зменшує для України платню за газ, який йде її території. Тут ми завжди говоримо, що в Україні повинна залишатися можливість отримувати цю платню. Це різні речі. Я особисто вважаю, що все що було можливим за часів «холодної війни», можливо і сьогодні. Але я також завжди говорю про високий пріоритет України.

Співдиректор програм із зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій Мельник:

Я поділяю занепокоєння експертів, щодо того, що труба, якою транзитом іде російський газ, є серйозним фактором стримування російської агресії. Але не забуваймо, що це лише один із факторів. І говорити про прямий зв'язок між припинення транзиту і початком масштабного вторгнення – це перебільшення.

Як би не намагалися переконати всіх Німеччина і Росія що «Північний потік-2» є суто економічним проєктом – він давно вже вийшов за рамки економіки. Він має навіть не політичні, а геополітичні цілі. Росія завжди розглядала газ як геополітичний важіль.

Енергетичний експерт Сергій Дяченко:

Якщо газогін добудують – то додаткові витрати і падіння ВВП відчусь і українська економіка, і прості українці.

За розрахунками фахівців, для України це означатиме втрату доходів від транзиту (до трьох мільярдів доларів на рік, або 2% ВВП), а також необхідність екстрено перебудувувати українську газотранспортну систему для потреб реверсу.

Генеральний директор підприємства «Оператор ГТС України» Сергій Макогон:

Критично важливо не допустити закінчення будівництва «Північного потоку-2», оскільки це призведе до повної втрати транзиту вже з 2025 року. Для України це 2,5-3 мільярдів доларів щорічного доходу від транзиту.

Таку саму загрозу несуть газогони, які обходять Україну з півдня. Після пуску першої черги газогону «Турецький потік» (проходить по центральній частині Чорного моря – ред.) Україна майже повністю втратила доходи від транзиту газу до Туреччини, Сербії та Греції, уточнює керівник ГТС України.

Директор Центру міжнародних досліджень Володимир Дубовик:

Припинення транзиту зменшує ВВП України приблизно на 3%, і це є проблемою. Але маємо не забувати, що є й інші газогони в обхід України, які несуть таку саму загрозу, але про них чомусь значно менше говорять. Німеччина запевняла, що вона обговорила з Росією свою умову: що транзит через Україну має залишатися. Побачимо, чи зможе Берлін наполягти на цьому, і чи послухають його в Кремлі. При цьому Україні треба готуватися до припинення транзиту.

(...) Будуть вибори до німецького парламенту, фаворитами якого будуть «зелені», які є противниками нових російських газогонів. Це може змінити співвідношення сил на європейській шахівниці.

США намагаються дотягти добудову «Північного потоку-2» до виборів, і в разі перемоги «зелених» Німеччина може зупинити добудову газогону. Якщо це станеться не під тиском США, а з волі нових господарів Берліна, то взаємини двох великих гравців не постраждають, і при цьому газогін залишиться недобудованим.

«Зелені», прийшовши до влади в Німеччині, змінять свою позицію через вплив інших партнерів у майбутній коаліції та тиск німецького бізнесу.

Газогін зрештою добудують, але завершення робіт та запуск відтермінуються у часі.

США хотіли б тягнути час і підтримувати Україну, оскільки побудова газогону стане геополітичною перемогою Росії. Але при цьому вони не хочуть дратувати європейських союзників, що дуже важливо для відновлення трансатлантичної єдності та взаємної довіри. У США шукали прийнятний варіант для всіх сторін, але не знайшли.

(...) Німеччина та Франція наразі зацікавлені у газовій співпраці з Росією, і, враховуючи їхній вплив, ця позиція може переважити. Але в підсумку це призводить до зростання російського впливу на них.

Країнам Європи треба подумати над тим, що вони дедалі більше прив'язуються до Росії, й починати шукати альтернативу. Деякі її шукають, зокрема, враховуючи пропозиції скрапленого газу зі США. Однак про це треба міркувати країнам Євросоюзу. Поки що, як ми бачимо, німецька еліта виступає за російський газолін.

Наразі Росія залежить від транзитних потужностей України. Але і Україна, своєю чергою, залежить від доходів з транзиту російського газу. Відтак у перспективі припинення транзиту через Україну може навіть принести їй користь. Це дасть змогу Україні зіскочити з «газової голки» в частині російського транзиту. Я схильний погодитися з частиною експертів, що в перспективі це буде позитивом для України.

Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

Російський газогін до Німеччини в обхід України є таким собі «клином» у євроатлантичну солідарність. Послаблюючи внутрішню єдність Заходу, він ставить під загрозу і підтримку ним України, яка протистоїть гібридній російській агресії. Зараз – це просто укладання грошей «Газпрому» на дно Балтики. Чому ж Росія це продовжує? Її головна мета – не скільки побудувати, скільки показати «кузькіну матю» американцям та всім іншим.

Продовжуючи цей проєкт, Росія підтримує створений нею розкол у трансатлантичній солідарності між Америкою та Європою, а саме між США та Німеччиною.

Можна припустити, що саме підтримання цього розколу нині стало завданням номер один для президента Росії Володимира Путіна.

Варіант угоди щодо «Північного потоку-2» заради збереження американсько-німецьких відносин буде хибним кроком з боку адміністрації США та посилить вплив Росії на Європу.

Білий дім від цього програє. Бо наслідком будуть не лише перемога президента Росії Володимира Путіна, а й потужна критика від республіканців та від експрезидента США Дональда Трампа. На Потوماку тим часом синхронно, в чотири руки запрацювало російське і німецьке лоббі. Але це ще не означає, що воно матиме успіх

Директор Інституту зовнішньої політики Григорій Перепелиця:

Україні варто готуватися до песимістичного сценарію. Припускаю, що президент США Джозеф Байден здасть боротьбу проти «Північного потоку-

2»: за його першими рішеннями видно, що він в душі неоліберальної ідеології Демократичної партії США буде шукати компроміси. І основним інструментом зовнішньої політики буде дипломатія та пошук компромісів, а не жорсткі дії та санкції.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Вже майже півтора року світ живе з ковідом. Чи вдасться лікарям приборкати пандемію? Якщо так, то коли?

Лікар-інфекціоніст Євген Дубровський:

Після того, як людина перехворіла на коронавірус, у неї формується комплексний імунітет – клітинний і гуморальний (тобто антитіла). Саме клітинний імунітет є основним і найважливішим у подоланні ковіду, переконує

Тиждень тому завершився 4-й (і це не останній) етап дослідження, яке тривало рік. Більшість експертів стверджують, що клітинний імунітет набагато довше зберігається, і навіть відсутність антитіл ще не говорить про те, що людина знову захворіє. На практиці ми це постійно бачимо. Люди вже без антитіл, але все одно не хворіють повторно.

Імунна система людини може прекрасно впоратися з коронавірусом. Ані нові штами, ані контакт із хворими не можуть знищити цей захист. Пацієнт може вдруге заразитися ковідом, але ці випадки поодинокі, і все залежить від особливостей імунітету конкретної людини.

(...) У дослідженні брали участь 42 пацієнти, які мали позитивний тест на ковід. Усі пацієнти різного віку і з різним ступенем перебігу захворювання. Вони здавали кров на антитіла впродовж цілого року. Протягом 8 місяців у 80% людей антитіла не зникали, але у кожного п'ятого вони впали нижче мінімальної позначки.

Проте результати аналізів майже через рік приємно здивували лікарів. Експеримент засвідчив, що у крові пацієнтів антитіла збереглися. Ба більше, у тих 20%, в яких вони впали, згодом рівень антитіл зріс.

Таким чином, 92,8% пацієнтів мають антитіла навіть через 1 рік після перенесеного захворювання.

Співавтор дослідження імунолог Борис Донської:

42 людей, які брали участь в експерименті, цілком достатньо, щоб зробити чіткі висновки.

Ці люди перевірялися 5 разів протягом року. Цього досить, щоб стверджувати, що антитіла у переважної більшості зберігаються. Дані демонструють, що імунна відповідь формується, і вона стійка.

Стійкий клітинний імунітет і високий рівень антитіл, втім, не виключають процес вакцинації. Якраз навпаки, буде помилковим і негуманним стверджувати про те, що слід уникати щеплення і чекати, поки сформується колективний імунітет.

Пацієнти, які не бажають щепитися, повинні розуміти, що ті 70-80% людей, що отримують імунітет, сформують його за їхній рахунок. Такі

пацієнти не будуть же весь цей час сидіти в бліндажі. Який буде перебіг захворювання у їхньому випадку – ніхто не скаже.

Крім того, якщо одна людина перенесе ковід легко, то для її родичів і близьких він може виявитися фатальним. Виходить, що ми маємо пожертвувати якоюсь кількістю життів, щоб створити цей природний імунітет – нам не треба цих жертв!

(...) Влітку українці матимуть «ковідну передишку». І якщо за цей час 1,5 чи 2 мільйони громадян встигнуть зробити щеплення, то восени варто очікувати істотного полегшення ситуації.

«Буде менше хворих і менше летальних випадків. А якщо ми при цьому ще й провакцинуємо тих, хто схильний до важкого перебігу, то будемо мати лагідну хвилю. Осінній підйом буде невеликим, можливо, останнім. Це відбудеться за умови, якщо вірус не «запропонує» нового штаму, який буде уникати імунності. В такому випадку може знову розпочатися гра з нульовою ставкою. Проте, на мою думку, це мало ймовірно

Лікар-педіатр і телеведучий Євген Комаровський:

Навіть якщо матимемо переважну більшість імунізованих українців, то коронавірус все одно не відступить.

Наразі сподівання на те, що колективний імунітет виробиться природнім шляхом, не справились. Він можливий лише у випадку, якщо буде поєднання захворювання з активною вакцинацією – не менше від 70% населення.

Ми бачимо що там, де багато людей захворіло (більше половини), йде друга хвиля, тому що вірус мутує, і антитіл недостатньо.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Уряд схвалив концепцію державної програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року.

Мовний омбудсман Тарас Кремень:

Нарешті з'явилась хоча б концепція розвитку мови. Закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної» не може бути імплементований вибірково. Все має відбуватися за планом, який викладений в основному тексті цього документа. Була б програма рік тому, сьогодні б ми мали безкоштовні мовні курси.

Це дає нові можливості для інших сфер, обов'язок яких застосовувати українську мову. Це стосується закладів культури, бібліотек, видавничої справи, книгарень, які повинні мати на своїх розкладках не менше ніж 50% україномовної продукції. Це також екскурсійна діяльність, туризм. Я підтримав цю концепцію. Давно мала бути програма, сподіваюсь, що до нового року вона буде.

Мовознавець Лариса Масенко:

За роки незалежності було ухвалено кілька подібних програм. Найперша була затверджена ще у 1991 році (йшлося про розвиток

української мови та інших національних мов), вона була розрахована до 2000 року.

У 1997 році були ухвалені комплексні заходи щодо всебічного розвитку і функціонування української мови. Ще одна програма була розроблена на період з 2004 по 2010 роки. Жоден із цих документів не був виконаний. Сподіваюсь, що ця концепція, і в подальшому програма, не лишиться на папері.

(...) Безперечно, вона актуальна. Пропонуються цілком слушні пропозиції, зокрема, такі, як запровадження курсів з вивчення української мови. Безперечно, йдеться переважно про російськомовні регіони, які за 30 років так і не змогли вивчити державну мову. Добре, що запущена популяризація української мови за кордоном, зокрема, створення системи викладання української мови як іноземної.

(...) Дещо вже зроблено. Закон про вживання української мови у сфері обслуговування, він сприяє поширенню української мови. У магазинах я бачу, що продавці користуються українською. Програма буде виконуватися, тому що у нас утворилось сильне громадянське суспільство, яке відстежує і контролює виконання подібних речей.

Видавець Віталій Капранов:

Бачимо нові обіцянки влади. Вже два роки у нас новий президент. Якщо подивитися, що було обіцяно, і що зроблено, то виконано, м'яко кажучи, мало. З одного боку, добре, що вони обіцяють щось робити в мовній і культурній сфері, а з іншого – з того, що вони обіцяли раніше, нічого не виконано!

Наш багаторічний тиск на органи влади, щоб вони почали звертати увагу на захист мови і культури, отримав результат, влада нас вшанувала і намагається відповідати нам новими обіцянками!

(...) Будь-який документ передбачає подальші кроки, які називаються бюджетне фінансування. За кожним рядком стоїть певне міністерство, організація, які будуть це виконувати. Все це давно треба було зробити, тим більше, що це не потребує аж таких коштів. Наскільки я знаю, то безкоштовні курси української мови раніше вже існували, і вони добре працювали на громадських засадах, багато хто вивчив там українську мову.

Письменниця Оксана Забужко:

Культура нині потребує підтримки не лише в Україні, але й в цілому світі. Візьмемо, наприклад, книговидання. Пандемічна ситуація на корню обвалила книжковий ринок в усьому світі, а в Україні і поготів. Усі без винятку уряди «книжковопритомних» країн мали передбачену конкретну програму, яку ухвалили, до речі, ще торік. Ця програма передбачала підтримку національного книговидання на дуже солідні суми.

Держава завжди слугує дахом, парасолькою і захищає свою культуру. Україна як ніколи потребує цієї підтримки, оскільки її буквально зжирає пропагандистський ринок російської книги. Один зі знаних московських лібералів якось відповів на питання, чому він публічно не підтримує Україну.

Відповідь була дуже пряма і чесна: «Ми не можемо дозволити собі втратити 40-мільйонний ринок!» Тобто російська книга буде лізти і далі сюди. Російських книжок ввозиться більше, ніж видається в Україні.

Держава терміново має розробити конкретні закони, які захищали б україномовну книгу, надати пільги, забезпечити там, де треба, дотації. Це вже давно мало б бути зроблено.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Міністр іноземних справ України Дмитро Кулеба повідомив, що українська армія потребує американських антиснайперських комплексів. Чого ще потребує українська армія?

Керівник громадської організації «Український мілітарний центр»

Тарас Чмут:

В першу чергу – це сучасний багатоцільовий винищувач. Це та точка, в яку ми повинні зараз максимально вкладати кошти, щоб отримати якісний результат через 3-4-5 років. Якщо ми можемо зараз максимально «пушити» від США отримання нехай і вживаних, винищувачів, при цьому не принципово: це буде F-15, F-16 або F-18. Для нас будь-яке з рішень буде правильним.

Друге місце за пріоритетністю – військовий зв'язок на ультракоротких хвилях. Його забезпечують радіостанції Harris. Щоб повністю переозброїти армію нової зв'язком, необхідно десь 70-80 тисяч радіостанцій УКХ-діапазону.

Було б непогано прискорити процес отримання бойових патрульних катерів Mark 6; ВМС України потрібні американські багатоцільові великі патрульні катери «Циклон», які США недавно вивели зі складу свого флоту; берегові радіолокаційні системи освітлення і розвідки надводної обстановки та формування єдиної системи в Азово-Чорноморському регіоні для точного цілевказівки або під українські, або під західні протикорабельні ракетні комплекси; отримати допомогу в модернізації наявних кораблів.

А ще Україна потребує підводних дронів. Це морські підводні системи, дрони для виявлення інтенсифікації підводних об'єктів, боротьби з морськими мінами.

Армія ще потребує тисяч американських військових позашляховиків «Хамві»: на перших порах держава не продумала, як оптимально забезпечити їхнє сервісне обслуговування, – але у «Хамві» є потенціал щодо використання в Україні.

(...) Я вважаю, що це (ЗРК «Patriot», – ред.) повна стратегічна помилка і провал України, якщо ми акумулюємо можливі ресурси США саме в цій системі. Ми не отримуємо тих можливостей, щоб протистояти російській ракетній загрозі, але ми втратимо всі можливі засоби, які США можуть виділити для України на ці системи, які не досконалі, які скоріше негативно проявили себе в Саудівській Аравії проти різних ракет і засобів ураження. І при цьому ми точно не потягнемо економічно покриття «Петріот» всіх

стратегічних напрямків, міст, промислових об'єктів, які у нас є. Якщо Україна зробить ставку на цю систему ЗРК, то не вистачить грошей ні на модернізацію винищувальної авіації, ні на розвиток українських зенітно-ракетних комплексів. Але ж вони будуть точно дешевше, і не факт, що набагато гірше.

([Радіо Свобода](#))

На тлі найбільш масштабної з 2014 року ескалації між бойовиками палестинського угруповання «Хамас» і Ізраїлем, свою високу ефективність вчергове продемонструвала протиракетна система «Залізний купол». За заявами представників Армії оборони Ізраїлю, система ПРО змогла нейтралізувати 90 відсотків ракет, випущених із території Смуги Газа.

Голова правління «Українського мілітарного центру» Тарас Чмут:

Російська зброя, ті ж самі «Іскандери», вони мають активні станції постановки перешкод, вони мають надзвичайно великі швидкості, вони мають системи відстрілу перешкод і траєкторію польоту, яка може змінюватись хаотично. Якщо говорити про крилаті ракети, то це інший профіль польоту: вони летять на невеликій висоті, можуть летіти на дозвуковій або надзвуковій швидкості, їх складно виявити, бо вони можуть бути з використанням елементів малої помітності. А ось можливості України з протидії російським ракетах досить обмежені. Не маючи повноцінної системи ПРО, в спадок від Радянського Союзу збройні сили отримали частину зенітно-ракетних комплексів, які можуть вражати подібні цілі. Ключовими тут є ЗРК середньої дальності «Бук-М1», а також кілька модифікацій системи С-300.

Заступник директора Центру дослідження армії, конверсії та розброєння Михайло Самусь:

Теоретично, зенітно-ракетні комплекси і системи протиповітряної оборони, які стоять на озброєнні ЗСУ, вони мають можливості збивати балістичні цілі та крилаті ракети, але треба враховувати, що це системи часів Холодної війни. Тобто, вони виготовлені в Радянському Союзі і, звісно, вони заточені на ті цілі, які існували в той час – 50 років тому. Зараз, звісно, техніка йде вперед і я не впевнений, що ті системи, які у нас є, можуть ефективно відбити масовану ракетну атаку з боку Росії.

Директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергій Згурець:

Ракета, яка споряджена твердим паливом, має певний час зберігання в такому стані. Я думаю, що час використання і зберігання цих ракет уже за певними показниками вийшов за ті межі, які були визначені при створенні цих ракет. Ці часові рамки продовжувалися щодо тих чи інших зразків ракетного озброєння, але в будь-якому варіанті критерієм істини є практика.

([Радіо Свобода](#))

Зараз одразу два українських підприємства заявляють, що готові запропонувати військовим власні проекти зенітно-ракетних комплексів. Це держпідприємство «Державне Київське конструкторське бюро «Луч», відоме за такими розробками, як ПТРК «Стугна» та протикорабельний комплекс «Нептун», а також – КБ «Південне». За заявами розробників із Дніпра, дальність роботи їх системи «Кільчень» – понад 200 кілометрів.

Директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергій Згурець:

Є ініціатива з низів, зокрема, наших КБ, які говорять – ми можемо це зробити. І є жорстка позиція Міністерства оборони – добре, ми можемо це робити, але дірки ми можемо поки що закрити закупівлею закордонних зразків і зараз ми якраз перебуваємо на етапі такого хиткого балансу між цими двома правдами. Є правда військових – завтра, щоб воно працювало. І правда промисловців – робити своє, тому що чуже буде завжди дорожче.

У таких умовах в Україні все частіше звучать пропозиції щодо закупівлі іноземного озброєння. Так, головнокомандувач ЗСУ Руслан Хомчак у грудні 2020 року заявив – рішенням міг би стати протиракетний комплекс Patriot. Про розміщення американського ЗРК на території України вже навесні цього року сказав і керівник Офісу президента Андрій Єрмак.

Заступник директора Центру дослідження армії, конверсії та роззброєння Михайло Самусь:

Це (ЗРК «Patriot», – ред.) не новий комплекс. Тобто, він розроблявся ще в 70-і роки, але остання модифікація комплексу Patriot, яка зараз стоїть на озброєнні в Сполучених Штатах, вона не має нічого спільного з тією системою, яка була в 70-х роках. Постійно удосконалювались системи наведення, системи управління, власне ракети. Це комплекс, який може знищувати фактично всі типи існуючих цілей: і традиційні літаки, і балістичні ракети, і крилаті ракети.

Присутність в арсеналі України таких комплексів, може внести серйозні корективи в агресивні плани Росії, про які знову заговорили після весняної ескалації.

Якщо в Україні будуть системи Patriot або інші сучасні системи протиракетної оборони, які зможуть виключити з широкомасштабної операції ракети Росії, тобто, ракетний удар РФ не зможе досягти ефекту, – це значить, що не буде проведена повітряна операція. А якщо не буде проведена повітряна операція, то не буде проведена і сухопутна операція. Це очевидно, тому що Росія не зможе піти просто в лобову атаку на українські збройні сили сухопутними військами. Вони просто будуть знищені.

([Радіо Свобода](#))

Президент України Володимир Зеленський підписав закон, який дозволить Україні заборонити імпорту електрики з Росії та Білорусі, а також

спростить імпорт і експорт електроенергії між Україною та країнами ЄС (системи будуть більш інтегровані).

Засновниця «Фонду сталого розвитку» Наталія Кацер-Бучковська:

Україна раніше ніколи не імпортувала електроенергію з сусідніх держав. Навпаки, до 2019 року вона за фактом завжди експортувала. Подавала електроенергію, була конкурентною на ринках, і держава на цьому заробляла. Чому склалася така ситуація, що держава почала імпортувати з Росії? У 2019 депутат 9-го скликання Верховної Ради Герус подав правку до закону, яка дозволила даний імпорт. З того часу почалися політичні баталії: наскільки це доцільно. Я вважаю, що це недоцільно. В Україні досить генерації для власних потреб, а при правильному регулюванні та правильному управлінні системами їх досить, щоб експортувати за кордон.

Україна підписала Угоду про асоціацію, імплементувала директиви ЄС, третій енергопакет і інші зобов'язувальні акти, може приєднатися до європейської енергетичної системи. І це дуже вигідно для нас. Ми разом з Молдовою тепер виконуємо необхідні умови. Що ми від цього отримуємо? По-перше, будемо почуватися більш комфортно і безпечно. Крім того, ЄС готовий інвестувати великі суми в модернізацію наших мереж, які застаріли. Для нас це інвестиції, створення робочих місць і енергобезпека.

Островець – атомна станція в Білорусі, яка побудована Росією і розташована в 30 км від литовського Вільнюса. Вона була побудована з повним недотриманням усіх правил безпеки. І на цій станції вже було кілька інцидентів, щоб тримати Литву в стані стресу. (...) Островець визнаний загрозою енергетичній безпеці Європи на документальному рівні. Навіщо таку електроенергію купувати? Дайте свою розвивати. Давайте вступати в Європейську енергетичну систему – адже вже є закон і підписані всі документи.

Експерт з енергетики Віктор Буток:

Потенційних генеруючих потужностей електроенергії у нас в країні більше, ніж достатньо, щоб закрити повністю все споживання. Але існують певні вимоги до режиму перемикання. Виведення атомного блоку займає тижні, виведення теплового генератора займає кілька годин. Тому ми повинні підлаштовуватися не просто під потенційну можливість потужностей, а ми повинні ще брати до уваги добові та сезонні зміни графіка навантаження.

У нас була така ситуація, коли один за одним виходили (з експлуатації – ред.) теплові блоки, які забезпечували цю маневреність. З якою метою це було зроблено? Шантажу? Він не вдався. Тому що знайшли резерв в імпорті.

У нас дійсно немає необхідності в імпорті. Ми можемо обходитися своїм. Проблема в тому, що ми дуже мало маємо інструментарію управління гнучкістю на ринку. Ми завжди намагаємося керувати зміною навантаження тільки на боці генерації. Весь світ вже давно відпрацював цілий інструментарій управління, в тому числі і на боці споживання. Коли виникають різкі зміни в споживанні, можливо управляти і генератором на

боці навантаження. І тоді немає необхідності вдаватися до таких великих резервних потужностей для управління змінами навантаження.

Ми можемо купувати електроенергію в Росії або в Білорусі, але що ми тоді створюємо в нашій країні? Проблему. Наша генерація залишається незатребуваною. Вона може виходити з експлуатації, не проходити ремонт або відновлення, але ми повинні розуміти, що буде через рік, коли цієї генеруючої і маневреної потужності у нас в країні не буде, тому що ми просто знищили все – тоді почнеться справжній енергетичний тиск. Крім газу, ми ще будемо залежати і від неї. Тому що ми створили ситуацію, коли навмисне знищили свою маневрену генерацію.

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

За словами міністра фінансів Сергія Марченка, у 2021 році очікується, що 5 тис. сімей скористаються Державною програмою «Доступна іпотека 7%». Станом на 5 травня за державною програмою «Доступна іпотека» видано 173 кредити на загальну суму 139 мільйонів гривень.

Аналітик незалежного аналітичного центру CEDOS Павло Федорів:

Україна субсидує не тих і не так. Програма іпотечного кредитування є дорогою, неефективною і соціально несправедливою. Дорога, бо приватна власність на житло є найдорожчою формою власності, оскільки передбачає витрати на її утримання та податки. Неефективна, бо її дуже важко масштабувати, вона є економічно неефективною. Завжди у всі часи і у всіх країнах будуть люди, які не здатні себе забезпечити житлом. Забезпечувати їх житлом у приватну власність не може собі дозволити жодна країна, і Україна не виняток. Соціально несправедлива, тому що замість того щоб надавати дах над головою для тих, кому взагалі нема де жити – держава субсидує приватну власність для дуже вузької категорії людей.

Міжнародний досвід демонструє, що доступна іпотека не означає доступне житло. Чим легше взяти кредит, тим більше домогосподарств можуть його взяти, піти на ринок і купувати житло. Чим більше грошей «ганяється» за нерухомістю – тим вищі ціни на неї. Тобто чим нижчі ставки – тим потенційно вищі ціни на нерухомість. Тож житло не стає доступнішим.

Поруч з метою допомогти українцям придбати власне житло були такі завдання як стимулювати ринок нерухомості. Станом на кінець травня підписано 305 кредитних договорів на суму 254 млн грн. Розподіл кредитів такий: на первинний ринок близько 22%, а на вторинний майже 80%. Тому стимулювати будівництво нової нерухомості це ніяк не може.

(...) Програма «Доступна іпотека 7%» не є інноваційною, адже програма здешевлення іпотеки існувала з 2012 року і компенсувала до 3%. «Сьогодні нам подають іпотеку під 7% ніби як інноваційну програму, але насправді це просто гірша програма від тієї, що пропонувала

Держмолодьжитло, тому що вона спрямована не на вразливі категорії населення, а на широкий загал.

(...) Треба перетворити державні житлові програми у передачу житла у користування. Дозволити людям використовувати існуюче житло під заставу дуже небезпечно. Цілком можлива ситуація коли кілька родин опиняться без даху над головою. Попит і потреба в житлі в Україні не узгоджені між собою і не аналізуються належним чином. Все більше домогосподарств потребують субсидій на оплату комуналки, але вони є власниками житла, а по факту не можуть собі його дозволити. Є необхідність глобальної реформи державної житлової політики. Ця програма має бути скасована, тому що замість таких легких рішень і бажання швидких перемог, конференцій, де щасливі українці тиснуть руки і отримують ключі від свого майбутнього житла, нам необхідна комплексна реформа державної житлової політики. В українських містах сьогодні відсутній фонд житла соціального призначення. В Києві це всього 200 квартир, а в деяких регіонах він взагалі відсутній.

Президент Українського товариства фінансових аналітиків Юрій Прозоров:

«Доступна іпотека 7%» – це ефективно сконструйований банківський інструмент і значно кращий від тих, які були раніше. Проте 7 % все ж не кінцева реальна ставка і визнає, що це все одно забагато.

З точки зору банкірів, 7% які сплачує позичальник – це не зовсім правда, бо ще є страхування, оцінка, переплати за дострокову виплату кредиту, плата за видачу кредиту, переведення з картки на картку. Виходить близько 9% якщо брати виплати протягом приблизно 20 років. 7% або 9% є дуже багато. Позичальник може переплатити в 3 рази протягом 20 років. Але ми не бачимо перспективи для того, щоб ставка знизилася найближчі 3 роки. Поки Національний банк не опустить інфляцію – іпотеку навіть під 5% очікувати не варто. Якщо хтось запропонує нижчі ставки – це буде популізмом і рішенням за рахунок платників податків в обхід ринкового підходу.

(...) Те що програма доступна широкому загалу – це її перевага, бо вона створена не лише для лікарів або вчителів, а для всіх громадян. Програма Держмолодьжитла була в певній мірі ейджиською, бо значно обмежувала вік позичальників. Це несвропейський підхід.

(...) Можливе ухвалення спеціальної програми для цієї категорії населення, яка не може брати і сплачувати іпотеку. Наприклад, держслужбовців, лікарів, вчителів тощо. Він поділився, що відповідна робота ведеться у Верховній Раді і найближчим часом такі можливості з'являться. «Це буде фінансовий лізинг під 5%. За відповідний законопроект вже проголосували в першому читанні. Я думаю, він дуже швидко пройде слухання в комітетах. Відбудеться злиття державної іпотечної установи з Укрфінжитлом і буде створено дві програми: іпотека під 7% і фінансовий лізинг під 5% на місяць. Це буде більшою альтернативою, бо не буде потрібний первинний внесок.

Директорка департаменту роздрібного бізнесу Ощадбанку Валерія Малахова:

Програма викликала інтерес у населення і багато людей вже проконсультувалися з приводу доступної іпотеки. Головна умова для отримання іпотеки під 7% – відсутність власного житла. З початку старту програми до її банку подали заявки 155 клієнтів і було видано 36 кредитів. Часто такі кредити переформатовувалися у звичайні банківські кредити до 12 років.

Ця програма не є ідеальною, але вона стала стимулювати попит на іпотечні кредити. Раніше, коли ставка перевищила 15%, інтерес зупинився, бо це є певним моральним порогом для наших громадян. Як тільки ставка почала зменшуватися – інтерес відновився. 7% – це хороша ставка і навіть ставок 10% не було в історії України. Якщо дивитись на строк – зазвичай беруть на максимальний строк, але в середньому гасять іпотеку за 7 років. Ми маємо популяризувати серед населення такі програми, розвивати їх, вносити зміни.

Директор консалтингового агентства City Development Solutions Роман Герасимчук:

Говорити про помітний вплив не можна. У 2020 році було нотаріально підписано 300 тис договорів купівлі-продажу нерухомості по всій Україні. Навіть якщо всі 5 тис договорів, про які говорив Міністр фінансів, будуть підписані – це 1,6% від усієї кількості угод. На первинному ринку всього 40% житла купується з залученням фінансових інструментів. Це банківські кредити або, скажімо, розтермінування від забудовника. Такого житла, яке відповідає умовам доступної іпотеки, насправді на вторинному ринку немало. Обирати є з чого. Просто у нас є завищені очікування покупця, який хоче квартиру біля метро, недалеко від парку. Звісно, знайти такі пропозиції важче. (...) Півтора роки, внаслідок пандемії, вторинний ринок знаходиться в стагнації. А первинний ринок дуже стимульований і без іпотеки. Тому очікувати, що 1,6% тих угод за програмою щось змінить на ринку нерухомості не варто.

Якщо людина в будь-якому разі має платити 12 тис грн за оренду однокімнатної квартири в Києві, то їй байдуже – платити за оренду чи по іпотеці і мати власне житло. Оренда однозначно не може змагатися з іпотекою в плані безпеки і впевненості у завтрашньому дні. За цією програмою, після першого внеску, який зробити людина здатна, платіж зрівнявся з орендною платою. Якщо ж іпотека на 15% дорожча за орендну плату – вона перестає працювати.

Для мене, як учасника ринку, дуже дивно, що гроші виділяються з іншої цільової програми по підтримці бізнесу. Це 300 млн грн які не отримують бізнеси України. А бізнес треба стимулювати для покращення стану економіки. Я вважаю, що коли програма себе відпрацює – вона або трансформується, або закрийється.

([Український кризовий медіа-центр](#))

Відбулася презентація зеленої книги конституційного врегулювання в частині організації державної влади, розроблена Центром політико-правових реформ.

Членкиня правління Центру політико-правових реформ Юлія Кириченко:

Всі роки роботи в Україні бачимо, що Конституція України не є дієвою, бо політична влада часто її порушує, що в решті решт призводить до революційних подій. А ми як суспільство часто невчасно реагуємо на порушення Конституції. За даними опитувань, до 50% громадян не читали жодної статті Конституції України. Політики цим користуються. Одна з причин такого стану речей – відсутність забезпечення відповідної просвіти на рівні навчальних закладів.

Експерт ЦШПР з питань конституціоналізму Олександр Марусяк:

Зміни до конституції не робляться за один день, це дуже довгий процес, оскільки і наслідки таких змін будуть довгостроковими.

([Центр Разумкова](#))

20 травня відбулася прес-конференція Президента України Володимира Зеленського.

Директор економічних і соціальних програм Василь Юрчишин:

Були сподівання, що глава держави через два роки свого президентства нарешті коректно і конкретно (а не у форматі гасел) висловиться стосовно того, яку ж країну намагається побудувати нинішня влада. Однак сподівання вкотре виявилися марними, непереконливість аргументації посилювала сумніви у раціональності президентських позицій, а вибірковість питань ще й сприяла переорієнтації окремих «незручних» позицій до антиолігархічної риторики або відсилань до попередньої владної команди.

По-перше, ми не почули, як в умовах розгортання пандемії, широких карантинних обмежень, втрати бізнесів, заробітних плат, доходів домогосподарств можна було допустити використання половини антикоронавірусного фонду на дороги.

По-друге, ми не почули жодного слова про нинішнє продовження депресивних тенденцій і застоїв в економіці. При тому, що звільнення міністра економіки і міністра інфраструктури, здавалося б, надавало можливості послатись на «слабкість» попередників і вкотре пофантазувати на тему активного залучення (вже найближчим часом) інвестицій.

По-третє, ми не почули, чи можна очікувати хоч якихось змін у промисловості (хоча наявність недобудованого літака напрошувала), яка демонструє незламну тенденцію до продовження падіння (за I кв. на 2%), а перейменоване відповідне міністерство, нібито для посилення його «стратегічності», донині так і не спромоглося сформулювати і представити власні стратегічні чи планові орієнтири діяльності.

По-четверте, безсумнівно, чи не найбільшим викликом не лише для соціально-економічного середовища, а й для суспільства загалом, у нинішньому році виявиться земельна реформа, яка нібито є одним з найвагоміших досягнень нинішньої владної команди. Але й донині фактично не функціонує профільне міністерство, а невідпрацьовані механізми непідготовленої аграрної реформи означають зростаючі ризики для продовольчої безпеки і легко зможуть «зірватися» у широкі соціальні заворушення, особливо у сільській місцевості. Однак про такі ризики навіть не згадалося.

По-п'яте, не почули ми жодного слова про підтримку і сприяння бізнесу та «улюблену» програму кредитування «5-7-9». Натомість поточне виконання є радше свідченням її безрезультативності. Так, загальний обсяг нових кредитів для підприємництва у I кв. 2021 р. склав близько 3 млрд грн — приблизно такий був у квітні-травні 2020 р. (розпалі кризи). А ставки, наприклад, для суб'єктів мікропідприємництва з річним доходом до 50 тис. євро (які мали б стати головними отримувачами таких кредитів) залишалися на рівні (11–16%) літніх місяців 2020р.

По-шосте, мабуть, краще б ми не чули про те, що українські зарплати наздоганяють польські. У дійсності не лише не наздоганяють, але й дедалі більше відстають. Так, у IV кв. 2019 р. (напередодні кризи) середня зарплата у Польщі складала 5199 злотих (\$1368) в Україні — 11223 грн. (\$462), тобто польські втричі перевищували українські. А вже у I кв. 2021 р. зарплата у Польщі 5682 злотих (\$1536), в Україні 12833 грн (\$459), тобто польське перевищення зросло до 3,3 рази. До цього ще слід додати хронічне збільшення в Україні заборгованості з виплат зарплати (на кінець I кв. 2021 р. — 3,4 млрд грн), боргів по оплаті ЖК-послуг — 80 млрд грн (переважно внаслідок відсутності у багатьох домогосподарств спроможності до вчасної і повної оплати). Спроба ж підмінити реальність добробуту черговим міфом про добробут нічого крім роздратування не викликає.

[\(Центр Разумкова\)](#)

Міністр економіки, торгівлі та сільського господарства Ігор Петрашко та міністр інфраструктури Владислав Криклій подали заяви про відставку за власним бажанням. Подання про відставку Міністра охорони здоров'я Максима Степанова зробив прем'єр-міністр України.

Директор політико-правових програм Віктор Замятін:

Заміна одночасно трьох міністрів уряду Шмигалья надала підтвердження відразу кільком тезам та припущенням.

Зокрема, тепер точно можна констатувати, що прем'єр-міністр Шмигаль має мінімальний вплив на роботу Уряду, який він очолює. Це стосується як кадрового питання, так і змісту роботи Уряду.

Так само Уряд є лише формально підзвітним до Верховної Ради та сформованої в ній парламентській більшості.

Натомість повний вплив на роботу Уряду, перспективи перебування в його складі того чи іншого міністра, змістовне наповнення урядової роботи чинять Президент Зеленський та його найближче оточення.

Критерії як відбору кандидатів на урядові посади, так і звільнення урядовців (міністрів та їх заступників), мотивація кожного такого рішення, очікувані наслідки залишаються відомими виключно вузькому колу осіб на чолі з президентом.

Тим паче, що чинний склад Кабінету Міністрів працює без схваленої Верховною Радою програми своєї діяльності, а відтак — об'єктивних критеріїв оцінки його діяльності просто не існує в природі.

Підтвердженням цього стає те, що міністр охорони здоров'я Степанов був звільнений не за повний провал державної політики протидії поширенню коронавірусної хвороби, у тому числі — не за відсутність забезпечення лікарень киснем та необхідними медикаментами рік тому (тоді Україні дуже знадобилися навички небайдужих волонтерів), не за абсолютну нездатність вчасного і ефективного забезпечення вакцинації громадян, не за неспростовану причетність до якихось схем, зрештою, не за відсутність розуміння того, яким чином надалі розвиватиметься система охорони здоров'я, які для цього потрібні законодавчі та нормативні рішення, на які ресурси потрібно спиратися, які результати очікуються. Ні, Степанов був звільнений за те, що він не спрацював з прем'єр-міністром і почав виявляти самостійність. Принаймні, так це пояснив президент.

Заміни міністрів економіки Петрашка та міністра інфраструктури Крикля відбулася на підставі поданих ними заяв. Які їх переконливо і аргументовано попросив написати президент. Якими були ці аргументи — знову ж таки, невідомо. Під час своєї прем-конференції президент Зеленський не зміг чітко назвати як причини звільнення цих осіб, так і мотивації призначення інших — Ляшка міністром охорони здоров'я, Кубракова — міністром інфраструктури, Любченка — міністром економіки. Сказав лише, що вони залишаться в його команді і що Петрашко опікуватиметься земельною реформою.

Отже, маємо: міністри фактично підзвітні президенту, до чого він згідно Конституції, стосунку не має, і не несуть жодної відповідальності перед суспільством.

Таким чином, Зеленський підтвердив, що саме він виступає відповідальним за успіхи і невдачі Уряду, тоді як Уряд позбавлений мотивації стати нарешті рушієм реформ. Очевидно, діяльність і цього складу Кабміну зводиться до безсистемного вирішення тактичних завдань, в яких буде зацікавлений президент, і знаходження необхідних компромісів між інтересами різних груп та фігур.

(...) Можна також передбачити, що деградація державних інститутів продовжуватиметься й надалі разом з відвертим ігноруванням ключовими гравцями принципу демократичного розподілу влади й повноважень, оскільки це повністю влаштовує чинного президента та його оточення і поки

що виглядає легітимним в очах значної частини суспільства. Це не може не принести проблем як всередині країни, так і у її зовнішній політиці.

[\(Новое время\)](#)

Експерт Центру політико-правових реформ Євген Школьній:

В Україні давно назріла потреба у реформуванні системи реєстрації місця проживання. Так, у спадок від СРСР нам дісталась «дозвільна» модель «прописки», яка полягає у тому, що людині необхідно приносити стопку документів та доводити відповідному органу своє право проживання.

(...) У більшості країн Заходу функціонує декларативна (повідомна) модель реєстрації місця проживання, за якої громадянам не потрібно підтверджувати стопками документів своє проживання за певною адресою. Людина просто повідомляє компетентні органи про те, де живе. Для власників житла жодних ризиків немає, оскільки фіксація місця проживання не спричиняє для них жодних майнових наслідків. Адже права на житло регулюються окремими угодами (купівля-продаж, дарування, оренда, іпотека тощо). Саме тому Україні варто таку модель запозичити.

Здавалося б, така реформа в Україні вже на підході. Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров заявив, що у Верховній Раді зареєстровано «реформаторський» законопроект Мінцифри. Він, за словами міністра, має на меті зробити послугу з реєстрації місця проживання «максимально зручною і простою — онлайн та за кілька кліків». При цьому законопроект чомусь подано не урядом, а зареєструвала група народних депутатів.

Такій заяві міністра можна було би тільки порадіти. Але якщо ознайомитись із текстом законопроекту, то наболілу реформу системи реєстрації місця проживання у ньому... не знайти.

Так, дійсно, законопроект містить низку прогресивних норм. Зокрема, він передбачає можливість реєстрації адреси проживання в режимі онлайн (зокрема, через портал «Дія»), знімає проблему для призовників та військовозобов'язаних, адже їм більше не потрібно буде подавати військовий квиток для реєстрації, а також актуалізує розміри адміністративних зборів у цій сфері. Однак на цьому прогресивність представленого документа закінчується.

Законопроект є недосконалим з точки зору нормопроєктувальної техніки. (...) Однак головна проблема законопроекту полягає в тому, що він не передбачає заявлену у його назві та пояснювальній записці реформу. Зокрема, у записці зазначено, що «існує нагальна потреба реформування діючого механізму обліку населення в Україні і запровадження інституту декларування місця проживання».

Але пакет документів для реєстрації місця проживання, за винятком відсутності обов'язку подавати військовий квиток, зовсім не змінюється. Зокрема, особі необхідно подавати органу реєстрації або документи, що підтверджують її право на проживання у житлі (рішення суду, договір оренди тощо) або ж пред'явити згоду власника житла, якщо таких документів немає.

Отже, чинна система пост-радянського зразка, згідно законопроекту, і далі продовжить своє існування. Лише буде «оцифрована».

То що необхідно робити? В Україні необхідно впровадити реальну декларативну модель реєстрації місця проживання. За такої моделі особа має просто повідомляти державі адресу свого проживання. При цьому реєстрація такої декларації не може породжувати у особи будь-яких прав на житло. Вона може слугувати лише для офіційної комунікації між особою та державою.

Жодних ризиків для власників житла така система нести не повинна. Більше того, органи реєстрації мають повідомляти власника про здійснену реєстрацію місця проживання за адресою його житла. Власник повинен мати безумовне право клопотати в органу реєстрації, в тому числі електронним шляхом, про зняття «чужої» особи з реєстрації у його житлі. Орган реєстрації має задовольнити таке клопотання невідкладно. Тобто згода власника працює за мовчазним принципом, постфактум.

Отже, поданий Мінцифрою законопроект необхідно щонайменше доопрацювати та передбачити у ньому, окрім цифровізації, ще й докорінну зміну самої системи реєстрації місця проживання. Інший та кращий варіант — ухвалити за основу альтернативний законопроект. Він передбачає не лише можливість отримання послуг з реєстрації місця проживання в режимі онлайн, а й також повністю нову, по-справжньому декларативну систему такої реєстрації.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

В рамках інформаційної кампанії «Вірність собі – не злочин» Міністерство закордонних справ України запускає проєкт «Незламні», спрямований на підтримку бранців Кремля, – українців та кримських татар, незаконно заарештованих Росією у тимчасово окупованому Криму ([Укрінформ](#)).

Проєкт передбачає серію публікацій ексклюзивних листів політв'язнів, написаних із місць позбавлення волі.

Дата початку кампанії є символічною. 16 травня в Україні вшановують пам'ять жертв політичних репресій – наших співвітчизників, безжально закатованих та вбитих радянським тоталітарним режимом.

Російська Федерація переслідує 93 кримських татар за політичними мотивами ([Укрінформ](#)).

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова:

Україна вшановує пам'ять жертв депортації кримських татар та відзначає День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. 77 років тому, як і сьогодні, весняну красу затьмарювала війна. Але на кримських татар чекало ще одне випробування - на світанку до їхніх домівок прийшли люди зі зброєю, загнали у товарні вагони та вивезли до Сибіру та Середньої Азії.

93 кримських татар переслідують в РФ за політичними мотивами. З них 78 відбувають незаконне покарання на території РФ, а 15 – позбавлені права на свободу пересування, адже перебувають у тимчасово окупованому Криму під адміністративним наглядом.

Парламентська асамблея Ради Європи приділяє пильну увагу протидії порушенням прав людини на окупованих територіях Донецької та Луганської областей, а також у Криму ([Укрінформ](#)).

Про це у ефірі телеканалу «Дом» заявила керівниця української парламентської делегації в ПАРЄ Марія Мезенцева.

Вона зазначила, що Україна посідає одну з провідних позицій в ініціативах, які стосуються масових порушень прав людини на окупованих територіях.

Крім того, Мезенцева розповіла про низку досягнень української делегації щодо захисту інтересів політв'язнів і незаконно утримуваних в

окупованому Криму та на тимчасово непідконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей.

Україна робить усе для повернення Криму – заявляє Президент Володимир Зеленський ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

77 років тому все кримськотатарське населення було депортоване з Криму. Через це вони втратили близько 50% людей. 7 років тому Крим був окупований Росією. Україна робить усе, щоб захистити права скривджених там і повернути півострів. Ось чому ми започаткували «Кримська Платформа».

Обліковано 1 466 588 внутрішньо переміщених осіб ([Урядовий портал](#)).

Станом на 13 травня 2021 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 466 588 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та жителів Сходу України

Мінреінтеграції виплатило грошову допомогу 51 звільненому з російського полону українцю ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України виплатило одноразову грошову допомогу у розмірі 100 тисяч гривень українцям, які опинилися у полоні з початку збройної агресії РФ проти України – з 2014 року, та були звільнені.

Бюджетні кошти у розмірі 5,1 млн гривень перераховані на особові рахунки 51 українцю, що на засіданні 27 квітня 2021 визнані Міжвідомчою комісією такими, що були позбавлені свободи внаслідок збройної агресії РФ проти України.

Після надходження необхідних документів до Мінреінтеграції, вище згадану матеріальну допомогу отримають ще 32 громадянина, раніше звільнені з полону.

Уряд Німеччини допоможе з іпотекою для ВПО, дають 25,5 млн євро ([Finance.ua](#)).

З 17 травня 2021 року Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву спільно з німецьким банком KfW та міністерством реінтеграції запускає новий проєкт щодо іпотечного кредитування внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Фінансує проєкт уряд Німеччини на загальну суму 25,5 млн євро. Про це розповів голова правління Державного

фонду сприяння молодіжному житловому будівництву Сергій Комнатний під час Другого іпотечного форуму в Києві.

Голова правління Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву Сергій Комнатний:

Кредити надаватимуться під дуже зручні умови для ВПО. Перший внесок за кредитом складатиме всього 6 % від вартості житла. Термін кредитування – 20 років. Процентна ставка – 3 % річних за користування кредитом. Це найвигідніші умови для соціально незахищених категорій громадян, які сьогодні діють в державі. Перший рік реалізації проекту планується забезпечити житлом майже 1 тис. сімей. Такі самі плани й на наступний рік. Головне, що кошти, які надходять, як повернення відведених кредитів, направлятимуться на нові кредити, повертати їх німецькій стороні нам не потрібно. Тобто нам дають оборотний ресурс майже в 900 млн грн для кредитування внутрішньо переміщених осіб.

Розпочато прийом заяв на отримання пільгової іпотеки для ВПО за рахунок коштів німецького KfW ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

(...) з 17 травня 2021 року Держмолодьжитло розпочало приймати заяви про намір отримати пільговий іпотечний кредит на придбання житла за рахунок грантових коштів Уряду Німеччини, що надаються через Банк Розвитку KfW. (...).

Мінцифра і ПРООН запустили нову електронну послугу для переселенців ([#ЩоТам](#)).

Офіційно зареєстровані внутрішньо переміщені особи в Україні можуть подати заявку на відбір до програми пільгового житлового кредитування через портал «Дія».

Очікується, що приблизно 680 сімей або понад 1700 осіб зможуть отримати кредит до 40 тисяч євро до 20 років під пільгові умови (3 % річних).

(...) Офіційний порядок виділення пільгових іпотечних кредитів за цією програмою Кабінет Міністрів ввів у дію три тижні тому, 28 квітня 2021 року. Відповідно до затвердженого Урядом механізму пільгового іпотечного кредитування, користувачі матимуть можливість заповнити електронну анкету на порталі «Дія».

Надана інформація буде миттєво співставлена із даними електронних реєстрів. У разі успішної перевірки, заявка буде передана захищеним каналом до Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву. Фонд, за власною методикою, на основі випадкового відбору (без участі та втручання людського фактору), періодично формуватиме списки анкет, визначених для отримання пільгового іпотечного кредиту.

Естонія щороку надає Україні допомогу в сумі понад 1,4 млн євро (Укрінформ).

Розповів Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час спільного з Прем'єр-міністром Естонії Каєю Каллас брифінгу.

Він також поінформував, що цього року Естонія підтримує гуманітарні проекти в Україні на суму понад 500 тис. євро. Ця допомога буде спрямована на підтримку передусім соціально незахищених категорій громадян, дітей і внутрішньо переміщених осіб на сході України.

Проекти з відновлення регіону

Євросоюз наразі втілює програму з соціального та економічного відновлення території Донецької та Луганської областей на суму 60 млн євро, водночас із іншим проектом підтримки на 30 млн євро (Укрінформ).

Про це заявив директор генерального директорату Європейської комісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги Андреас Папаконстантіну під час онлайн-дискусії «Майбутнє східної України», організованої Вільнюською цільовою групою.

(...) Окремо директор генерального директорату Єврокомісії вказав на те, що Євросоюз надав 10 млн євро допомоги у якості реагування на пандемію коронавірусу – на як підконтрольних уряду України територіях, так і на території ОРДЛО.

За його словами, ЄС і надалі серйозно занепокоєний гуманітарною кризою на сході України і продовжуватиме надавати фінансову підтримку для пом'якшення та подолання її наслідків.

На Донеччині за президентською програмою «Велике будівництво» у госпіталі Святогірська завершують зведення корпусу відділення фізичної та реабілітаційної медицини для ветеранів АТО/ООС (Укрінформ).

За словами директора департаменту охорони здоров'я ОДА Володимира Колесника, актуальним і одним із пріоритетних напрямків діяльності медичних працівників залишаються медична, фізична та психологічна реабілітація учасників АТО/ООС. Тому що для повного відновлення та повернення учасників бойових дій до повноцінного громадського життя потрібна професійна допомога реабілітологів, масажистів та психоаналітиків.

Відділення фізичної та медичної реабілітації будується з метою комплексного надання послуг із реабілітації за кошти обласного бюджету.

За програмою Президента «Велике будівництво» Набирає обертів ремонт трьох штучних споруд на дорозі Р-66 Контрольно-пропускний

пункт «Дьомине-Олександрівка» – Сватове – Лисичанськ – Луганськ (Укрінформ).

За словами заступника директора підприємства Юрія Драча, роботи ведуться одночасно на двох об'єктах: на мосту через річку Біленька на км 188+578 та шляхопроводі через залізницю на км 192+862. Вже отримані всі необхідні документи та невдовзі розпочнуться роботи на останньому мосту (розташований на км 182+933).

Роботи на шляхопроводі через залізницю на км 192+862 ведуться згідно з графіком. Тут триває розбір старого дорожнього покриття, демонтується мостове полотно. Ведеться також монтаж бар'єрного та перильного огороження по лівій частині.

На Донеччині підрозділи ДСНС цьогоріч вже відновили у прифронтових населених пунктах 212 будинків, пошкоджених російськими окупантами (Укрінформ).

В результаті бойових дій було пошкоджено чимало житлових будинків мирних жителів Донеччини. Самостійно відновити будинки для більшості людей – неможливо, адже переважна більшість громадян – це самотні літні люди, пенсіонери, багатодітні родини.

У Києві розпочалося навчання першого потоку учасників програми професійного розвитку у сфері кібербезпеки та реінтеграції для ветеранів АТО/ООС «Кіберзахисники» (Укрінформ).

Учасники пройдуть професійні тренінги, а після їх закінчення - отримають визнаний державою сертифікат у галузі кібербезпеки, можливість безкоштовного складення сертифікаційного іспиту CISCO Academy та допомогу з працевлаштування у державному та приватному секторах.

Всього на участь в програмі надійшло 460 заявок від ветеранів, які пройшли обов'язкове попереднє тестування. Всі заявки було проаналізовано та відібрано 30 учасників першого потоку. Для тих, хто не потрапив цього разу на програму, у вересні стартує навчання другого потоку, ще 30 ветеранів зможуть приєднатися до навчання.

Латвія передала гуманітарний вантаж для військовослужбовців і жителів Донецької області, які постраждали від збройної агресії Російської Федерації (Укрінформ).

Вручення сертифікатів на отримання гуманітарної допомоги відбулось у Краматорську за участю Голови Верховної Ради Дмитра Разумкова, спікера Сейму Латвійської Республіки Інари Мурнієце, очільника Донецької ОДА Павла Кириленка, головного капелана Національних Збройних сил Латвії Елмарса Плявіньша.

Сертифікати отримали директор Центральної міської лікарні Торецька Сергій Халаїмов, керівник Авдіївської ВЦА Віталій Барабаш та представник Християнської місії милосердя «Ковчег» Володимир Власовець.

У період з 2014 до 2021 року представники міністерства оборони Латвії зібрали та доправили до Донецької та Луганської областей понад 450 тонн гуманітарної допомоги.

В Україні розроблено шість житлових програм, якими можуть скористатися переселенці з Криму і ОРДЛО, однак наразі фінансування є лише під кілька з них ([Укрінформ](#)).

При цьому найближчим часом не вдасться забезпечити власним житлом всіх внутрішньо переміщених осіб, немає таких результатів і в інших країнах, які опинилися в ситуації, подібній до України, розповіли представники державної влади в ефірі телеканалу «Дом».

Програми кредитування житла навіть під невеликі відсотки («Доступна іпотека під 7%», яка стартувала з січня цього року, або «Іпотека під 3%», яка стартувала в середині травня) розраховані на економічно активних переселенців, оскільки передбачають і початковий внесок, і щомісячні платежі. Для участі в них є обмеження за віком, за рівнем доходу сім'ї тощо. Тобто програми підходять не всім ВПО (...).

Опікування населенням тимчасово окупованих територій

Послуга «єМалятко» для мешканців доступна на порталі Дія ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

17 травня Міністерство цифрової трансформації України спільно з Президентом України Володимиром Зеленським та Прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем в рамках форуму «Україна 30. Цифровізація» презентували більше 10 нових онлайн-послуг для українців.

Зокрема, під час заходу було оголошено про офіційний запуск послуги «єМалятко» для українців, що наразі мешкають на тимчасово окупованих територіях.

Віцепрем'єр-міністр України – Міністр з питань реінтеграції ТОТ Олексій Резніков:

Спрощення доступу до публічних послуг мешканців тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб є одним з основних пріоритетних цілей та завдань Мінреінтеграції. І зараз я радий констатувати повноцінний запуск комплексної послуги «єМалятко» для наших громадян з ТОТ. Від сьогодні, маючи судове рішення про встановлення фактів народження дитини, через портал Дія за однією заявою люди зможуть оформити свідоцтво про народження, ІНН, присвоїти номер УНЗР, визначити походження дитини, визначити приналежність дитини до громадянства України тощо.

На КПВВ «Станиця Луганська» розпочато спорудження багатофункціональної сервісної зони ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

(...). 18 травня Прем'єр-міністерка Естонії Кая Каллас і Віцепрем'єр-міністр України Олексій Резніков перебувають з візитом на Луганщині.

Високопосадовці відвідали КПВВ «Станиця Луганська», де вже розпочаті роботи по спорудженню багатофункціональної сервісної зони.

Прем'єр-міністерка Естонії Кая Каллас:

Ми всі партнери і друзі України. Кордони України міжнародно визначені і Луганськ – це Україна, Донецьк – це Україна, і Крим – це Україна. Ми 7 років стоїмо пліч-о-пліч з Україною і продовжимо це робити стільки, скільки буде треба. Я переконана, що найкраща відповідь України на збройну агресію Росії – це реформи. І, звісно, інвестування у розвиток підконтрольних Уряду територій. Люди повинні бачити, що на вільній території краще, тут є життя і Україна – це європейська країна.

Віцепрем'єр-міністр України Олексій Резніков:

Я дякую Естонії за послідовну підтримку України. І пані Каллас за те, що наші європейські друзі пам'ятають про Крим.

(...) з початку року послугами «Ощадбанку» у сервісних центрах на КПВВ «Щастя» та «Новотроїцьке» скористалися 3305 громадян, «Нової пошти» – 8441 громадянин, магазину супутніх товарів «Osto» – 2634 громадянина, медпунктів – 3251 громадянин. Послуги у ЦНАПах було надано 3703 громадянам.

Вступ-2021 для осіб з тимчасово окупованих територій: покрокова інструкція (Урядовий портал).

На сайті МОН оприлюднено покрокову інструкцію для вступників, які проживали та навчалися на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території Донецької та Луганської областей, населених пунктів на лінії зіткнення. Йдеться про здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти в Україні.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет:

З початку АТО/ООС 8 225 дітей з тимчасово окупованих територій вступили до університетів через освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна». Ми продовжуємо надавати право на освіту кожній дитині з непідконтрольних Україні територій. Ми хочемо, щоб молодь обирала для навчання українські заклади вищої освіти.

Цьогоріч освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» працюватимуть з 7 червня до 24 вересня.

Якщо абітурієнтові не вдалося вступити до ЗВО або ЗФПО на бюджетну форму навчання, є можливість переведення з контрактної форми навчання на бюджетну. Також можна вступити через ОЦ на бюджетну форму навчання до закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

ХПІ запрошує до вступу абітурієнтів з Донбасу та Криму ([Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»](#)).

На базі НТУ «ХПІ» діють два освітніх центри: «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», які дозволяють абітурієнтам з тимчасово окупованих територій (з Донбасу і Криму), а також дітям, які проживають на лінії розмежування, вступити до харківського Політеху за спрощеною системою.

Освітні центри надають вступникам таку підтримку: консультують з питань оформлення освітньої декларації; надають допомогу в проведенні річного оцінювання та державної підсумкової атестації з української мови та історії України, видачі документів державного зразка про базову або середню освіту; організовують оформлення документів, проведення вступного іспиту до вишу та інше.

Вступати через освітні центри «Донбас-Україна» і «Крим-Україна» можуть особи: ті, хто має український документ про освіту; ті, хто не має українського документу про освіту; які склали ЗНО та мають відповідні сертифікати 2018, 2019, 2020 або 2021 року; які не склали ЗНО.

Відповідно до спрощеної системи вступу, абітурієнти, які проживають у населених пунктах на тимчасово непідконтрольній території або лінії розмежування, мають право на складання вступних іспитів у НТУ «ХПІ» замість ЗНО (або поєднувати сертифікати ЗНО зі вступними іспитами в різних комбінаціях).

(...) Під час вступної кампанії 2021 року освітні центри працюватимуть з 7 червня по 24 вересня 2021 року. (...).

На тимчасово окуповані території Донеччини та Луганщини доставили ще понад 80 тонн гуманітарного вантажу ([Укрінформ](#)).

14 травня, на окуповані РФ частини Донецької та Луганської областей України шістьма вантажівками доставлено гуманітарний вантаж.

Вантаж передано від всіх держав-членів Женевських конвенцій, які роблять внески в глобальний бюджет Міжнародного комітету Червоного Хреста.

За минулий тиждень Червоний Хрест відправив на схід України 17 вантажівок з гуманітарною допомогою ([Укрінформ](#)).

Через КПВВ «Новотроїцьке» проїхали 17 вантажівок з гуманітарною допомогою від Міжнародного Комітету Червоного Хреста та Управління Верховного комісара ООН у справах біженців. Для потреб мешканців тимчасово окупованої території України доправлено 167,9 тонни вантажу, зокрема, гігієнічні набори та будівельні матеріали.

Військовослужбовці Національної гвардії доставили в Авдіївку і Торецьк Донецької області гуманітарний вантаж, який передала Латвійська Республіка ([Укрінформ](#)).

Нове медичне обладнання отримала центральна міська лікарня Торецька – єдина лікарня у цьому прифронтовому місті.

Другу частину гуманітарного вантажу доставили в Авдіївку та передали військово-цивільній адміністрації. Далі речі будуть розподілені між місцевими жителями.

Європейська Комісія оголосила про виділення 25,4 млн євро для надання гуманітарної допомоги людям, що були уражені конфліктом на сході України ([Укрінформ](#)).

Як зазначається, кошти, що були виділені сьогодні, допоможуть людям в регіонах, що уражені конфліктом, отримати доступ до медичної допомоги, включаючи кращу підготовку та відповідь на пандемію COVID-19, а також до системи цивільного захисту та правової підтримки. Ця допомога буде використана для відновлення пошкоджених будівель, шкіл і лікарень. Вона дозволить забезпечити для найбільш вразливих верств населення доступ до предметів першої необхідності, до забезпечення водою, а також до освіти в умовах надзвичайної ситуації. При цьому потреби найбільш чутливих категорій населення – літніх людей та людей із обмеженими можливостями – розглядатимуться як першочерговий пріоритет.

На тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей з 19 по 27 травня доставлено понад 100 тонн гуманітарного вантажу ([Укрінформ](#)).

З 19 по 27 травня на окуповані Росією частини Донецької та Луганської областей 16 вантажівками доставлено гуманітарний вантаж загальною вагою 110,228 тонни.

Зокрема 55,546 тонни (9 вантажівок) передано від всіх держав-членів Женевських конвенцій, які роблять внески у глобальний бюджет Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Ще 7 вантажівок (55,682 тонни) направлено від Міжнародної організації міграції.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Переселенці Рівненщини можуть претендувати на отримання пільгової іпотеки на житло ([Рівненська обласна державна адміністрація](#)).

Відсьогодні розпочато прийом заяв від внутрішньо переміщених осіб про намір отримати пільгово іпотечних кредитів на житло.

Заступник голови Рівненської ОДА Ігор Тимошенко:

З 17 травня та упродовж двох місяців внутрішньо переміщені особи мають можливість подати заявку на отримання пільгових кредитів. А саме,

на прийняте в експлуатацію житло у сумі приблизно 40 тисяч євро до 20 років під пільгові умови – 3 % річних із розрахунком 63 кв. м загальної площі на сім'ю, виходячи з нормативної площі житла.

За його словами, процес відбуватиметься шляхом випадкового вибору, який проводитиметься за допомогою генератора випадкових чисел із застосуванням програмного забезпечення. Це для того, щоб забезпечити справедливу участь у відборі переможців з числа кандидатів, які перебуватимуть у новоствореній черзі.

В області презентують проєкт «Підтримка економічного процвітання жінок та внутрішньо переміщених осіб в Україні» ([Харківська обласна державна адміністрація](#)).

Він дасть мешканкам області можливості для професійного навчання, працевлаштування або започаткування власної справи у легкій промисловості.

Проєкт «Підтримка економічного процвітання жінок та внутрішньо переміщених осіб в Україні» впроваджують Харківська обласна служба зайнятості, Харківський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості спільно з Благодійним фондом «Гореніє» та Канадською фундацією кооперативного розвитку за підтримки Уряду Канади.

У Краматорську анонсували геологічні роботи для будівництва житла для переселенців ([Depo.ua](#)).

У Краматорську на Донеччині анонсували інженерно-геологічні вишукування з метою визначення стану ґрунту для подальшого будівництва будинків для переселенців з окупованого Донбасу

Як повідомляє міськрада Краматорська, роботи розпочнуться у другій половині травня на окремих земельних ділянках у мікрорайоні № 139.

Будівництво здійснюватиме представництво Міжнародної організації з міграції в межах реалізації проєкту покращення житлових умов для внутрішньо переміщених осіб на сході України, що фінансується урядом Німеччини через Німецький банк розвитку.

Завершити будівництво планують до кінця 2023 року. (...).

Кіровоградщина: стартує прийом заяв про намір отримати кредит на придбання житла ([3 перших уст](#)).

З 9 год. 00 хв. 17 травня 2021 року розпочинають приймання заяв про намір отримати кредит на придбання житла за рахунок грантових коштів Уряду Німеччини.

Їх надають через Банк Розвитку KfW (відповідно до Порядку пільгового іпотечного кредитування внутрішньо переміщених осіб за рахунок коштів гранту, наданих Кредитною установою для відбудови (KfW), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року № 451). Про це на своїй сторінці у соцмережі повідомив начальник

Кіровоградського регіонального управління Держмолодьжитло Дмитро Шаповал. (...).

На Херсонщині у місті Нова Каховка стартував соціальний проєкт «Відкриті уроки футболу» для дітей-переселенців, дітей учасників ООС та з соціально вразливих родин ([Медіа-центр «ІРС-Херсон»](#)).

Як зазначив начальник відділу ювенальної превенції поліції Херсонщини Віталій Сайфутдінов, «Відкриті уроки футболу» – це соціальний проєкт Української асоціації футболу та Національної поліції України за підтримки Європейського Союзу. Цей фестиваль допомагає дітям соціалізуватися, знайти нових друзів, цікаво провести час з користю для здоров'я та здобути свої маленькі перемоги.

(...) На стадіоні «Енергія» вчителі фізкультури, дитячі тренери, шкільні психологи і ювенальні поліцейські провели для дітей руханку, спортивні естафети, конкурси та інтелектуальні ігри на спеціальних тематичних майданчиках. Дітей розподілили на кілька команд і кожен продемонстрував жагу до перемоги та підтримку учасників своєї команди. Діти отримали безліч позитивних емоцій та здобули багато корисних знань.

Державні послуги та інформаційна гігієна: онлайн-тренінг для ВПО ([«Центр прав людини ZMINA»](#)).

Дата та час події: 22 Травня 2021 – 30 Травня 2021.

«Восток SOS» запрошує переселенців і жителів Луганської та Донецької областей, які працюють із внутрішньо переміщеними особами, до участі в онлайн-тренінгах.

Під час тренінгів говоритимуть про інформаційну гігієну, пошук та перевірку інформації на достовірність, а також приховані пастки отримання інформації онлайн; державні послуги та можливості для ВПО: як отримати належне, передбачене законодавством; програми й адміністративні послуги в Україні, пільги та можливості для ВПО, а також де і як знайти актуальну офіційну інформацію; право на освіту для жителів тимчасово окупованих і звільнених територій: що потрібно знати для вступу до ВНЗ; прості алгоритми дій для отримання передбачених законодавством послуг; написання звернення, заяви та скарги.

До уваги внутрішньо переміщених осіб, які проживають на території Мелітопольського району ([Мелітопольська районна рада](#)).

14 травня 2021 року надійшли кошти для виплати щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, у сумі 150,4 тис. грн, які найближчим часом будуть перераховані на особові рахунки одержувачів допомоги.

Зазначену допомогу отримають 100 сімей внутрішньо переміщених осіб, які проживають на території укрупненого Мелітопольського району.

Другий транш державних допомог складає 450 тис. грн (Дрогобицька міська рада).

17 травня 2021 року управління праці та соціального захисту населення Дрогобицької міської ради перерахує в банківські установи 450,2 тис. грн для 84 одержувачів державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям і сім'ям з дітьми та компенсації. (...).

Додатково інформуємо, що 17 травня 2021 року перераховано щомісячну адресну допомогу внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг за травень 2021 р. на суму 143,17 тис. грн (77 одержувачів).

З початку року загальна сума виплат становить 802,9 тис. грн.

Про підсумки діяльності управління виконавчої дирекції фонду та його відділень за I квартал 2021 року (Холминська громада. Чернігівська область, Корюківський район).

Станом на 1 квітня 2021 року відділення управління здійснювали страхові виплати 3 057 потерпілим на виробництві та членам їх сімей, у тому числі: 2 888 – потерпілі в разі часткової чи повної втрати працездатності та 169 осіб, які втратили годувальника, з них – 274 – внутрішньо переміщені особи з Донецької та Луганської областей. (...).

За квартал застрахованим особам та членам їх сімей відділеннями виплачено 20,8 млн грн, в тому числі – 3,2 млн грн внутрішньо переміщеним особам. (...).

Фінансування соціальних допомог мешканцям Білгорода-Дністровського (Білгород-Дністровська міська рада).

Директор Департаменту соціальної, сімейної політики та охорони здоров'я Білгород-Дністровської міської ради Діна Базіленко повідомляє, що 18 травня 2021 року на рахунки Департаменту надійшло фінансування з Державного бюджету у загальній сумі 2 260 759,13 грн.

– На виплату щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг – 217 562,90 грн.

Виплатами охоплено 144 сім'ї одержувачів допомоги, що становить 100 % від загальної потреби у травні 2021 р.

Станом на 18.05.2021 р. на обліку в Департаменті соціальної, сімейної політики та охорони здоров'я перебуває 824 внутрішньо переміщених осіб, з яких в тому числі:

- 188 дітей до 18 років;
- 257 осіб працездатного віку;
- 76 осіб з інвалідністю;
- 231 пенсіонер.

Щодо фінансування щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам ([Лисичанська міська військово-цивільна адміністрація Северодонецького району Луганської області](#)).

Управлінням соціального захисту населення Лисичанської міської військово-цивільної адміністрації Северодонецького району Луганської області (далі – Управління) забезпечується призначення та виплата щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг (далі – грошова допомога), відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014р. № 505.

Грошова допомога фінансується за рахунок коштів державного бюджету.

За даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб в Лисичанській територіальній громаді станом на 01.05.2021 року на обліку перебуває 16 235 осіб, з них дітей – 1541, осіб з інвалідністю – 317, працездатних осіб – 3766, пенсіонерів – 10611.

Станом на 01.05.2021 року грошову допомогу призначено 992 сім'ям до складу яких входять 1904 внутрішньо переміщених осіб.

На рахунок Управління надійшло фінансування з державного бюджету у повному обсязі на загальну суму 1546,58 тис. грн. для виплати грошової допомоги за травень 2021 року.

Надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг ([Мукачівська міська рада](#)).

Управління соціального захисту населення Мукачівської міської ради інформує про проведення нарахування та здійснення виплат за травень 2021 року. Станом на 18.05.2021 року виплачено громадянам на покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі на загальну суму 202 066 грн. 50 коп.

На Харківщині презентують масштабний проєкт для мешканок регіону ([Харківський обласний центр зайнятості](#)).

18-19 травня 2021 року відбудуться заходи з презентації проєкту «Підтримка економічного процвітання жінок та внутрішньо переміщених осіб в Україні», який впроваджують Харківська обласна служба зайнятості, Харківський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості спільно з Благодійним фондом «Гореніє» та Канадською фундацією кооперативного розвитку за підтримки Уряду Канади.

Проєкт надасть мешканкам Харківщини, у тому числі з вразливих груп населення, можливості для професійного навчання, працевлаштування або започаткування власної справи у легкій промисловості.

Бердянську громаду відібрано як пілотну для співпраці з Проєктом Ради Європи ([Бердянська міська рада – офіційний сайт](#)).

На початку квітня 2021 року Бердянська міська територіальна громада подала заявку на конкурсний відбір для співпраці з Проєктом Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень. Фаза 2», що реалізується в межах Плану дій Ради Європи для України на 2018 – 2022 роки.

Враховуючи мотиваційну частину заявки та критерії відбору Бердянську міську територіальну громаду відібрано як пілотну громаду для співпраці з Проєктом за напрямом «Інтеграція внутрішньо переміщених осіб та захист прав населення, що постраждало від конфлікту».

В межах цієї співпраці вищезазначений Проєкт має на меті підтримати пілотну територіальну громаду у розробці довготривалих рішень для ВПО та осіб, що постраждали від конфлікту, зокрема через надання експертизи, технічної допомоги та спільне впровадження конкретних напрацювань.

Найближчим часом для погодження подальшого плану спільних дій планується підписати Меморандуму про співпрацю.

Новини з соціальних мереж

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Радий зустрітися з Прем'єр-міністром Естонії Каєю Каллас в Україні. Обговорили важливі питання нашої співпраці: розвиток економічного співробітництва, впровадження реформ та протидію російській агресії.

Естонія є одним із лідерів за обсягом надання фінансової та гуманітарної допомоги Україні. Цього року понад 500 тисяч євро від наших естонських партнерів буде спрямовано для підтримки незахищених людей, зокрема, дітей і внутрішньо переміщених осіб на Сході України.

Домовилися посилювати співпрацю та обмінюватись досвідом у сфері кібербезпеки.

Також особисто подякував пані Каллас за підтримку України на шляху до Європейського Союзу й НАТО.

([Дмитро Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

«У нас с вами нет другого шанса. Мы должны прекратить войну сейчас, когда Путин – президент Российской Федерации. Я очень этого хочу. Я в это верю», – заявил Зеленский.

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

13 травня 2021 року підписано міжурядову угоду між Україною і Францією щодо залучення від Уряду Франції кредитних коштів у розмірі 70

млн євро для відновлення та модернізації мереж водопостачання та водовідведення в Попаснянському районі Луганської області, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ.

«Переговори Мінреінтеграції з Посольством Франції в Україні щодо залучення фінансування від Уряду Франції були розпочаті у вересні. Завдяки проактивній позиції посла Франції в Україні Етьєна де Понсена, роботі Луганської ОДА-ВЦА та її очільника Сергія Гайдая, команді Мінреінтеграції, ми змогли у напружені короткі терміни вийти на старт реалізації цього важливого для людей проекту. Для розуміння – загальна кількість споживачів, яким постачає питну воду «Попаснянський районний водоканал» сягає 1 млн громадян. Тобто, понад 1 млн людей в результаті отримають якісну питну воду. Я вдячний нашим французьким партнерам за підтримку. Адже кредит надається Україні на дуже вигідних умовах: на 40 років, з яких 15 років пільговий період, з річною ставкою кредитування 0,0092%», - наголосив Віцепрем'єр-міністр України Олексій Резніков.

Термін реалізації проекту – 2022-2026 роки.

В результаті буде забезпечено безперебійне постачання якісної питної води для населення і підприємств на підконтрольній Уряду території України: м. Попасна, м. Гірське, м. Золоте, смт Станиця Луганська, смт Нижнє, смт Тошківка, смт Врубівка, смт Малорязанцеве, смт Вовчоярівка, смт Новотошківське, с-ще. Розквіт, с-ще. Лоскутівка, с-ще. Підлісне, с-ще. Устинівка, с. Верхня Вільхова, с. Нижня Вільхова, с. Плотина, с. Нижньотепле, с. Артема, с. Боброве, с. Золотарівка тощо.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай передав Комунальній установі «Луганський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження» ключі від спеціального автомобілю.

«Це спеціалізований транспорт, підготовлений для перевезення дітей з різними фізичними вадами. Є автоматичний пристрій, який дозволяє піднімати візочок і людина може легко потрапити в бус. Це вже другий автомобіль, який ми передали. Цей транспорт полегшить життя особливим дітям, бо, нажаль, люди з фізичними вадами часто стикаються з обмеженнями у пересуванні. Важко знайти транспорт, який відвезе їх на обстеження чи екскурсію. Тому така допомога дуже необхідна», – сказав очільник області.

Автомобіль розрахований на п'ять місць та два візочки. Придбаний за кошти меценатів. Декілька місяців тому Сергій Гайдай домовився, знайшов людей, які придбали та облаштували транспорт. Його вартість – близько двох мільйонів гривень.

Центр «Відродження» розташований у м. Кремінна. Надає дітям з інвалідністю, які проживають на Луганщині, комплекс реабілітаційних

послуг. Понад 400 сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю, щорічно проходять реабілітацію у даній установі. Крім того, спеціалісти Центру здійснюють свою роботу в віддалених містах та селах області, у тому числі, патронат хворих дітей з інвалідністю, які там проживають і не можуть приїхати до центру на реабілітацію.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

14 травня під керівництвом першого заступника голови Луганської обласної державної адміністрації Олексія Смирнова відбулося засідання робочої групи з координації субпроектів у рамках реалізації Проекту «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України».

Всього в рамках програми завершено роботи на 8 об'єктах, кошторисною вартістю 19,6 млн грн, зокрема виконано капітальний ремонт Морозівської загальноосвітньої школи I-III ступеня, збудовано пелетні котельні у м. Северодонецьк в спеціалізованій школі-колегіумі та міському палаці культури, виконано ремонтні роботи Красноріченської загальноосвітньої школи I—III ступеня, здійснено заходи з енергоефективності та реконструкції муніципальних будівель у м. Северодонецьк та м. Кремінна тощо.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Луганська обласна державна адміністрація - обласна військово-цивільна адміністрація, Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби у Луганській області, проєкт USAID «Економічна підтримка Східної України» та громадські організації бджолярів Луганщини підписали Меморандум про співпрацю щодо вирішення існуючих проблем.

Наразі у Луганській області нараховується понад 2,5 тисячі бджолярів. Тільки у поточному році видано 450 нових паспортів пасік. Тож, «медовий» бізнес динамічно розвивається, а продукція луганських бджолярів затребувана як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках...

Тож, було запропоновано висадити по області вздовж доріг катальпу, дерево яке одночасно прикрашало б пейзажі Луганщини та «годувало» бджіл. Також підприємці просили очільника області посприяти у організації опилення полів бджолами, щоб продемонструвати аграріям переваги такого підходу.

(...) очільник області Сергій Гайдай, подякував усім за спільну роботу та наголосив: «Я пишаюсь тим, що мед з Луганщини присутній на ринках далеко поза межами області та України. Сьогодні бджільництво є базою для розвитку не тільки рослинництва, а й фармацевтичної, косметологічної, харчової та інших перспективних для регіону галузей. Тому, безумовно, обласна влада сприятиме реалізації ваших ініціатив».

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай разом з Надзвичайним і Повноважним Послом Словацької Республіки в Україні Мареком Шафіном взяв участь у передачі реаніомобілів Луганській обласній дитячій клінічній лікарні...

У свою чергу словацький посол наголосив, що особисто для нього життя та здоров'я дітей є найбільшою цінністю. Він виказав сподівання на те, що реаніомобілі будуть виконувати місію із порятунку маленьких жителів Луганщини.

Два Volkswagen Transporter T-5 обладнані дефібриляторами LP12, вакуумними матрацами і шинами, апаратами ШВЛ, кисневими редукторами, екстракторами Accuvac Basic та ношами на колесах.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

На території області впроваджується новий проєкт «WeProsper», мета якого – допомога місцевим лідерам у створенні двох мультифункціональних кооперативів.

Це проєкт розвитку підприємництва для постраждалого від конфлікту сільського населення в Східній Україні, спрямований на підвищення рівня економічного благополуччя жінок та найбільш вразливих груп населення.

Відповідно до завдань проєкту це можливо досягти шляхом розвитку індивідуального виробництва через створення стійких сільськогосподарських кооперативів та за рахунок активності сільських жінок через мережеву взаємодію.

(...) На території Щастинського, Старобільського та Сєверодонецького районів організаторами проєкту за участю представників Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації проведені перші зустрічі із громадянами одноосібниками, головами малих фермерських господарств, які займаються розвитком овочівництва та ягідництва.

(...) Основні сфери діяльності проєкту – вирощування овочів та фруктів, виробництво молока, зерна, круп'яної продукції та інше (ягідництво, вирощування птиці та виробництво меду).

Реалізовуватиметься проєкт за фінансування Уряду Канади, підтримки Дніпропетровської обласної громадської організації «Сільськогосподарська консультаційна служба» й канадської неурядової організації SOCODEVІ.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

На Донбасі до кінця року оновлять рекордних 532 км доріг, — Міністр інфраструктури Кубраков...

Таким чином, за два роки «Велике будівництво» охопить на 50 % більше доріг сходу, ніж було зроблено з 2010 по 2019 роки.

У 2021 році для оновлення доріг Сходу почали залучати додаткове фінансування – наприклад, у рамках проєкту Міжнародного банку

реконструкції та розвитку та Європейського інвестиційного банку «Східна Україна: возз'єднання, відновлення та відродження» будуть профінансовані роботи на 175,6 км доріг у Луганській області.

Зокрема, планується оновити 12-кілометрову ділянку дороги Н-26 Чугуїв — Мілове; 121,6 км дороги Р-66 КПП «Демино-Олександрівка» — Сватове — Лисичанськ — Луганськ; 42 км кілометри дороги Т-13–02 КПП «Танюшівка» — Старобільськ — Бахмут.

«Низку найбільш важливих для Сходу маршрутів уже оновлено й ми не плануємо зупинятися. Ці дороги мають велике значення для економічного відновлення та розвитку, створення робочих місць, зближення з рештою країни постраждалого внаслідок конфлікту регіону, і, зокрема, для майбутньої інтеграції окупованих територій. Усього в Донецькій та Луганській областях ми плануємо оновити 532 км доріг до кінця року», – зазначив Кубраков.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Напередодні міжнародної конференції «UkraineInvest Talks: Dnipro» очільник області Сергій Гайдай зустрівся із Генеральним директором ТОВ НВП «Зоря» Олександром Чернецовим (...).

Під час зустрічі йшлося про роботу провідних промислових підприємств регіону ТОВ НВП «Зоря», ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат» та ТОВ «НВФ «Мікрохім».

«У нас нормальна співпраця – керівники оперативно реагують на усі проблеми. Крім того, вони нам дуже допомогли у боротьбі із пандемією: придбавали апарати ШВЛ, захисні костюми для лікарів, рятували життя людей», – зазначив Сергій Гайдай.

Голова облдержадміністрації наголосив, що до початку військової агресії увесь потужний бізнес регіону був спрямований на Росію, але сьогодні відбувається переорієнтація на захід країни та Європу.

«Останнім часом з боку європейських країн є тенденція переходу від гуманітарної допомоги до розвитку партнерських стосунків. Інвестори готові вкладати кошти у Луганщину. Від Франції ми вже отримали кредит на модернізацію Попаснянського водоканалу на 70,0 млн євро на 40 років, з яких 10 – пільговий період. Компанія «Famed» разом із Deutsche Bank готові інвестувати в обласну лікарню 160,0 млн євро», – розповів Сергій Гайдай та додав, що діяльність таких підприємств, як «Зоря», «РКТК» та «Мікрохім» є сигналом для світового бізнесу, що тут можна працювати.

Крім того, міжнародні страхові компанії готові страхувати ризики, пов'язані із роботою у зоні проведення ООС.

«Тож, головне, що потребується від влади – не заважати», – пожартував наостанок очільник області.

(Луганська обласна державна адміністрація)

Керівникам органів влади на місцях доручено до 1 липня завершити роботу з придбання житла дітям-сиротам за кошти, виділені минулоріч.

Кошти були розподілені між бюджетами міст, районів та територіальних громад області на виплату грошової компенсації для придбання житла 44 особам відповідно до дати взяття на квартирний облік згідно з регіональним списком.

Станом на 24 травня 19 осіб придбали собі житло на суму 7 548 тис. гривень, залишилось придбати ще 25 особам...

Також повідомлено, що в поточному році вперше в державному бюджеті передбачено субвенцію в розмірі 274 000,0 тис. гривень місцевим бюджетам на створення притулків, денних центрів, мобільних бригад, консультативних служб для надання допомоги постраждалим від насильства. Тож, керівникам місцевих органів влади необхідно підготувати заявки для отримання субвенції...

(Павло Кириленко)

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Мав честь зустрітися на Донеччині з Головою Представництва ЮНІСЕФ в Україні пані Анною-Шарлоттою Сільвандер.

Протягом довгих років Дитячий фонд ЮНІСЕФ працює в Україні й зокрема у Донецькій області. Підтримує й реалізує проекти, спрямовані на захист жителів прифронтових територій, які постраждали від російської збройної агресії; на модернізацію системи водопостачання, медицину; допомагає нам долати наслідки пандемії коронавірусу.

Лише у 2020 році в області за допомогою ЮНІСЕФ було реалізовано низку проектів із загальним фондом у 39 млн гривень.

Подякував пані Сільвандер за – насправді! – плідну й конструктивну співпрацю та її особистий внесок у цей процес.

Експертний погляд

(Радіо Свобода)

20 травня Верховна Рада розширила деякі статті Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів – в першу чергу, статтю про порушення законів і звичаїв війни; поширила відповідальність за військові злочини на громадян інших країн; ввела відповідальність для командирів за злочини їхніх підлеглих.

Керівник організації «Центр громадянських свобод» Олександра Матвійчук:

Насправді мені трохи сумно, що ми боролися за очевидні речі сім років. Ми сім років доводили парламенту воюючої країни, що треба звернути

увагу на людей, які постраждали від військових злочинів, і дати їм надію на справедливість.

Те, що в кримінальному кодексі, не дивлячись на 7 років бойових дій, не було відповідальності за такі види військових злочинів, як сексуальне насильство, викрадення, тортури, незаконне утримання в полоні, викликало обурення. Ба більше, людей прямо зараз незаконно утримують в Донецьку і Луганську і катують.

У кримінальному кодексі виписуються статті військових злочинів. Тому що раніше вони були виписані таким чином, що неможливо було їх застосувати: і тому людей, які гвалтували жінок на блокпостах, звинувачували, наприклад, в участі в незаконних збройних формуваннях. Але ця стаття, – вона ж не відображує того, що вони робили насправді.

Новий закон не тільки дасть органам слідства необхідні інструменти, – він може «охолодити» тих людей, які скоюють злочини на непідконтрольних Україні територіях і впевнені в своїй безкарності.

Крім того, тепер необхідно працювати з різними гілками влади і навчати чиновників і суддів, адже міжнародні злочини розкривати набагато складніше і непросто збирати докази, а в судовій владі не так вже й багато людей, які спеціалізуються на міжнароднеому гуманітарному праві.

Прийняттям цього закону ми просто отримали для себе нові завдання. І зараз ось ці нові завдання нам треба виконувати для того, щоб справедливість, хоч і відкладена в часі, стала можливою.

Глава Ukrainian Legal Advisory Group Надія Волкова:

Прокурорам, які вперше на практиці стикалися з застосуванням міжнародних норм гуманітарного та кримінального права, доводилося непросто, адже треба було вивчити безліч різних норм і документів. Тепер буде легше прописувати необхідні кваліфікації, підозри і інші документи.

З новел – універсальна юрисдикція цього закону. Тобто, він буде поширюватися на весь світ. Але в більшості країн ці злочини, – вони вже давно стали універсальними, вони кодифіковані у всіх цивілізованих країнах світу. І на сьомому році війни ми нарешті наздогнали цивілізований світ.

(...) Я не думаю, що на сьогоднішній день ми можемо говорити, що буде більше вироків. Я думаю, що це – перший такий дуже ґрунтовний крок у напрямку вдосконалення нашого законодавства для того, щоб в подальшому національна правова система могла пропускати ці злочини, військові злочини, злочини проти людяності через себе. Тому що на сьогодні є великі проблеми з процесуальним законодавством.

Для більшого прогресу треба змінити і кримінально-процесуальне законодавство. Наприклад, терміни досудового розслідування обмежені 18 місяцями. Однак розслідування тяжких злочинів проти людяності вимагає більше часу. Також треба вдосконалити норми заочного кримінального провадження без участі обвинуваченого: адже в міжнародних судах їх можуть вважати такими, що порушують право людини на справедливий суд.

Експерт «Українського інституту майбутнього» Станіслав Асєєв:

Для мене цей документ – Надія на те, що злочини в «Ізоляції» і «МГБ» в цілому не будуть забуті державою навіть через десятиліття, коли термін звичайних кримінальних справ вже може пройти. Режим Путіна, який поки прикриває військових злочинців на Донбасі, не вічний, і можливо колись ми зможемо залучити до відповідальності цих людей завдяки цьому закону.

Колишня полонена російських гібридних сил Ірина Довгань:

Ті, хто був у полоні і ті, хто знає, скільки українських громадян досі в полоні, – вони раді. Тому що, якщо цей закон підпише президент, і він вступить в силу, то на окупованих територіях ті нелюди, які зараз катують українських громадян, обов'язково про це дізнаються. І це тільки здається, що вони нічого не бояться. Вони добре зрозуміють, що до останнього дня їх життя їх будуть шукати, і ніколи не закінчиться термін покарання. Може, цей страх не дасть їм ще якісь злочини зробити.

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

В рамках соціологічного дослідження, виконаного на замовлення Національної Платформи «Діалог про мир та безпечну реінтеграцію» було опитано 1000 респондентів старше 16 років у всій Україні, за винятком непідконтрольних територій Луганської і Донецької областей та АР Крим.

Політолог, співзасновник Національної Платформи «Діалог про мир та безпечну реінтеграцію» Олег Саакян:

53% опитаних знайомі з поняттям безпечної реінтеграції. З них 13% часто про нього чують і розуміють. 52% респондентів висловлюють готовність до певних компромісів заради миру, але питання миру за будь-яку ціну за останні 7 років значно втратило актуальність. Разом з тим, 36% не бачать позитивних результатів стосовно реінтеграції і прогресу в поверненні окупованих територій. Мир будь-якою ціною маргіналізувався. Дослідження це показують і є консенсус між усіма регіонами України в цьому підході – вони не підтримують такі прояви реінтеграції, які роблять її небезпечною. Також варіант відгородження стіною втратив актуальність і ми маємо погані новини для політиків, які полюбляють спекулювати на темі війни.

Співзасновниця Національної Платформи «Діалог про мир та безпечну реінтеграцію» Юлія Тищенко:

Схід і Захід об'єднує ставлення до амністії. 7% респондентів підтримують амністію всіх, незалежно від тяжкості злочину. 58% підтримують той чи інший варіант амністії з огляду на окремі випадки. 12% вважають, що амністія прийнятна лише для тих, хто вчинив незначні злочини.

У дослідженні було поставлено питання з приводу того, хто на думку респондентів докладає найбільше зусиль для посилення такої співпраці. 25% відповіли, що громадські організації, 21% – Президент України, 20% – міжнародні організації, 16% – органи місцевої влади і 11% – уряд.

Співзасновник Національної Платформи «Діалог про мир та безпечну реінтеграцію» Володимир Лупацій:

Підхід безпечної реінтеграції впливає з того, що не може бути реінтеграції, якщо не буде відповідних змін у політиці єдності і соціальної згуртованості.

Щодо мір довіри, які могли б бути застосовані відносно непідконтрольних територій, то 62% бачать такою мірою відновлення пасажирського автобусного сполучення, 60% – спрощення процедур легалізації персональних документів, 50% – пільговий вступ до ВНЗ. 35% опитаних не підтримують жодних мір довіри і вважають їх хибною політикою.

[\(Новое время\)](#)

Науковий співробітник Atlantic Council Пітер Дікінсон:

Європейський Союз минулого тижня застеріг, що Росія має намір де-факто інтегрувати сепаратистські «республіки», контрольовані Кремлем, на сході України. Як повідомило видання Bloomberg 12 травня, ЄС здійняв тривогу в документі, відправленому державам-членам.

Європейський Союз виділив низку чітких кроків, зроблених Кремлем на Донбасі. Наприклад: проведення нелегітимних виборів і поширення російських паспортів серед тамтешніх мешканців, громадян України. У сукупності ці заходи «спрямовані на де-факто інтеграцію в Росію неконтрольованих Україною територій». Тепер очікують на докладнішу доповідь від Європейської служби зовнішніх зв'язків.

Ці коментарі з боку ЄС слугували своєчасним нагадуванням про те, що попри полегшення, викликане нещодавною обіцянкою Росії зменшити кількість своїх військ на кордоні з Україною, семирічна путінська війна проти України далека від завершення. Хоча загроза нового російського наступу, схоже, від середини квітня зменшилася, Кремль не збирається відступати з Криму або окупованих територій Донбасу. Москва, навпаки, робить кроки до того, щоб ця окупація могла тривати необмежено довго.

Російський напад почався в лютому 2014 року, коли російські війська без розпізнавальних знаків почали блискавичне захоплення українського Кримського півострова. Натхненний беззубою міжнародною відповіддю на його тріумф у Криму, Путін розширив свою кампанію на материкову Україну, де агенти Кремля намагалися втілити в життя низку проросійських повстань по всьому півдню і сходу країни.

Москва сподівалася на теплу зустріч із боку здебільшого російськомовного місцевого населення цих областей, але згодом стало зрозуміло, що Путін серйозно недооцінив силу українських національних почуттів. Протягом декількох визначальних тижнів весни 2014 року надії Росії на те, що їй вдасться роздробити Україну та створити «Новоросію» — кремлівську маріонетку, були розбиті неочікуваним громадським протестом у провідних українських містах — Одесі, Дніпрі та Харкові.

У результаті порушення планів Кремля російський вплив обмежився відносно невеликим оплотом на Донбасі, де йому протистояли тисячі українських волонтерів, які взяли зброю до рук, щоб допомогти ослабленим Збройним силам України захищати країну. До кінця 2014 року ці військові сили дали Україні можливість стримати наступ Росії, що призвело до патової ситуації уздовж 400 км лінії фронту, що залишилася майже незмінною протягом минулих семи років.

Росія офіційно заперечує, що є однією зі сторін цього конфлікту. Але докази російської участі настільки величезні, що призвели до введення міжнародних санкцій з боку Євросоюзу, США, Канади й Великобританії, а також низки інших держав.

Російські заяви про підтримку реінтеграції окупованого Донбасу в Україну звучать непереконливо. Із 2014 року Москва послідовно проводить політику, яка ускладнює потенційну майбутню реінтеграцію Донбасу, водночас посилюючи контроль Росії над регіоном.

Найбільш кричущим із цих заходів є видача російських паспортів. Путін уперше оприлюднив плани почати видачу російських паспортів на Донбасі два роки тому — відразу ж після обрання Володимира Зеленського президентом України. Минулого місяця кремлівські чиновники підтвердили, що понад 500 тис. українських громадян на Донбасі отримали російське громадянство від моменту запуску у квітні 2019 року.

Перетворення сепаратистських «республік» на російські паспортні протекторати відкрито пропонує Кремлю втрутитися, різко знижуючи шанси їх успішної реінтеграції в Україні. Це було виголошено під час нещодавнього інциденту з російським брязкотом зброєю на українському кордоні. Виступаючи в Москві 8 квітня, заступник глави адміністрації президента Путіна Дмитро Козак попередив, що Росія «буде змушена встати на захист» російських громадян на сході України в разі ескалації бойових дій.

Тоді як попередження Європейського Союзу на цьому тижні про російську «фактичну інтеграцію» окупованої східної України, безумовно, слід вітати, анексія в кримському стилі залишається відносно малоімовірною. Будь-яке подібне починання буде дорогим, непопулярним і непотрібним.

Окупація Криму вже є величезним фінансовим тягарем для Кремля. Окупований Донбас із його великою чисельністю населення пенсійного віку й застарілою промисловою інфраструктурою є потенційно ще дорожчим проєктом. Натепер Москва щедро субсидує Донбас, але їй вдалося збалансувати це, безжально пограбувавши промислові та природні ресурси регіону. Будь-яка спроба надати відносинам офіційного характеру означала б значне збільшення фінансових зобов'язань Кремля, тоді як російська економіка загрузла в тривалій стагнації.

Є також вагомі підстави сумніватися в пропагандистській цінності анексії. Іржавий пояс Донбасу не має таємничості екзотичного Криму, і годі сподіватися пробудити в уяві російської громадськості щось подібне. Тоді як

понад 80% росіян продовжують підтримувати анексію Криму, нещодавнє опитування показало, що тільки 25% підтримали введення Донбасу до складу РФ.

Замість того щоб зробити вибір на користь анексії, Путін буде продовжувати використовувати Донбас як пішака у своїй війні проти України. Контроль над окупованим Донбасом дозволяє Кремлю в будь-який зручний час активізувати незгаслий конфлікт, вимагаючи при цьому поступок від Києва. Це дестабілізує Україну й не дозволяє їй досягти значного прогресу на шляху до більшої євроатлантичної інтеграції. Це також відтермінує день, коли Путіну, нарешті, доведеться визнати втрату України й кінець епохи в російській імперській історії.

Лідери ЄС повинні визнати, що Росія не має наміру укласти мир з Україною. Зусилля Кремля з рекламування «фактичної інтеграції» Донбасу в Російську Федерацію не є передвісником анексії. Це частина стратегії, спрямованої на те, щоб відмовити Україні в суверенитеті над її власною територією, і підтримувати невизначений термін у нинішній обстановці нестабільності. Доти, поки Захід не зіткнеться з цією реальністю, путінська війна в Україні буде залишатися джерелом міжнародної напруженості й загрозою глобальній безпеці.

(Укрінформ)

Представниця ОРДЛО в українській делегації у Тристоронній контактній групі (ТКГ) Тетяна Іванова:

Думаю, що Російська Федерація не очікувала, що громадяни України так мляво отримуватимуть російські паспорти. Я думаю, вони очікували, що цей процес буде швидкий і масовий. Цього не сталося — і тепер потрібно продемонструвати, що якщо ви маєте російський паспорт, то ви можете бути великою людиною, потрапити до Держдуми або до органів місцевого самоврядування Російської Федерації.

Для цього зараз покажуть, напевно, кілька кандидатур, які братимуть участь у виборах. Напевно, це будуть ті, які саме з ОРДЛО. Для того, щоб якимось чином активізувати процес отримання російського громадянства (...).

Прогнози

([Нове время](#))

**Голова ГО «Центр нових рішень», Надзвичайний та Повноважний
Посол, дипломатичний радник Президента України (2015–2019)
Костянтин Єлісеєв:**

Вчорашня віртуальна зустріч дипрадників (зустріч політичних радників лідерів країн «нормандської четвірки», яка відбулася 26 травня в режимі відео конференції, – ред.), на жаль, підтвердила скептичні очікування. Безумовно, позитивним моментом стала активна позиція української делегації (включаючи комунікаційну складову) у протидії спробам Росії зняти з себе відповідальність за триваючу агресію проти нашої держави на Донбасі. Це важливий сигнал для міжнародної спільноти про червоні лінії, які Україна в жодному разі не готова перетнути. Водночас інші підсумки зустрічі є симптоматичними.

1. Росія тягнути час і шантажуватиме Україну. Москва відчуває, що зараз на коні, адже всі карти на дипломатичному полі ніби складаються найкраще для неї. Попереду ще саміт з Байденом, де Росія буде обґрунтовувати свій життєвий інтерес щодо України, а Білий дім продовжує «дути на холодне» у відносинах з Кремлем, намагаючись вивести їх у стабільне та передбачуване русло.

2. Якщо на попередньому етапі Росія погодилася на режим припинення вогню (навіть в його умовній формі) у якості авансу президенту Зеленському, розраховуючи на поступки України, то зараз Москва зробила ставку на кардинально інший сценарій. Тепер Кремль очікує на «авансові» поступки України, перш ніж буде відновлений хоча б якийсь режим тиші. Вчорашнє засідання засвідчило, що пріоритети Росії не змінилися — це зняття відповідальності з Москви за агресію, нав'язування прямого діалогу між Києвом та Донецьком/Луганськом, зміна кваліфікації конфлікту і далі переформатування переговорного процесу (виведення ТКГ на перший і основний план).

3. Росія діятиме далі традиційно — влаштовуватиме нові провокації, снайперські обстріли, далі розвиватиме військову інфраструктуру на окупованих територіях і безпосередньо біля кордонів з Україною. Тобто зростатиме безпековий виклик.

4. Закріплюється попередня тенденція, коли весь порядок денний зводиться виключно до відновлення режиму тиші. Кремль знайшов ахіллесову п'яту Зеленського і буде її активно і професійно використовувати у власних стратегічних цілях.

5. Паралельно варто очікувати активізацію дипломатичного прикриття російської агресії. У хід підуть традиційні штампи для обвинувачення України, нав'язування їй ярлика держави, що не відбулася, яка розділена внутрішніми протиріччями, і яка не здатна імплементувати досягнуті

домовленості. Така робота вже фактично ведеться. На це, на фоні новин про добудову Північного потоку-2, Женевського саміту, закликів Макрона переглянути санкційну політику, накладається нова пропагандистська хвиля, яка мала б переконати українців, що їх зрадили на Заході. При цьому Банкова не поспішає нейтралізувати цю хвилю, а інколи і активно їй підіграє, хизуючись необдуманими кроками у порушення домовленостей із західними партнерами.

б. Далі в кращому випадку на нас чекає довга позиційна дипломатична тяганина (якщо не відбудеться якась кардинальна зміна). У цих умовах критично важливо не допустити ситуації, коли б, з огляду на загальний настрій рухатися в напрямку стабілізації конфронтації з Москвою, Росії вдалося нав'язати свою концепцію врегулювання і Україна опинилася б під тиском партнерів.

Керівництву держави варто досить уважно проаналізувати нинішню ситуацію, яка несе в собі чимало ризиків для нашої держави. Подальша тактика мала би включати щонайменше три елементи — внутрішня консолідація проєвропейських політичних сил; добросовісне прискорене проведення реформ з метою відновлення довіри і поглиблення діалогу з партнерами для артикулювання українських інтересів і координації спільної позиції щодо агресивної політики РФ.

Інфографіка

Інфографіку створено за даними Держстату станом на 27.05.2021 року

СЛОВО І ДІЛО

(Слово і Діло)